

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Tietoja valtion tieto- hallin- nosta 2010

32a/2011

ICT-toiminta

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Tietoja valtion tietohallinnosta 2010

Valtiovarainministeriön julkaisuja

32a/2011

ICT-toiminta

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
PL 28 (Snellmaninkatu 1 A) 00023 VALTIONEUVOSTO
Puhelin 09 16001 (vaihe)
Internet: www.vm.fi
Taitto: Pirkko Ala-Marttila/VM-julkaisutiimi

Juvenes Print
Tampereen Yliopistopaino Oy, 2011

Kuvailulehti

Julkaisija ja julkaisu-aika	Valtiovarainministeriö, elokuu 2011	
Tekijät		
Julkaisun nimi	Tietoja valtion tietohallinnosta 2010	
Asiasanat		
Julkaisusarjan nimi ja numero	Valtiovarainministeriön julkaisuja 32a/2011	
Julkaisun myynti/jakaja	Julkaisu on saatavissa pdf-tiedostona osoitteesta www.vm.fi/julkaisut . Samassa osoitteessa on ohjeet julkaisun painetun version tilaamiseen.	
Painopaikka ja -aika	Juvenes Print, Tampereen Yliopistopaino Oy 2011	
ISBN 978-952-251-234-5 (nid.) ISSN 1459-3394 (nid.) ISBN 978-952-251-235-2 (PDF) ISSN 1797-9714 (PDF)	Sivuja 100	Kieli Suomi
Tiivistelmä <p>Valtion virastojen ja laitosten tietohallintomenot olivat vuonna 2010 yhteensä 907,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2009 menot olivat 911 miljoonaa euroa, joten menot ovat vähentyneet noin puoli prosenttia. Edellisenä vuonna kasvua oli yli 13 prosenttia, nyt menojen vähentymiseen vaikutti muun muassa yliopistojen siirtyminen budjettitalouden ulkopuolelle vuoden 2010 alussa. Valtion koko budjetista tietohallintomenojen osuus oli viime vuonna 1,8 prosenttia.</p> <p>Suurimman kuluerän muodostavat edellisten vuosien tapaan palkat ja palkkiot sekä palveluiden ostot, joiden osuudet kokonaismenoista olivat 23 prosenttia (2009:26,5 %) ja 57 prosenttia (2009: 52,4 %).</p> <p>Päätoimisia tietohallintohenkilöitä oli vuoden 2011 alussa 3 253 henkeä (2009: 4 350 henkeä). Tietohallinnon kokonaistyöpanokseksi arvioitiin 4 000 henkilötyövuotta (2009: 5 204 henkilötyövuotta).</p> <p>Virastojen ja laitosten käytössä oli vuonna 2010 noin 98 000 työasemaa (2009: 173 000 kpl). Viime vuonna hankittiin 18 500 uutta työasemaa (2009: 43 300 kpl), joista kannettavien osuus oli 42 prosenttia. Kannettavien osuus kaikista työasemista oli 34 prosenttia (2009: 28%).</p>		

Presentationsblad

Utgivare och datum	Finansministeriet, augusti 2011	
Författare		
Publikationens titel	Tietoja valtion tietohallinnosta 2010	
Publikationsserie och nummer	Finansministeriets publikationer 32a/2011	
Beställningar/distribution	Publikationen finns på finska i PDF-format på www.vm.fi/julkaisut . Anvisningar för beställning av en tryckt version finns på samma adress.	
Tryckeri/tryckningsort och -år	Juvenes Print, Tampereen Yliopistopaino Oy	
ISBN 978- 952-251- 234-5 (hft.) ISSN 1459-3394 (hft.) ISBN 978- 952-251-235-2 (PDF) ISSN 1797-9714 (PDF)	Sidor 100	Språk Finska
Sammandrag <p>De statliga ämbetsverkens och inrättningarnas sammanlagda informationsförvaltningsutgifter uppgick år 2010 sammanlagt till 907,6 miljoner euro. År 2009 var utgifterna 911 miljoner euro, de har alltså minskat med 0,5 procent. Rapporten från föregående år uppvisade en ökning på dryga 13 procent, men nu berodde utgiftsminskningarna bl.a. på att universiteten flyttades utanför budgetekonomin från och med ingången av 2010. Informationsförvaltningsutgifternas andel av hela statsbudgeten var 1,8 procent.</p> <p>De största utgiftsposterna utgjordes i likhet med föregående år av löner och arvoden samt upphandling av tjänster, vilkas andel av de sammanlagda utgifterna var 23 procent (2009: 26,5 %) respektive 57 procent (2009: 52,4 %).</p> <p>Antalet personer som har informationsförvaltning som huvudsyssla uppgick i början av 2011 till 3 253 stycken (2009: 4 350 personer). Informationsförvaltningens helhetsinsats beräknades vara 4 000 årsverken (2009: 5 204 årsverken).</p> <p>Ämbetsverken och inrättningarna hade ca 98 000 arbetsstationer i bruk år 2010 (2009: 172 600). År 2010 upphandlades 18 500 nya arbetsstationer (2009: 43 300) av vilka 42 procent var bärbara. De bärbara arbetsstationernas andel av det totala antalet var dryga 34 procent (2009: 28 %).</p>		

Description page

Publisher and date	Ministry of Finance, August 2011	
Author(s)		
Title of publication	Tietoja valtion tietohallinnosta 2010	
Publication series and number	Ministry of Finance publications 32a/2011	
Distribution and sale	The publication can be accessed in pdf-format in Finnish at www.vm.fi/julkaisut . There are also instructions for ordering a printed version of the publication.	
Printed by	Juvenes Print, Tampereen Yliopistopaino Oy	
ISBN 978- 952-251-234-5 (print.) ISSN 1459-3394 (print.) ISBN 978- 952-251-235-2 (PDF) ISSN 1797-9714 (PDF)	No. of pages 100	Language Finnish
Abstract <p>Overall ICT expenditure in government agencies and bodies totalled EUR 907.6 million in 2010. The equivalent figure for 2009 was EUR 911 million, meaning that expenditure has fallen by about ½%. There was an increase in expenditure of over 13% the previous year, whereas this year, with universities among other things being transferred off the Budget at the beginning of 2010, overall spending was down. ICT expenditure accounted for 1.8% of the overall Budget for central government.</p> <p>As in previous years, the largest items of expenditure were wages and other remuneration as well as purchases of services, which respectively accounted for 23% (26.5% in 2009) and 57% (52.4% in 2009) of overall expenditure.</p> <p>There were altogether 3,253 full-time employees in government ICT (4,350 employees in 2009). The total government ICT work input was estimated at 4,000 person years (5,204 person years in 2009).</p> <p>In 2010 there were around 98,000 workstations in government agencies and bodies (173,000 in 2009). Altogether 18,500 new workstations were purchased in 2010 (43,300 in 2009), of which 42% were laptops. Laptops accounted for 34% of all workstations in 2010 (28% in 2009).</p>		

Tiivistelmä

Valtion virastojen ja laitosten tietohallintomenot olivat vuonna 2010 yhteensä 907,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2009 tietohallintomenot olivat yhteensä 911 miljoonaa euroa, joten menot ovat vähentyneet noin neljä miljoonaa euroa, puoli prosenttia. Edellisen vuoden menoissa kasvua oli yli 13 prosenttia, nyt menojen vähentymiseen vaikutti muun muassa yliopistojen siirtyminen budjettitalouden ulkopuolelle vuoden 2010 alussa. Kun lukuja vertaillaan vähentäen yliopiston osuus edellisen vuoden luvuista, pysytään suhteellisen samassa noin 14 prosentin kasvussa.

Hallinnonaloista suurimmat tietohallintomenot olivat valtiovarainministeriöllä 261,7 miljoonaa euroa (lisäys 52,3 Me) sekä puolustusministeriöllä 223,6 miljoonaa euroa (lisäystä 24,3 Me). Opetus- ja kulttuuriministeriön muutos oli suurin johtuen yliopistouudistuksesta, vähennystä 87 prosenttia.

Tietohallintomenojen osuus suhteutettuna virastojen ja laitosten kaikkiin toimintamenoihin on ollut keskimäärin 13 prosenttia, tietohallintomenojen osuus koko valtion budjetista on 1,8 prosenttia.

Suurimmat kuluerät tietohallinnon menoista kohdistuvat palvelujen ostoon (57 %) sekä palkkoihin ja palkkioihin (23 %). Virastot ja laitokset ostivat ulkoisilta toimittajilta tietotekniikkapalveluita 521 miljoonalla eurolla.

Tietohallintohenkilöstön määrä kasvoi 37 organisaatiossa ja väheni 39 organisaatiossa. Sama organisaatio on saattanut ilmoittaa sekä henkilöstömäärän kasvusta että henkilöstön siirtymisestä toisiin tehtäviin tai eläkkeelle, lukumääräisesti tietohallinnon henkilöstö kasvoi vastanneiden osalta noin 50 henkilöllä. Tietohallinnon kokonaistyöpanokseksi määriteltiin noin 4 000 henkilötyövuotta. Tämä on 4,7 prosenttia organisaatioiden koko henkilötyövuosimäärästä. Ottaen huomioon yliopistojen vaikutuksen opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla, tietohallinnon henkilöstömäärä on pysynyt suhteellisen samana verrattuna edelliseen vuoteen. Tietohallinnon lukumääräisesti suurimmat henkilöstöresurssit ovat puolustusministeriön hallinnonalalla. Etätyöntekijöiden lukumäärä on noussut huomattavasti.

Työasemien lukumäärä kaikissa virastoissa ja laitoksissa on yhteensä 98 000 kappaletta. Vähennystä on 43 prosenttia, jossa täytyy huomioida yliopistojen vaikutus, lähes 70 000 työasemaa. Työasemien kokonaismäärään sisältyvät asiakaskäytössä olevat työasemat, joita on 4 500. Kannettavien määrä kaikista työasemista on 34 prosenttia, niiden osuus työasemista on kasvanut.

Uusia työasemia hankittiin yhteensä 18 500 kappaletta, joista kannettavia oli 42 prosenttia. Käyttöjärjestelmien suhteen suurin osa, lähes 99 prosenttia, on edelleen Microsoftin ohjelmistoja. Windows XP:n osuus on 86 prosenttia, Vistan osuus on hivenen noussut edellisestä vuodesta.

Voimassa oleva tietohallintostrategia on 80 prosentilla vastaajista. Kokonaan ilman strategiaa ilmoitti olevansa 15 organisaatiota. Strategia on toimeenpantu kokonaisuudessaan kuudella prosentilla vastaajista. 59 organisaatiota suunnitelti päivittävänsä tietohallintostrategian vuosina 2011-2012.

Käynnistettäviä tietohallintohankkeita on yhteensä 458 hanketta, joista kolme suurinta ryhmää olivat tietoturvallisuuteen, tieto- ja puheliikenneverkkoihin sekä arkkitehtuuriin liittyvät hankkeet. Yhteishankkeita muiden valtion organisaatioiden kanssa näistä on 30 prosenttia.

IT-hankesalkun hallintaan 21 prosenttia ilmoitti käyttävänsä tietojärjestelmää ja 41 prosenttia itse tehtyä sovellusta. IT-hankkeiden hallintaan 41 prosenttia ilmoitti käyttävänsä organisaatiossa yhteistä menetelmää. Vastaajista 19 prosenttia kertoi käyttävänsä yhteistä menetelmää kustannus-hyötylaskelmiin.

Tietoturvallisuusvastaava on nimetty 95 prosentille organisaatioista, poikkeustiloihin varautumisesta vastaava oli nimetty 83 prosenttia organisaatioista. Vastaavat ovat joko kokopäivä- tai osapäivätoimisia. Riskienhallinnan osalta 68 prosentissa organisaatioista on tehty riskikartoitus ja riskienhallintasuunnitelma. Tietoturvasuunnitelma löytyy 64 prosentilla organisaatioista ja tietoturvan kehittämissuunnitelma 42 prosentilla organisaatioista. Tietoturvallisuusongelmia oli havainnut 12 vastanneista organisaatioista. Henkilövarmenteita käytettiin keskimäärin 40 prosentissa vastanneista organisaatioissa.

Virastojen ja laitosten asiointitapahtumissa miljooniin tapahtumat nousevat Ilmatieteen laitoksella, Energiamarkkinavirastossa, Verohallinnossa, Väestörekisterikeskuksessa, Häätäkeskuslaitoksessa, maistraateissa (yhteensä), Tullilaitoksella, työ- ja elinkeinoministeriössä, oikeusministeriössä ja Poliisihallituksessa sekä myös Valtiokonttorilla. Suurin osa asiointitapahtumista tapahtuu sähköisesti. Uusia verkkopalveluita oli otettu käyttöön vuonna 2010 reilut parikymmentä eri laitoksissa ja virastoissa. Uusia sähköisiä hankkeita ilmoitti 23 organisaatiota, yhteensä 29 hanketta. Suurin osa hankkeista liittyy asiointipalveluun.

Sisältö

Tiivistelmä	9
Johdanto	13
Valtionhallinnon organisatoriset muutokset vuoden 2010 alussa	14
1 Yhteenveto tuloksista	15
2 Valtion tietohallinnon tila	21
2.1 Tietohallinnon menot.....	21
2.1.1 Menot hallinnonaloittain	21
2.1.2. Tietohallinnon menot menolajeittain.....	25
2.1.3 Palvelujen ostojen kohdentuminen	28
2.1.4 IT- investoinnit	33
2.2 Tietohallinto henkilöstö	34
2.2.1 Henkilöstön työpanos hallinnonaloittain	36
2.2.2 Henkilöstön jakautuminen eri tehtäviin.....	36
2.2.3 Etäkäyttöpolitiikka ja etätö	38
2.2.4 Johdon rooli.....	40
2.3 Tietotekniikkavarustus	41
2.3.1 Työasemat	41
2.3.2 Palvelimet	44
2.3.3 Älypuhelimien käyttö ja liittymät.....	45
2.4 Sähköiset palvelut	47
2.5 Sähköisten palvelujen kehittämishankkeet.....	50
2.6 Tietoturvallisuus ja sen kehittäminen	52
2.7 IT- hankkeiden hallinta	53
3 Strategiat ja kehityshankkeet	55
3.1 Tietohallintostrategiat	55
3.2 Kehittämishankkeet	57

4	Johtopäätöksiä	59
4.1	Menojen kasvu ja tuottavuus	59
4.2	Henkilöstöresurssit	60
4.3	Yleisjohdon rooli	61
4.4	Strategiat ja kehityshankkeet.....	61
4.5	IT- hankkeiden hallinta	62
4.6	Sähköinen asiointi	62
	Liitteet:	63

Johdanto

Tämä julkaisu sisältää yhteenvetotiedot valtion tietohallinnosta vuodelta 2010. Julkaisussa on tietoa tietohallinnon menoista, henkilöstöresursseista, tietoteknisestä infrastruktuurista, tietohallinnon ja sen osa-alueiden kehittämisestä, havaituista tietoturvallisuusongelmista, sähköisistä palveluista sekä sähköisiä palveluja koskevista kehittämishankkeista. Julkaisussa on esitetty keskeiset tulokset ja havainnot hallinnonaloittain sekä koko hallinnosta yhteensä. Menoerät ovat tilikaudelta 1.1.2010 – 31.12.2010 ja muut tiedot vastaavat vuodenvaihteen 2010 – 2011 tilannetta.

Tiedot perustuvat valtiovarainministeriön Julkisen hallinnon ICT -toiminnon toukokuussa 2011 ministeriöille, virastoille ja laitoksille tekemään sähköiseen lomakekyselyyn. Kysely lähetettiin 78 kohdeorganisaatiolle, kyselyyn vastasivat kaikki kyselyn saaneet. Vuonna 2009 kohdeorganisaatioita oli 105.

Edelliseen vuoteen verrattuna kyselystä jäivät pois yliopistot ja korkeakoulut niiden itsenäistyttyä valtionhallinnosta. Tämä oli suurin muutoksia aiheuttava tekijä verrattaessa kyselyn tuloksia edelliseen vuoteen. Edellisten vuosien tapaan kyselyn ulkopuolelle jäivät eduskunta ja sen valvonnassa tai yhteydessä toimivat virastot (mm. Kansaneläkelaitos ja Valtiontalouden tarkastusvirasto), Suomen Pankki ja sen alaiset yksiköt, Tasavallan presidentin kanslia sekä valtion liikelaitokset. Niin ikään valtion ylläpitämiä yleissivistäviä kouluja, valtion koulukoteja ja valtion mielisairaaloita ei sisällytetty kyselyyn.

Verrattuna vuoden 2009 kyselylomakkeeseen muutoksia on tehty hyvin vähän, jotta tietojen vertailtavuus edellisiin vuosiin on säilytetty. Kyselyyn sisältyi kaksi erillistä osiota. Sähköisten asiointipalvelujen määrä ja tiedot kysyttiin erillislomakkeella; viime vuonna sähköisestä asioinnista tehtiin valtiovarainministeriössä erillinen kartoitus. Lisäksi tänä vuonna kysyttiin sähköisen asiointin kehittämishankkeista erillisellä kyselyosiolla. Viimeksi sähköisen asiointin hankkeista on kysytty vuoden 2008 tietohallintokyselyssä.

Julkaisussa esitettävät tiedot perustuvat kyselyyn vastanneiden ministeriöiden, virastojen ja laitosten ilmoittamiin tietoihin. Näihin sisältyneitä virheitä ja epäjohtonmukaisuuksia on pyritty korjaamaan mahdollisuuksien mukaan vastaajien kanssa neuvotellen. Menotietoja ja henkilöstöä koskevan virhemarginaalin arvioidaan olevan kolmen prosentin luokkaa.

Julkaisun on laatinut ja kyselyaineiston analysoinut Salivirta & Partners. Kyselyn tuloksia, analyyseja ja johtopäätöksiä on käsitelty tutkimuksen tilaajan ohjauksella.

Valtionhallinnon organisatoriset muutokset vuoden 2010 alussa

Valtionhallinnossa tehtiin vuoden 2010 alussa seuraavia organisatorisia muutoksia, jotka vaikuttavat eri hallinnonalojen antamiin vuosittaisiin tietoihin ja niiden vertailtavuuteen:

- Aluehallinnon uudistus: perustettiin aluehallintovirastot (AVI) sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY), minkä myötä lääninhallitukset, TE-keskukset, alueelliset ympäristökeskukset, ympäristölupavirastot, tiepiirit ja työsuojelupiirien työsuojelutoimistot lopettivat toimintansa. Samalla tietohallintopalvelut eriytettiin ja keskitettiin. ELY:ille perustettiin yhteinen tietohallintoyksikkö, joka toimii tietotekniikkapalvelujen tilaajana. Palvelut tuottaa aluehallinnon tietohallintopalvelut -yksikkö AHTI.
- Uusi poliisin keskushallintoviranomainen Poliisihallitus, joka johtaa ja ohjaa operatiivista poliisitoimintaa.
- Liikennevirasto, johon yhdistyvät Ratahallintokeskus, osa Merenkululaitoksen tehtävistä sekä Tiehallinto.
- Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi, jonka muodostavat Ajoneuvohallintokeskus AKE, Ilmailuhallinto, Merenkululaitoksen turvallisuustoiminnot ja Rautatievirasto.
- Rikosseuraamuslaitos, johon yhdistyvät Rikosseuraamusvirasto ja sen alaisuudessa erillään toimivat Kriminaalihuoltolaitos ja Vankeinhoitolaitos.
- Palkeet, johon yhdistyvät valtionhallinnon neljä talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskusta: Oikeushallinnon palvelukeskus, Sisäasiainhallinnon palvelukeskus, Puolustushallinnon palvelukeskus ja Valtiokonttorin tulosyksikkönä toimiva palvelukeskus.
- Turvatekniikan keskuksen Tukesin hoidettavaksi siirtyvät Kuluttajaviraston tuoteturvallisuusvalvontaan liittyvät tehtävät.
- Valtakunnanvoudinvirasto hoitaa pääasiassa ulosoton operatiivisia hallintotehtäviä, erityisesti tehtävänä on huolehtia palvelun alueellisesta saataavuudesta.
- Käräjäoikeuksien määrä tippui 27:ään (aiemmin 51). Kiinteistöjen kirjajamisasiat siirtyvät Maanmittauslaitokselle.
- Yliopistolain uudistuksen myötä yliopistot irtautuvat valtiosta itsenäisiksi oikeushenkilöiksi.
- Opetusministeriö muuttui opetus- ja kulttuuriministeriöksi 1.5.2010.

Suurimmat muutokset vuoden 2010 tuloksissa aiheutti yliopistojen irtaantuminen valtionhallinnosta. Sen myötä valtion tietohallinnon menot vähenivät opetus- ja kulttuuriministeriössä 117 miljoonaa euroa, tietohallintohenkilöstön määrä väheni yli tuhannella henkilötyövuodella ja laitekanta väheni lähes 70 000 työasemalla.

1 Yhteenvedo tuloksista

Tietohallintomenot

Valtion virastojen ja laitosten tietohallintomenot olivat yhteensä reilut 907,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2009 tietohallintomenot olivat yhteensä 911 miljoonaa euroa, joten vähennystä on ollut noin neljä miljoonaa euroa, puoli prosenttia. Edellisen vuoden menoissa kasvua on ollut yli 13 prosenttia, nyt menojen vähentymiseen vaikutti muun muassa yliopistojen siirtyminen budjettitalouden ulkopuolelle vuoden 2010 alussa. Sen vaikutus tietohallintomenoihin oli opetus- ja kulttuuriministeriössä 117,2 miljoonaa euroa. Koko valtiontaloudessa yliopistouudistus vähensi muun muassa henkilöstökuluja 25 prosenttia. Kun lukuja vertaillaan vähentäen yliopiston osuus edellisen vuoden luvuista, pysytään noin 14 prosentin kasvussa, joka on suurin piirtein saman kuin vuonna 2009.

Hallinnonaloista suurimmat tietohallintomenot olivat valtiovarainministeriöllä 261,7 miljoonaa euroa (2009: 209,4 Me) sekä puolustusministeriöllä 223,6 miljoonaa euroa (2009: 199,3 Me). Tietohallintomenot kasvoivat valtioneuvoston kansliassa sekä ulkoasiainministeriön, sisäasiainministeriön, puolustusministeriön, valtiovarainministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, liikenne- ja viestintäministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonaloilla. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla tietohallintomenojen kasvu oli suurin ollen 38 prosenttia. Opetus- ja kulttuuriministeriön lisäksi tietohallintomenot vähenivät oikeusministeriön ja ympäristöministeriön hallinnonaloilla. Opetus- ja kulttuuriministeriön tietohallintomenojen muutos oli suurin, vähennystä oli 87 prosenttia.

Tietohallintomenojen osuus suhteutettuna virastojen ja laitosten kaikkiin toimintamenoihin on ollut keskimäärin 13 prosenttia, kun kaikki toimintamenot olivat yhteensä 6,8 miljardia euroa. Luku on ollut kolmena viime vuotena 9,8 prosenttia. Kun koko valtion hyväksytyt budjetit vuodelle 2010 on noin 49,8 miljardia euroa, tietohallintomenojen osuus koko valtion budjetista on 1,8 prosenttia (2009: 1,97 %).

Suurimmat kuluerät tietohallinnon menoista kohdistuvat palvelujen ostoon, 57 prosenttia (2009: 52,4 %) sekä palkkoihin ja palkkioihin, 23 prosenttia (2009: 26,5 %). Virastot ja laitokset ostivat ulkoisilta toimittajilta tietotekniikkapalveluja 521 miljoonalla eurolla. Vuonna 2009 summa oli 477 miljoonaa euroa, joten kasvua palvelujen ostoissa on 9 prosenttia.

Tietohallintohenkilöstö

Valtiovarainministeriön helmikuussa 2011 tekemän henkilöstökyselyn mukaan tietohallintoa tekevän henkilöstön kokonaismäärä valtion virastoilla ja laitoksilla vuoden 2010 lopussa oli 3 253 henkeä. Vastaava luku vuonna 2009 oli 4 350 henkeä. Vähennystä on 1097 henkeä eli 25 prosenttia. Tämä vastaa koko valtionhallinnon raportoimaa henkilöstön vähenemismäärää. Muutos johtuu yliopistojen poistumisesta valtion hallinnosta, minkä vaikutus on yli tuhat henkeä. Ottamalla huomioon yliopistojen vaikutus, tietohallintohenkilöstön määrä on kasvanut hieman.

Tässä tietohallintokyselyssä tarkasteltiin tietohallintohenkilöstön työpanosta henkilötyövuosina sekä kysyttiin henkilöstön vaihtuvuutta. Kyselyn mukaan tietohallintohenkilöstön määrä kasvoi 37 organisaatiossa (2009: 35 organisaatiossa) ja väheni 39 organisaatiossa (2009: 30 organisaatiossa). Muutokset koskevat samoja organisaatioita, joten lukumääräisesti tietohallinnon henkilöstö kasvoi vastanneiden osalta noin 50 henkilöllä; tämä vastaa valtiovarainministeriön tekemän henkilöstökyselyn näyttämää muutossuuntaa. Suurimmat muutokset yksittäisistä organisaatioista olivat sisäasiainministeriön Hallinnon tietotekniikkakeskuksessa (HALTIK), jossa lisäystä oli kaiken kaikkiaan 49 henkeä. Verohallinnon lisäys oli 28 henkeä ja Valtion IT-palvelukeskuksessa 20 henkeä. Suurin vähennys oli Puolustusvoimilla, kaiken kaikkiaan 31 henkeä.

Tietohallinnon kokonaistyöpanokseksi määriteltiin noin 4 000 henkilötyövuotta (2009: 5 204 henkilötyövuotta). Tämä on 4,7 prosenttia organisaatioiden yhteenlasketusta henkilötyövuosimäärästä, joka on noin 84 800 henkilötyövuotta. Ilman yliopiston henkilötyövuosia vuoden 2009 tietohallintoon käytetty työmäärä oli 3 900 henkilötyövuotta, joten henkilötyövuosien määrä nousi muissa organisaatiossa yhteensä noin sata henkilötyövuotta. Tämä on 2,5 prosenttia tietohallinnon kokonaistyöpanoksesta. Kaiken kaikkiaan tietohallinnon henkilöstömäärä on pysynyt suhteellisen samana verrattuna edelliseen vuoteen.

Tietohallinnon lukumääräisesti suurimmat henkilöstöresurssit ovat puolustusministeriön hallinnonalalla, 740 henkeä ja yli tuhat henkilötyövuotta; henkilötyömäärä kertyi miltei kokonaan Puolustusvoimien ilmoittamasta tietohallintotyöpanoksesta. Muut mainittavat yksiköt tietohallintohenkilöstön osalta ovat Verohallinto ja sisäasiainministeriön Hallinnon tietotekniikkakeskus HALTIK, joissa molemmissa tietohallinnon kokonaistyöpanos oli yli 350 henkilötyövuotta (keskiarvo kaikista organisaatioista on noin 50 henkilötyövuotta). Vuonna 2009 suurina tietohallintohenkilöstön organisaatioina mukana olivat vielä Helsingin yliopisto, Aalto yliopisto ja Jyväskylän yliopisto.

Tietohallintohenkilöstön työpanoksesta valtion virastoissa ja laitoksissa kohdistui perustietotekniikkapalvelujen kehittämiseen ja ylläpitoon 26 prosenttia (2009: 36 %) ja ydintoimintojen tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen kehittämiseen ja ylläpitoon 38 prosenttia (2009: 36 %). Tukitoimintojen osuus oli 12 prosenttia (2009: 10 %), johtamiseen ja strategiatyöhön käy-

tettiin 8 prosenttia (2009: 7 %) ja tietoturvatehtäviin käytettiin 6 prosenttia (2009: 4 %). Muihin tietohallintotehtäviin ja tietotekniikkaan liittyviin palvelutehtäviin meni 10 prosenttia tietohallintotyöhön käytetystä työajasta (2009: 7 %).

Etätyötä tekee koko- tai osa-aikaisesti noin 4 500 henkilöä (2009: 2 400 henkilöä). Luku on lähes kaksinkertaistunut. Nousuun vaikutti työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan yli kaksinkertaistunut etätyöntekijöiden määrä sekä viime vuoden lukujen osalta oikeusministeriön tietojen puuttuminen.

Organisaatioiden johdon rooli IT-kehittämisessä arvioitiin olevan pääasiassa kustannustietoista, vaikuttavuutta hakevaa ja aktiivista. Tämä on yhdenmukainen edellisten vuosien arvioiden kanssa.

Tietotekniikkavarustus

Tietotekniikkavarustuksen osalta virastoissa ja laitoksissa on tapahtunut vähennystä yliopistomuutoksen johdosta. Pelkästään opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla työasemien vähennys on ollut noin 68 000 kappaletta, mikä on lähes sama lukumäärä, mitä yliopistot ilmoittivat edellisenä vuonna työasemien määräksi.

Työasemien lukumäärä yhteensä kaikissa virastoissa ja laitoksissa on reilu 98 000 kappaletta (2009: 173 000 kappaletta). Vähennystä on tapahtunut 43 prosenttia. Lukuun sisältyvät asiakaskäytössä olevat työasemat, joita vuonna 2010 oli 4 500 kappaletta (2009: 15 700 kappaletta). Kannettavien osuus työasemista kasvoi 34 prosenttiin (2009: 28 %).

Uusia työasemia hankittiin 18 500 kappaletta (2009: 43 300 kappaletta), näistä kannettavia oli lähes 8 000 kappaletta eli 42 prosenttia (2009: 36,4 %).

Käyttöjärjestelmien suhteen suurin osa, lähes 99 prosenttia, on edelleen Microsoftin ohjelmistoja (2009: 94,6 %). Windows XP:n osuus on 86 prosenttia. Vistan osuus on hivenen noussut edellisestä vuodesta.

Käytössä olevien toimisto-ohjelmalisenssien lukumäärä on noin 100 000 kappaletta (2009: 147 600 lisenssiä). Suurin osa on MS Office-lisenssejä, 86 prosenttia (2009: 85,6 %).

Lähiverkon tiedosto- ja tulostinpalvelinten määrä on 1 500 kappaletta (2009: 3 400 kappaletta). Edellisen vuoden lukuun verrattuna jo yliopistomuutos aiheuttaa 1 300 palvelimen vähennyksen. Lähiverkko- ja tulostinpalvelimista suurin osa MS Windows -pohjaisia, 86 prosenttia. Tietokanta- ja sovelluspalvelimia kyselyn mukaan on yhteensä 4 800 kappaletta (2009: 6 700 kappaletta). Yliopistojen osuus edellisenä vuonna oli 2 600 palvelinta. MS Windows -pohjaisia palvelimista on 63 prosenttia. Virtuaalipalvelinten lukumääräksi ilmoitettiin yhteensä 2 500 kappaletta (2009: 3 200 kappaletta).

Älypuhelinliittymien määräksi ilmoitettiin yhteensä 18 000 kappaletta (2009: 22 150). Puhelin-, sisäverkon tietoliikenne- ja Internet-liittymien yhteismäärä vuodenvaihteessa 2010-2011 oli yhteensä noin 104 000 kappaletta, joista puhelinliittymiä oli 97,4 prosenttia.

Strategiat ja kehittämishankkeet

Voimassa oleva tietohallintostrategia, IT-strategia tai kehittämissuunnitelma erillisenä tai osana organisaation toimintastrategiaa on 62 organisaatiolla eli 80 prosentilla vastaajista (2009: 75 %). Vuonna 2010 tietohallintostrategian oli vahvistanut 14 organisaatiota eli 18 prosenttia. Kokonaan ilman tietohallintostrategiaa oli 15 organisaatiota, 19 prosenttia.

Strategia on toimeenpantu kokonaisuudessaan viidellä organisaatiolla eli kuudella prosentilla vastaajista (2009: 24 %). Vastaajista 59 prosenttia suunnitteli tietohallintostrategian päivitystä vuosina 2011 – 2012. Vuonna 2009 vastaajista 46 prosenttia ilmoitti päivittävänsä tai käynnistävänsä tietohallintostrategian päivityksen vuoden 2010 aikana ja yhteensä 78 organisaatiota ilmoitti vuonna 2009 päivittävänsä tai laativansa strategian vuoteen 2014 mennessä. Nyt vastaajista 90 prosenttia aikoi päivittää tietohallintostrategian vuoteen 2015 mennessä.

Kyselyyn merkittyjä käynnistettäviä tietohallintohankkeita on yhteensä 458 hanketta (2009: 570 hanketta). Eniten on tietoturvallisuuden, tieto- ja puheliikenneverkkoihin ja arkkitehtuuriin liittyviä hankkeita. Yhteishankkeita muiden valtion organisaatioiden kanssa näistä on 134 hanketta eli 30 prosenttia (2009: 65 %). Eniten yhteishankkeita on tietoturvallisuuden ja tieto- ja puhelinliikenneverkkoihin liittyen.

Organisaatioista 21 prosenttia käytti tietojärjestelmää IT-hankesalkun hallintaan, 40 prosenttia puolestaan itse tehtyä sovellusta. Yhteistä menetelmää IT-hankkeiden hallintaan käytti 41 prosenttia organisaatioista. Yhteistä menetelmää kustannus-hyötylaskelmiin kertoi käyttävänsä 19 prosenttia vastaajista.

Tietoturva ja tietosuojat

Tietoturvallisuusvastaava on nimetty 95 prosentille organisaatioista, yhteensä 73 organisaatioon. Kokopäivätoimisia näistä on 30 henkilöä (2009: 37 henkilöä) ja osapäivätoimisia 43 henkilöä (2009: 63 henkilöä). Poikkeustiloihin varautumisesta vastaava kokopäivätoiminen henkilö on nimetty 20 organisaatiolla ja osapäivätoiminen 45 organisaatiolla.

Riskienhallinnan osalta 68 prosentissa organisaatioista on tehty riskikartoitus ja riskienhallintasuunnitelma (2009: 68 %). Tietoturvasuunnitelma löytyi 64 prosentilla organisaatioista ja tietoturvan kehittämissuunnitelma 42 prosentilla organisaatioista (2009: 42 %).

Tietoturvallisuusongelmia oli havainnut 12 organisaatiota. Kymmenellä prosentilla organisaatiosta ongelmat aiheuttivat erityistoimenpiteitä (2009: 19 %). Järjestelmät ovat olleet pois käytöstä virustartunnan tai muiden haittaohjelmien vuoksi viidellä prosentilla organisaatioista (2009: 15 %). Henkilövarmenteita käytettiin noin 40 prosentissa kaikista organisaatioista.

Sähköiset palvelut

Vuoden 2010 kyselyssä kysyttiin sähköisten palvelujen volyymitietoja asiointitapahtumista ja sähköisten palvelujen osuudesta asioinnissa. Lisäksi erilliseen lomakkeeseen pyydettiin päivittämään yksittäisten sähköisten palvelujen volyymitiedot ja mahdolliset uudet palvelut eri hallinnonaloilla. Sähköisten palvelujen kehittämishankkeista oli kyselyssä mukana erillinen kyselylomake.

Miljooniin asiointitapahtumien määrä nousee Ilmatieteen laitoksella, Energiamarkkinavirastossa, Verohallinnossa, Väestörekisterikeskuksessa, Hätäkeskuslaitoksessa, maistraateissa (yhteensä), Tullilaitoksella, työ- ja elinkeinoministeriössä, oikeusministeriössä ja Poliisihallituksessa sekä myös Valtiokonttorilla. Ilmatieteenlaitoksen asioinnista 99 prosenttia tapahtuu sähköisesti, samoin Energiamarkkinaviraston, Verohallinnossa osuus on puolestaan 85 prosenttia ja Väestörekisterikeskuksella samoin kuin Tullilaitoksella 90 prosenttia. Oikeusministeriössä sähköisen asiointin osuus on 65 prosenttia. Osa asioinnista halutaan joka tapauksessa tehdä soittamalla tai käymällä jos mahdollista, vaikka sähköiset palvelut olisivatkin käytössä.

Uusia verkkopalveluita oli otettu käyttöön vuonna 2010 reilut parikymmentä eri laitoksissa ja virastoissa. Suunnitteilla tai käynnissä olevia uusia sähköisten palvelujen kehittämishankkeita kysyttiin erillisellä osiolla, ja 23 organisaatiota ilmoitti yhteensä 29 uutta hanketta. Uusista hankkeista ilmoittivat Opetushallitus, Väestörekisterikeskus, Kansallisarkisto, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, Tekes, Valvira (kolme hanketta), Poliisin tekniikkakeskus, Metsähallitus, Suomen Akatemia, Valtion elokuvatarkastamo, Elintarviketurvallisuusvirasto Evira (kolme hanketta), Energiamarkkinavirasto, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Geologian tutkimuskeskus, Celia näkövammaisten kirjasto, Maahanmuuttovirasto, Liikennevirasto (kaksi hanketta), opetus- ja kulttuuriministeriö, Hätäkeskuslaitos, Tullilaitos, Aluehallintovirastot, ELY-keskusten tietohallintoyksikkö sekä Oikeushallinnon tietotekniikkakeskus (kaksi hanketta). Suurin osa hankkeista liittyy asiointipalveluun (22 hanketta), tietopalvelua tarjoavia hankkeita on kolme ja tiedonkeruupalveluihin liittyviä hankkeita on neljä.

2 Valtion tietohallinnon tila

2.1 Tietohallinnon menot

Vuonna 2010 valtion tietohallinnon kokonaismenoiksi ilmoitettiin 907,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2009 luku oli 911 miljoonaa euroa, joten tietohallintomenojen vähennys on ollut puoli prosenttia (2009: kasvua 13,5 % ja 2008: kasvua 5,4 %). Tietohallintomenojen vähennys johtuu pitkälti yliopistojen irtautumisesta valtionhallinnosta, mikä näkyi opetus- ja kulttuuriministeriön tietohallintomenoissa 117 miljoonan euron vähennyksenä vuonna 2010. Jos tarkastellaan vuoden 2009 kokonaismenoja ilman yliopistoja, olivat menot 795 miljoonaa euroa. Kasvua on siten ollut 113 miljoonaa euroa eli noin 14 prosenttia.

Tietohallintomenoissa vähennystä on henkilöstökuluissa, laiteostoissa ja valmisohjelmistoissa. Lisäystä on palvelujen ostoissa ja laitevuokrissa. IT-investointien osuus kokonaismenoista oli yhteensä 177 miljoonaa euroa, 19 prosenttia kokonaismenoista.

Kyselyn kohdeorganisaatioiden yhteenlasketut toimintamenot olivat 6,9 miljardia euroa, joten tietohallintomenojen suhteellinen osuus oli 13 prosenttia (2009: 9,8 %, luku ollut kolmena edellisenä vuotena sama). Kun koko valtion hyväksytty budjetti vuodelle 2010 oli 49,8 miljardia euroa, oli tietohallintomenojen osuus koko valtion budjetista 1,8 prosenttia (2009: 1,97 %).

Tietohallintomenojen osuus hallinnonaloista oli suurin puolustusministeriöllä ja valtiovarainministeriöllä. Tietohallintomenojen muutos oli suurin opetus- ja kulttuuriministeriöllä yliopistouudistuksesta johtuen, vähennystä oli reilu 116 miljoonaa euroa.

Suurimmat kuluerät olivat viime vuosien tapaan palvelujen ostot, joiden osuus oli 57 prosenttia (2009: 52,4 %) sekä palkat ja palkkiot, joiden osuus oli 23 prosenttia (2009: 26,5 %).

2.1.1 Menot hallinnonaloittain

Merkittävin muutos tietohallintomenoissa on tapahtunut opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla yliopistojen irtautumisen myötä. Vuonna 2009 opetus- ja kulttuuriministeriö oli yksi suurimmista hallinnonaloista tietohal-

lintomenoja vertailtaessa, nyt selkeästi suurimpia ovat puolustusministeriö ja valtiovarainministeriö, jotka yhdessä kattavat 55 prosenttia menoista.

Puolustusministeriön tietohallintomenot ovat yhdet suurimmista eri hallinnaloista. Vuonna 2010 tietohallintomenot olivat 223,6 miljoonaa euroa (2009: 199 Me), niiden kasvu on ollut suurinta viime vuosina. Suhteellinen osuus kokonaismenoista on ollut tasaista, ollen nyt 25 prosenttia (2009: 21,9 %), kasvua on 12 prosenttia. Palvelujen ostot ovat suurin menoerä, 76 miljoonaa euroa. Palvelujen ostoista eniten eli 52 prosenttia on käytetty tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen kehittämiseen (2009: 42,8 %). Suuria menoeriä ovat olleet myös henkilöstökulut sekä laiteostot.

Valtiovarainministeriö on toinen suurista tietohallintomenojen ollessa 262 miljoonaa euroa (2009: 209,4 Me). Suhteellinen osuus kokonaismenoista on noussut, ollen nyt lähes 30 prosenttia (2009: 22,9 %, 2008: 19,1 %). Kasvua menoissa on peräti 25 prosenttia. Palvelujen ostot on selkeästi suurin menoerä, 184 miljoonaa euroa. Tästä tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen ylläpito on vienyt 28 prosenttia; edellisenä vuonna suurin menoerä (37 %) kohdistui näiden kehittämiseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan tietohallinnon menot ovat muuttuneet eniten, ollen nyt 17,8 miljoonaa euroa (2009: 135 Me). Vähenneminen on ollut peräti 87 prosenttia. Suhteellinen osuus kokonaiskuluista oli 2 prosenttia (2009: 14,8 %). Opetus- ja kulttuuriministeriössä palkat ja palkkiot ovat olleet suurin menoerä edellisinä vuosina, nyt vähennystä oli peräti 47 miljoonaa euroa. Palvelujen ostot olivat selkeästi suurin menoerä, 12 miljoonaa euroa. Palvelujen ostoissa tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen sekä kehittäminen että ylläpito ovat yhteensä noin 33 prosenttia menoista. Suuria muutoksia, vähennystä, on ollut esimerkiksi käyttöpalveluissa, laitteiden huollossa, tietoliikennesiirroissa ja puhelinliikenteessä sekä konsultointipalveluissa.

Valtioneuvoston kansliassa tietohallintomenot ovat tyypillisesti olleet euroääräisesti ja suhteellisesti pienimmät vertailussa muihin hallinnonaloihin. Vuonna 2010 tietohallintomenot olivat 3,5 miljoonaa euroa (2009: 3 Me), mikä on 0,4 prosenttia kokonaismenoista (2009: 0,3 %). Kasvua on ollut 16 prosenttia. Suurin osa menoista on käytetty palvelujen ostoihin, 2,4 miljoonaa euroa. Palvelujen ostoista suurin menoerä oli tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen ylläpidossa 42 prosenttia (2009: 41 %).

Ulkoasiainministeriössä tietohallintomenot ovat kasvaneet tasaista tahia vuosien mittaan. Nyt tietohallintomenot olivat 20 miljoonaa euroa (2009: 19,8 Me), mikä on 2,2 prosenttia kokonaismenoista (2009: 2,2 %). Kasvua on ollut 1,5 %. Myös ulkoasiainministeriössä palvelujen ostot on ollut suurin menoerä, 14 miljoonaa euroa. Ostopalveluista suurin osuus on ollut tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen kehittämistä 32 prosenttia (2009: 31 %).

Oikeusministeriön tietohallintomenot olivat 43,9 miljoonaa euroa (2009: 44,3 Me, 2008: 38,7 Me). Menot ovat hieman vähentyneet. Osuus on vajaa viisi prosenttia valtion tietohallintomenoista (2009: 4,9 %). Suurin menoerä on edel-

leen palvelujen ostot, 33 miljoonaa euroa. Ostopalveluista oikeusministeriö käytti suurimman osuuden tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen ylläpitoon, 27 prosenttia (2009: 27,9 %).

Sisäasiainministeriön tietohallintomenot ovat nousseet, ollen nyt 88 miljoonaa euroa (2009: 85,3 Me, 2008: 73,3 Me), kokonaismenoista osuus oli 10 prosenttia (2009: 9,4 %, 2008: 12,2 %). Nousua kuluissa on ollut kolme prosenttia. Edelleen palvelujen ostot on suurin menoerä, 48 miljoonaa euroa. Palveluostoista eniten käytettiin käyttöpalveluihin, 30 prosenttia (2009: 26 %). Hallinnon tietotekniikkakeskus kertoi toiminnan rakenteen rahoituksellisesta muutoksesta; toimintamenot rahoitetaan nyt pääosin asiakkaiden palvelumaksuilla sekä projekti- ja asiantuntemussopimusmaksuilla.

Maa- ja metsätalousministeriön tietohallintokulut olivat 55 miljoonaa euroa (2009: 49,3 Me). Kasvu on ollut 12 prosenttia. Suhteellinen osuus kokonaismenoista on pysynyt samansuuruisena, nousten hieman 6 prosenttiin (2009: 5,4 %). Palvelujen ostot on ollut suurin menoerä, 27 miljoonaa euroa. Ostopalveluista tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen kehittäminen on ollut suurin menoerä, 34 prosenttia (2009: 30 %).

Liikenne- ja viestintäministeriössä tietohallintokulut olivat 70 miljoonaa euroa (2009: 50,4 Me). Kasvua on ollut 38 prosenttia. Prosentuaalisesti tietohallinnon osuus kokonaismenoista on vähentynyt vuosien mittaan, nousseen nyt 7,7 prosenttiin (2009: 5,5 %, 2008: 6,8 %). Palvelujen ostot on jälleen suurin menoerä, 54 miljoonaa euroa. Ostopalveluista tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen kehittäminen ja ylläpito on ollut 28 prosenttia. Järjestelmien ylläpito ja käyttöpalvelut ovat myös suuri ostopalvelujen menoerä; vuonna 2009 käyttöpalvelut veivät suurimman osan ostopalveluista, 24 prosenttia.

Työvoima- ja elinkeinoministeriön tietohallintomenot olivat 89 miljoonaa euroa (2009: 78 Me). Menot ovat kasvaneet kymmenen vuoden aikana, suhteellinen osuus on vaihdellut, ollen nyt 10 prosenttia (2009: 8,6 %). Menojen lisäys on ollut 14 prosenttia. Suurin menoerä on palvelujen ostot, 54 miljoonaa euroa. Näistä tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen kehittäminen on ollut 26 prosenttia (2009: 36 %).

Sosiaali- ja terveysministeriössä tietohallintomenot olivat korkeimmillaan vuonna 2008, lähes 30 miljoonaa euroa. Nyt tietohallintomenot olivat vajaa 27 miljoonaa euroa (2009: 25,7 Me). Suhteellinen osuus kokonaismenoista oli nyt 3 prosenttia (2009: 2,8 %, 2008: 3,5 %). Suurin menoerä on palvelujen ostot, 12,5 miljoonaa euroa. Ostopalveluista suurin osa kohdistuu käyttöpalveluihin, 33 prosenttia (2009: 31 %).

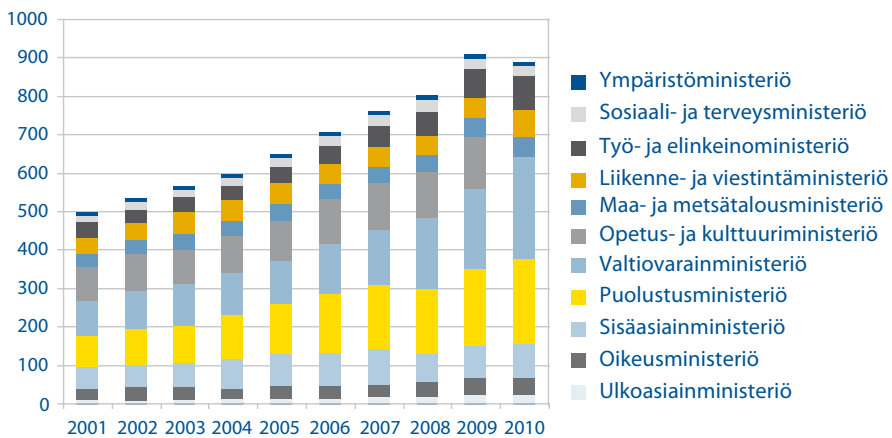
Ympäristöministeriön tietohallintokulut olivat 8,9 miljoonaa euroa (2009: 12,3 Me). Laskua on 27,7 prosenttia. Tietohallintokulut ovat olleet vuosien mittaan melko tasaiset, suhteellinen osuus kokonaiskuluista on yksi prosentti (2009: 1,3 %). Suurin menoerä on palvelujen ostot, 4,8 miljoonaa euroa, joista tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen ylläpito on ollut 37 prosenttia. Edellisenä vuonna henkilöstökulut olivat suurin menoerä.

Taulukko 1. Tietohallinnon menot hallinnonaloittain 2001 - 2010, miljoonaa euroa

Hallinnonala	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Valtioneuvoston kanslia	3,1	1,7	2,0	2,0	2,2	1,7	1,7	2,2	3,0	3,5
Ulkoasiainministeriö	7,5	7,9	10,6	11,5	13,6	11,8	14,9	16,4	19,8	20,1
Oikeusministeriö	28,9	33,2	29,6	27,6	29,7	33,4	33,7	38,7	44,3	43,9
Sisäasiainministeriö	56,3	57,6	66,4	75,2	84,5	88,1	92,8	73,3	84,7	88,2
Puolustusministeriö	81,8	94,4	96,1	115,6	132,2	152,2	163,8	167,8	199,3	223,6
Valtiovarainministeriö	90,1	99,2	106,8	106,9	109,2	129,6	146,3	182,9	209,4	261,7
Opetus- ja kulttuuriministeriö	90,0	94,7	91,0	97,4	106,3	116,9	121,1	122,2	135,1	17,8*
Maa- ja metsätalousministeriö	32,2	37,3	40,5	40,4	41,2	37,8	42,7	45,1	49,3	55,1
Liikenne- ja viestintäministeriö	42,8	44,4	57,7	54,6	56,7	53,8	51,5	49,7	50,4	69,6
Työ- ja elinkeinoministeriö	40,3	36,3	36,0	35,2	40,8	47,4	56,6	63,6	78,0	88,8
Sosiaali- ja terveysministeriö	16,7	19,0	20,4	20,3	21,9	24,8	26,7	29,6	25,7	26,5
Ympäristöministeriö	8,1	9,3	8,8	9,3	9,2	10,1	9,8	11,0	12,2	8,9
YHTEENSÄ	497,9	535,0	565,9	595,8	647,5	707,5	761,6	802,5	911,2	907,6

* Vuoden 2010 luvussa ei enää mukana yliopistoja

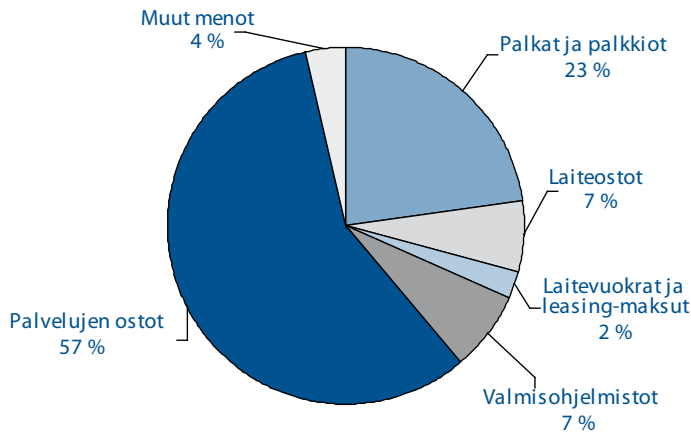
Yksittäisistä organisaatiosta tietohallintomenot olivat suurimpia Puolustusvoimissa 220 miljoonaa euroa ja Verohallinnossa 120 miljoonaa euroa.

Kuvio 1. Tietohallintomenot hallinnonaloittain 2001 – 2010, miljoonaa euroa

2.1.2 Tietohallinnon menot menolajeittain

Tietohallinnon menolajit on luokiteltu seuraavasti: palkat ja palkkiot, laiteostot, laitevuokrat ja leasingmaksut, valmisohjelmistot, palvelujen ostot sekä muut menot. Kustannukset ovat vähentyneet palkkoissa ja palkkioissa, laiteostoissa, valmisohjelmistoissa sekä muissa menoissa, suurin vähennys on ollut palkkoissa ja palkkioissa, 15 prosenttia. Kustannukset ovat lisääntyneet laitevuokriin ja palvelujen ostoissa.

Kuvio 2. Tietohallintomenojen jakautuminen menolajeittain

Valtion tietohallintomenoista suurin menoerä kokonaisuudessaan on ollut palvelujen ostot ulkoisilta toimittajilta. Vuonna 2010 palvelujen ostot olivat yhteensä 521 miljoonaa euroa (2009: 477,2 Me), mikä on 57 prosenttia tietohallinnon kokonaismenoista (2009: 52,4 %). Menoerä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna yhdeksän prosenttia (2009: kasvua 15,4 %). Palvelujen ostot on ollut suurin menoerä kaikilla hallinnonaloilla.

Toiseksi suurin menoerä on palkat ja palkkiot, joka oli nyt 206 miljoonaa euroa (2009: 241,2 Me). Kokonaismenoista se on 23 prosenttia (2009: 26,5 %). Palkat ja palkkiot ovat vähentyneet 15 prosenttia (2009: kasvua 8,6 %).

Laiteostot muodostavat seitsemän prosenttia tietohallintomenoista (2009: yhteensä 15,1 %). Laiteostot olivat yhteensä lähes 60 miljoonaa euroa (2009: 69 Me), vähennystä on 14 prosenttia. Suurimman muutoksen laiteostoihin teki opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala, jossa menojen vähennys on ollut peräti 97 prosenttia. Jos opetus- ja kulttuuriministeriön viime vuoden laiteostoista vähennetään yliopistojen osuus, ovat laiteostot vähentyneet 46 prosenttia. Hallinnonaloista puolustusministeriöllä on ollut suhteessa suurimmat laiteostot, kasvua on ollut 65 prosenttia. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalta Ilmatieteenlaitos ilmoitti laiteostojen vähentyneen kahdella miljoonalla vuoden 2009 suurteholaskentaympäristön hankinnan jälkeen.

Laitevuokrien ja leasingmaksujen osuus on kaksi prosenttia (2009: 2,2 %). Maksut olivat yhteensä 22 miljoonaa euroa (2009: 20 Me). Lisäystä on ollut 8 prosenttia. Kaikilla hallinnonaloilla laitevuokrien osuus on alle seitsemän prosenttia, suurin osuus on oikeusministeriön hallinnonalalla, vajaa 7 prosenttia.

Valmisohjelmistojen osuus menoista on seitsemän prosenttia (2009: 7,5 %), se oli 66 miljoonaa euroa (2009: 68 Me). Vähennystä on 4 prosenttia. Suhteessa suurimmat menot valmisohjelmistoissa oli sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla, melkein 17 prosenttia.

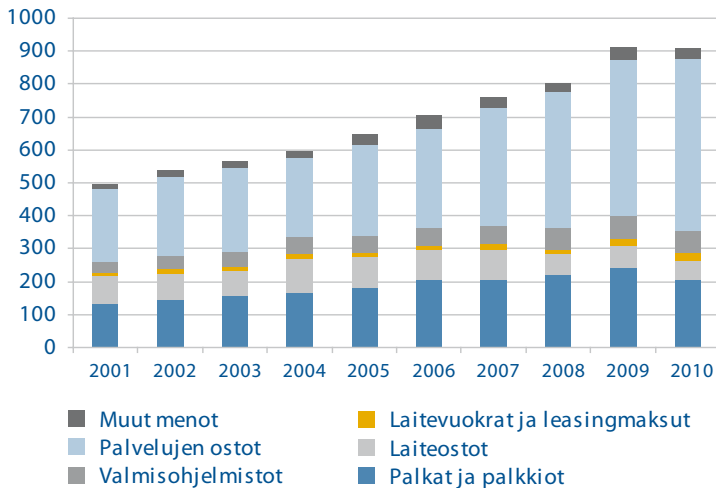
Muut tietohallintomenot muodostavat neljä prosenttia tietohallintomenoista (2009: 3,8 %), ollen 33 miljoonaa euroa (2009: 34,5 Me). Sen osuus hallinnonalojen raportoinnissa on pieni, prosentin luokkaa, poikkeuksena Valtioneuvoston kanslia 9 prosentillaan ja valtiovarainministeriö 7 prosentillaan.

Taulukko 2. Tietohallinnon menot menolajeittain 2001 – 2010, miljoonaa euroa

Menolaji	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Palkat ja palkkiot	133,9	144,3	156,8	165,0	179,7	207,7	207,1	222,1	241,2	206,0
Laiteostot	81,3	79,8	73,4	103,0	94,3	91,3	91,1	59,5	69,3	59,6
Laitevuokrat ja leasingmaksut	11,6	13,3	15,7	15,6	13,3	10,2	18,5	15,6	20,0	21,7
Valmisohjelmistot	33,6	41,9	43,7	52,3	50,7	53,4	54,1	66,2	68,4	66,0
Palvelujen ostot	221,7	239,7	258,2	239,9	275,4	303,1	357,4	413,4	477,8	521,1
Muut menot	15,8	16,1	18,2	20,1	34,1	41,7	33,4	25,7	34,5	33,2
YHTEENSÄ	497,9	535,1	566,0	595,9	647,5	707,4	761,6	802,5	911,2	907,6

Palvelujen ostot jatkavat nousua menolajeissa. Laiteostojen trendi näyttää vähenevän, kun taas laitevuokrien trendi on nouseva. Henkilöstömenojen kasvu noudattaa vanhaa linjaa, kun yliopistojen vaikutus otetaan huomioon.

Kuvio 3. Tietohallinnon menot menolajeittain 2001 -2010, miljoonaa euroa

Taulukko 3. Eri tietohallintomenojen muutokset vuosina 2001 - 2010, %

Menolaji	01-02	02-03	03-04	04-05	05-06	06-07	07-08	08-09	09-10
Palkat ja palkkiot	7,8	8,7	5,2	8,9	15,6	-0,3	7,2	8,6	-14,6
Laiteostot	-1,8	-8,0	40,3	-8,4	-3,2	0,0	-34,7	16,5	-14,1
Laitevuokrat ja leasingmaksut	13,8	18,9	-0,6	14,5	23,0	81,3	-15,7	28,2	8,4
Valmisohjelmistot	24,7	4,3	19,7	-3,1	5,4	1,3	22,4	3,3	-3,5
Palvelujen ostot	8,1	7,7	-7,1	14,8	19,8	17,9	15,3	15,7	9,1
Muut menot	1,9	13,0	10,4	69,7	22,4	-19,9	-44,9	34,8	-3,7
YHTEENSÄ	7,5	5,8	5,3	8,7	9,3	7,6	4,3	13,5	-0,4

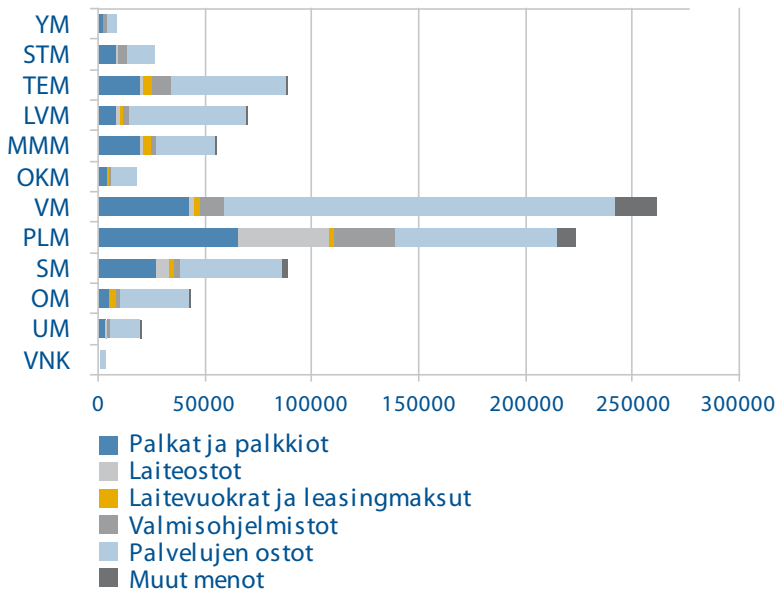
Kaikilla hallinnonaloilla palvelujen ostot olivat suurin menoerä. Suurin osuus oli liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla, jolla palvelujen ostoon käytettiin 78 prosenttia tietohallintomenoista (vuonna 2009: 67 %). Edellisenä vuonna suurin osuus palvelujen ostoissa oli Valtioneuvoston kanslialla 82 prosenttia, nyt osuus oli 69 prosenttia. Tietohallintomenojen prosenttiosuuksissa oli muutamia suuria muutoksia eri hallinnonaloilla. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla oli iso prosentuaalinen muutos palvelujen ostoissa, jotka olivat 68 prosenttia (2009: 33 %); laiteostojen osuus oli puolestaan pienentynyt 3,5 prosenttiin (2009: 16,5 %). Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla myös henkilöstökulujen suhteellinen osuus oli pienentynyt 22 prosenttiin (2009: 38 %), samoin ympäristöministeriön hallinnonalalla 27 prosenttiin (2009: 43 %).

Taulukko 4. Tietohallintomenot hallinnonaloittain ja menolajeittain vuonna 2010, %

Hallinnonala	Palkat ja palkkiot	Laiteostot	Laitevuokrat ja leasingmaksut	Valmisohjelmistot	Palvelujen ostot	Muut menot	Yhteensä
Valtioneuvoston kanslia	11,4	2,1	4,8	3,7	69,2	8,8	100,0
Ulkoasiainministeriö	15,4	6,5	0,5	6,5	70,2	0,9	100,0
Oikeusministeriö	12,5	0,0	6,8	4,6	74,2	1,9	100,0
Sisäasiainministeriö	30,7	6,5	3,0	3,0	54,2	2,5	100,0
Puolustusministeriö	29,4	19,1	1,2	12,7	33,8	3,9	100,0
Valtiovarainministeriö	16,3	0,9	1,0	4,2	70,3	7,4	100,0
Opetus- ja kulttuuriministeriö	21,9	3,5	1,8	4,4	67,7	0,7	100,0
Maa- ja metsätalousministeriö	35,2	3,5	5,6	5,3	49,6	0,9	100,0
Liikenne- ja viestintäministeriö	12,5	2,6	2,1	4,1	78,0	0,7	100,0
Työ- ja elinkeinoministeriö	21,7	2,3	5,3	9,3	60,7	0,6	100,0
Sosiaali- ja terveysministeriö	30,5	3,7	1,8	16,7	47,1	0,2	100,0
Ympäristöministeriö	26,9	0,9	3,4	14,7	53,8	0,3	100,0
YHTEENSÄ	22,0	4,3	3,1	7,4	60,7	2,4	100,0

Euromääräisesti palvelujen ostoon käyttivät eniten rahaa valtiovarainministeriö 179 miljoonaa euroa (2009: 151 Me), puolustusministeriö 76 miljoonaa euroa (2009: 63 Me), työ- ja elinkeinoministeriö 59 miljoonaa euroa (2009: 51 Me) ja liikenne- ja viestintäministeriö 54 miljoonaa euroa (2009: 34 Me). Muita huomattavia euromääräisiä tietohallintomenoja ovat puolustusministeriön henkilöstömenot 65 miljoonaa euroa (2009: 61 Me), puolustusministeriön laiteostot 43 miljoonaa euroa (2009: 26 Me) ja valmisohjelmistot 28 miljoonaa euroa (2009: 22 Me). Valtiovarainministeriö kirjasi muihin menoihin lähes 20 miljoonaa euroa (2009: 190 000 euroa).

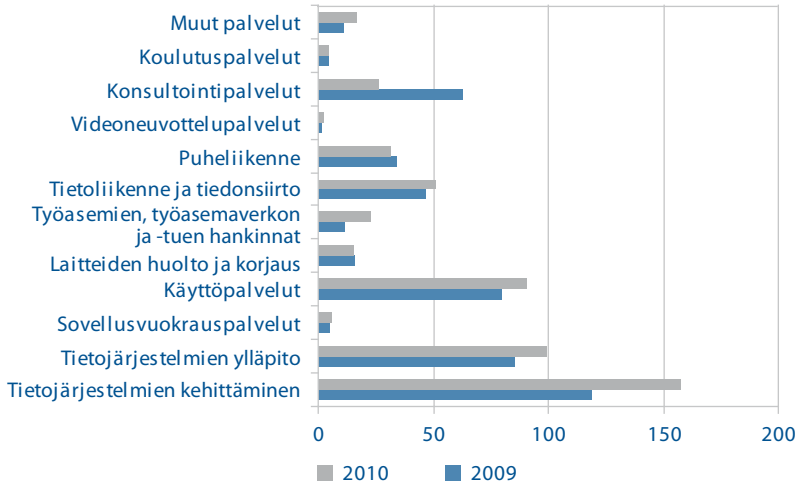
Kuvio 4. Tietohallintomenot hallinnonaloittain ja menolajeittain, tuhatta euroa

2.1.3 Palvelujen ostojen kohdentuminen

Ulkoisten palvelujen kokonaismeno vuonna 2010 tietohallintokuluissa oli 521 miljoonaa euroa, mikä on 57 prosenttia kokonaiskuluista. Kasvu on yhdeksän prosenttia (2009: kasvu 15,7 %). Suurimmat muutokset olivat konsultointipalveluissa, jotka vähenivät 58 prosenttia. Tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen kehittämisen ostot puolestaan kasvoivat 32 prosenttia, työasemien, työasemaverkon ja -tuen hankinnat lähes kaksinkertaistuivat ja myös videoneuvottelupalvelujen hankinnat lisääntyivät 51 prosenttia.

Kuvio 5. Ulkoiset palveluhankinnat vuosina 2009 ja 2010, miljoonaa euroa

Ulkoisten palvelujen ostosta suurin kohde on ollut tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen kehittäminen: vuonna 2010 nämä ostot olivat 157 miljoonaa euroa ja osuus palvelujen ostoista oli 30 prosenttia (2009: 118,8 miljoonaa euroa ja 25 %). Kasvua on 32 prosenttia. Euromääräisesti suurimmat summat olivat puolustusministeriön ja valtiovarainministeriön hallinnonaloilla, puolustusministeriöllä 39 miljoonaa euroa ja valtiovarainministeriöllä 51 miljoonaa euroa. Puolustusvoimille yksistään kohdistui mainittu 39 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna kehittämismenot olivat suurimmat valtiovarainministeriön hallinnonalalla, 56 miljoonaa euroa. Puolustusministeriön hallinnonalalla kasvu edellisen vuoden reilusta kahdesta miljoonasta eurosta on melkein kaksinkertainen, ollen nyt yli 39 miljoonaa euroa. Liikenne- ja viestintäministeriössä kehittämssumma lähes kolminkertaistui, ollen nyt yli 15 miljoonaa euroa.

Tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen ylläpidon osuus palvelujen ostoista oli 19 prosenttia (2009: 18 %), yhteensä 99 miljoonaa euroa (2009: 85 Me). Kasvua on 16 prosenttia. Euromääräisesti summa oli suurin valtiovarainministeriön hallinnonalalla, 42 miljoonaa euroa; samoin oli myös vuonna 2009 summan ollessa 36 miljoonaa euroa. Suurin ylläpitokulu yksittäisistä virastoista ilmoitettiin Verohallinnon osalta, noin 28 miljoonaa euroa. Puolustusministeriön hallinnonalalla ylläpitokulut kasvoivat puolesta miljoonasta eurosta yli neljään miljoonaan euroon. Liikenne- ja viestintäministeriössä luku lähes kaksinkertaistui, ollen nyt yli 14 miljoonaa euroa. Myös ympäristöministeriössä kuluerä lähes kolminkertaistui, ollen nyt vajaa 2 miljoonaa euroa.

Sovellusvuokrauspalveluita ostettiin yhteensä 5,8 miljoonalla eurolla (2009: 5 Me). Kasvua sovellusvuokrauksissa oli 15 prosenttia ja osuus kokonaisostoista oli yhden prosentin luokkaa. Suurin osuus oli valtiovarainministeriöllä 2,7 miljoonaa euroa; lisäystä edelliseen vuoteen on lähes kaksi miljoonaa euroa. Valtion

talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus (Palkeet) kirjasi puolitoista miljoonaa euroa. Vuonna 2009 suurin osuus oli opetus- ja kulttuuriministeriöllä 1,6 miljoonaa euroa, ollen nyt vain 151 000 euroa.

Käyttöpalvelujen osuus oli 17 prosenttia (2009: 16,6 %), mikä tekee 90 miljoonaa euroa (2009: 79 Me). Kasvua oli 14 prosenttia. Suurin osuus käyttöpalveluista oli valtiovarainministeriön hallinnonalalla, 32 miljoonaa euroa; myös viime vuonna valtiovarainministeriön hallinnonalan osuus oli suurin, 22 miljoonaa euroa. Eniten käyttöpalveluihin käytti Verohallinto, lähes yhdeksän miljoonaa euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriössä vähennystä oli lähes yhdeksästä miljoonasta eurosta noin kahteen miljoonaan euroon.

Laitteiden huolto- ja korjauspalvelut olivat yhteensä 15 miljoonaa euroa (2009: 16 Me). Se on kolme prosenttia ostoista (2009: 3,4 %). Vähennystä oli 8 prosenttia. Suurin osuus näistä menoista kohdistui puolustusministeriön hallinnonalalle, 6,5 miljoonaa euroa. Puolustusvoimien summa oli jo yli kuusi miljoonaa euroa. Samoin oli viime vuonna, puolustusministeriön luku oli 8,8 miljoonaa euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriössä muutos oli reilusta miljoonasta eurosta 50 000 euroon.

Työasemien, työasemaverkon ja -tuen hankinnat kokonaispalveluna tekivät yhteensä 22 miljoonaa euroa (2009: 11,4 Me), mikä on 4,3 prosenttia ostoista (2009: 2,4 %). Työasemamenot lähes kaksinkertaistuivat viime vuoteen verrattuna. Hallinnonaloista suurimmat osuudet olivat valtiovarainministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön hallinnaloilla, kuten myös edellisenä vuonna: vuonna 2010 luvut olivat yli kuusi ja viisi miljoonaa euroa. Teknologian tutkimuskeskus VTT kirjasi neljä ja puoli miljoonaa euroa. Valtioneuvoston kanslia, ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö ja ympäristöministeriö osoittivat tähän nolla euroa. Viime vuonna nolla euroa merkitsi myös puolustusministeriö, joka tänä vuonna ilmoitti menoiksi 3,8 miljoonaa euroa. Lähes kaikilla menoerä oli huomattavasti noussut, poikkeuksena opetus- ja kulttuuriministeriö, jolla menoerä väheni yli puolella ollen nyt 250 000 euroa ja liikenne- ja viestintäministeriö, jolla erä väheni noin miljoonalla eurolla ollen nyt 800 000 euroa.

Tietoliikenne- ja tiedonsiirtopalveluita hankittiin 51 miljoonalla eurolla (2009: 46,9 Me). Sen osuus on 10 prosenttia palvelujen ostoista (2009: 10 %). Kasvua on 8,6 prosenttia. Suurimmat osuudet tietoliikenteestä ja tiedonsiirrostä olivat puolustusministeriön ja valtiovarainministeriön hallinnaloilla, molemmilla reilut kymmenen miljoonaa euroa; yksin Puolustusvoimilla summa oli lähes 13 miljoonaa euroa. Näiden kahden hallinnonalan osuudet olivat suurimmat myös viime vuonna, ja molemmilla on hienoista kasvua. Opetus- ja kulttuuriministeriön vähennys oli kolmisen miljoonaa euroa, nyt summa oli vain 300 000 euroa.

Puheliikennepalvelut olivat 31 miljoonaa euroa (2009: 34,6 Me). Palvelujen ostoista puheliikennepalvelujen osuus on kuusi prosenttia (2009: 7,7 %). Vähennystä puheliikennepalveluissa oli 10 prosenttia. Suurin osuus menoerästä oli työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla, jossa kuluerä yli kaksinkertaistui

lähes 10 miljoonaan euroon; elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten osuus oli lähes kuusi miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna silloinen opetusministeriö osti puheliikennepalveluja eniten, yli 9 miljoonalla eurolla, luvun ollessa nyt vain 600 000 euroa.

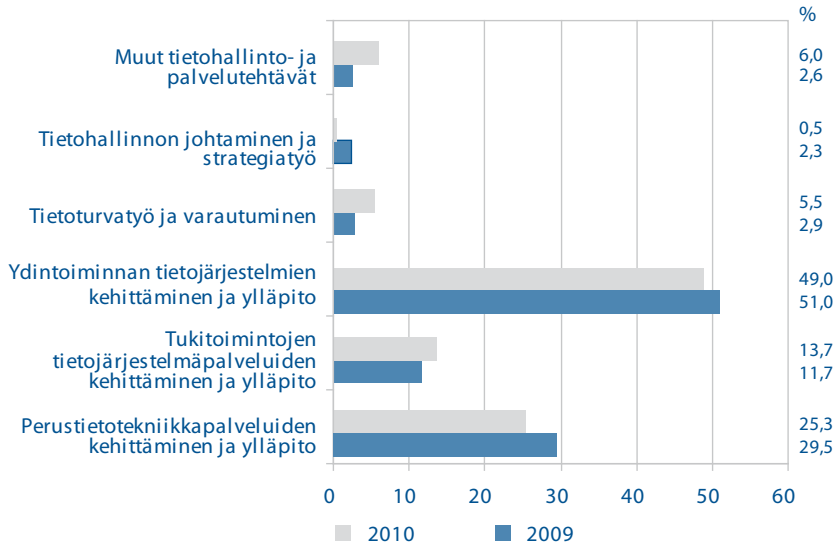
Videotekniikkapalveluita käytettiin kahdella miljoonalla eurolla (2009: 1,4 miljoonalla eurolla), mikä on 0,4 prosenttia palvelujen ostosta (2009: 0,3 %). Kasvua on 51 prosenttia. Selvästi eniten videotekniikkapalveluita on käyttänyt oikeusministeriö, yli miljoonalla eurolla. Opetus- ja kulttuuriministeriö kirjasi nyt videotekniikkapalveluihin 6 000 euroa, edellisenä vuonna luku oli lähes 100 000 euroa.

Konsultointipalveluihin käytettiin 26 miljoonaa euroa (2009: 62,9 Me), mikä on viisi prosenttia ostetuista palveluista (2009: 13,2 %). Vähennystä on huomattavasti, 58 prosenttia. Muun muassa puolustusministeriön hallinnonala ilmoitti ostaneensa vuonna 2009 konsultointipalveluja lähes 30 miljoonalla eurolla, määrän ollen tänä vuonna 225 000 euroa. Eniten konsultointipalveluja raportoi valtiovarainministeriön hallinnonala yli 13 miljoonalla eurolla, jossa myös on vähennystä noin viisi miljoonaa euroa. Verohallinto käytti konsultointipalveluihin kuusi ja puoli miljoonaa euroa.

Koulutuspalvelujen osuus oli noin yksi prosentti, 4,6 miljoonaa euroa (2009: 0,9 % ja 4,2 Me). Osuus oli lähes sama verrattuna edelliseen vuoteen, kasvua 10 prosenttia. Koulutuspalveluista suurin osuus hankittiin valtiovarainministeriön hallinnonalalla, kuten myös viime vuonna. Verohallinto käytti koulutuspalveluihin yli miljoona euroa.

Muiden palvelujen osuudeksi jää 16 miljoonaan euroon, mikä on 3,2 prosenttia palvelujen ostoista (2009: 11 miljoonaa euroa, 2,3 %). Kasvua on 49 prosenttia, selkeästi suurin osuus on valtiovarainministeriön hallinnonalalla, yli 10 miljoonaa euroa (2009: 189 000 euroa). Poliisihallitus kirjasi muihin palveluihin lähes neljä miljoonaa euroa. Vuonna 2009 oikeusministeriö ilmoitti suurimman osuuden, lähes neljä miljoonaa euroa, ollen myös tänä vuonna samoissa luvuissa.

Kuvio 6. Ulkoisten palveluhankintojen kohdistuminen eri tietotekniikkapalveluihin ja tehtäviin vuosina 2009 ja 2010

Kysyttäessä palvelujen ostojen kohdistamisesta eri palvelualueisiin saatiin noin 96 prosentin kattavuus (2009: 90 %). Saadut luvut ovat arvioita kirjanpitoikäntännöistä johtuen.

Perustietotekniikkapalvelujen kehittämiseen ja ylläpitoon sekä käyttökuluihin arvioitiin menevän 126 miljoonaa euroa, 25 prosenttia ostopalveluista (2009: 131 miljoonaa euroa, 29,5 %). Suurin euromääräinen meno oli kirjattu valtionvarainministeriön hallinnonalalle, 40 miljoonaa euroa. Verohallinto käytti perustietotekniikkapalveluihin 17 miljoonaa euroa. Suhteellisesti suurin osuus oli ulkoasiainministeriön hallinnonalalla, 7,5 miljoonaa euroa 14,1 miljoonasta eurosta eli 53 prosenttia.

Tukitoimintojen tietojärjestelmiin liittyvien palvelujen kehittämiseen ja ylläpitoon sekä niihin liittyvien sähköisten palvelujen kehittämiseen ja ylläpitoon käytettiin 68,6 miljoonaa euroa, 14 prosenttia ostopalveluista (2009: 51 miljoonaa euroa 11,7 %). Euromääräisesti suurin kirjaus oli valtiovarainministeriön hallinnonalalla, 27 miljoonaa euroa. Valtiokonttori käytti näihin palveluihin 21 miljoonaa euroa ja puolustusvoimat 17 miljoonaa euroa. Prosentuaalisesti suurin luku oli puolustusministeriön hallinnonalalla, 22 prosenttia eli 17 miljoonaa euroa hallinnonalan palveluhankintojen kokonaissummasta.

Ydintoiminnan tietojärjestelmien ja niihin liittyvien palvelujen kehittämiseen ja ylläpitoon arvioitiin menevän eniten, 245 miljoonaa euroa, 49 prosenttia (2009: 222 miljoonaa euroa, 51 %). Euromääräisesti suurin menoerä kohdistui

valtiovarainministeriön hallinnonalalle 97 miljoonaa euroa, ja prosentuaalisesti suurin oli opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla peräti 77 %. Verohallinto käytti näihin palveluihin 50 miljoonaa euroa.

Tietoturvatyöhön käytettiin 27 miljoonaa euroa, 5 prosenttia ostopalveluista (2009: 13 miljoonaa euroa, 2,9 %). Euromääräisesti eniten tähän käytti puolustusministeriön hallinnonala, 24 miljoonaa euroa, joka muodostui lähes täysin Puolustusvoimien osuudesta. Myös prosentuaalisesti puolustusministeriön hallinnonalan osuus oli suurin, 32 prosenttia.

Tietohallinnon johtamiseen ja strategiatyöhön käytettiin ostopalveluista reilu 2 miljoonaa euroa, puoli prosenttia (2009: 10 miljoonaa euroa, 2,3 %). Euromääräisesti suurin osuus oli työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla, puoli miljoonaa euroa; prosentuaalisesti suurin oli sosiaali- ja terveystieteiden kahden prosentin osuus. Yksittäisistä laitoksista suurimmat menoerät olivat sisäasiainministeriön 350 000 euroa sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten 300 000 euroa.

Muihin tietohallinnon tehtäviin ja tietotekniikkaan liittyviin palvelutehtäviin arvioitiin menevän 30 miljoonaa euroa, kuusi prosenttia ostopalvelukuluista (2009: 12 miljoonaa euroa, 2,6 %). Tähän kuuluvat mm. menetelmien kehittäminen, projektitoiminnan kehittäminen, koulutustoiminta ja tietotekniikkapalvelujen sisäinen hallinto. Euromääräisesti suurin menoerä, 17 miljoonaa euroa, kohdistui valtiovarainministeriön hallinnonalalle; prosentuaalisesti valtiovarainministeriön ja puolustusministeriön hallinnonalat olivat tasoissa 10 prosentilla. Yksittäisistä organisaatioista verohallinto kirjasi muihin tietohallintomenoihin 17 miljoonaa euroa.

Virhemarginaali näissä luvuissa on kahden prosentin luokkaa verrattuna ostopalvelujen kokonaismenoihin.

2.1.4 IT-investoinnit

IT-investointien osuutta kaikista tietohallintomenoista arvioi noin 80 prosenttia vastaajista (2009: 85 %). Organisaatioiden ilmoittamat IT-investoinnit ovat yhteensä 177 miljoonaa euroa (2009: runsaat 161 Me), joten lisäystä on ollut kymmenen prosenttia.

Taulukko 5. IT- investoinnit vuosina 2009 ja 2010, miljoonaa euroa

HALLINNONALA	2009	2010	Muutos %
Valtioneuvoston kanslia	339	551	63
Ulkoasiainministeriö	4 500	4 500	0
Oikeusministeriö	5 912	1 925	-67
Sisäasiainministeriö	8 815	18 613	111
Puolustusministeriö	54 444	54 573	0
Valtiovarainministeriö	41 872	47 921	14
Opetus- ja kulttuuriministeriö	9 608	2 661	-72
Maa- ja metsätalousministeriö	7 685	10 667	39
Liikenne- ja viestintäministeriö	8 740	18 605	113
Työ- ja elinkeinoministeriö	15 883	14 699	-7
Sosiaali- ja terveysministeriö	2 597	2 591	0
Ympäristöministeriö	683	84	-88
YHTEENSÄ	161 078	177 390	10

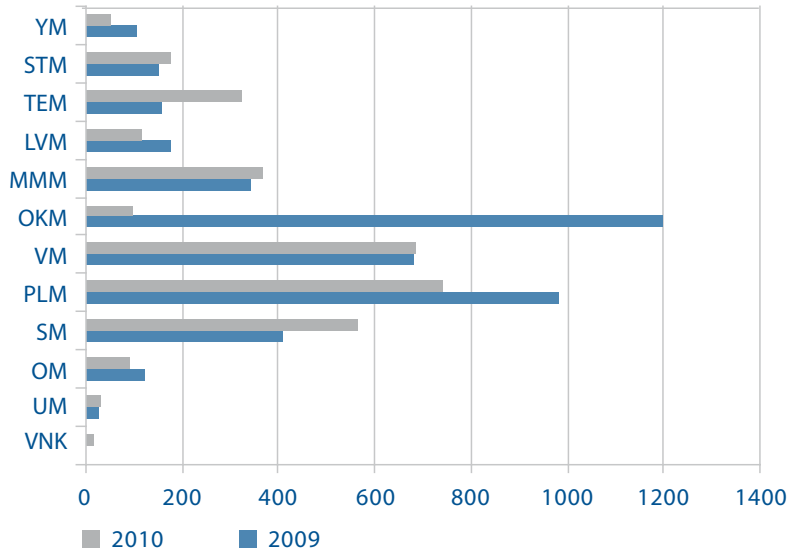
IT-investoinneissa on suuria muutoksia muutaman hallinnonalan osalta. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muutoksessa yliopistojen osuus vuoden 2009 luvussa on yli seitsemän miljoonaa euroa; pois lukien yliopistojen vaikutus kasvua on noin 15 prosenttia. Suurista investoinneista raportoivat muun muassa Puolustusvoimat 54 miljoonaa euroa, Verohallinto 22 miljoonaa euroa ja Valtiokonttori 22 miljoonaa euroa.

Arvio uus- ja laajennusinvestointien osuudesta IT-investoinneista on keskimäärin 40 prosenttia ja tehostamis- ja korvausinvestointien osuus 43 prosenttia. Organisaatioiden IT-investoinneista pelkästään uus- ja laajennusinvestointeja oli noin viidellä prosentilla vastaajista ja samoin tehostamis- ja korvausinvestointeja viidellä prosentilla. IT-investoinneista 32 prosentilla uus- ja laajennusinvestointeja oli enemmän ja 47 prosentilla enemmän oli tehostamis- ja korvausinvestointeja. Puolustusvoimien 54 miljoonasta 70 prosenttia oli uus- ja laajennusinvestointeja, Verohallinnon 22 miljoonasta 73 prosenttia oli uus- ja laajennusinvestointeja ja Valtiokonttorin 22 miljoonasta 90 prosenttia oli uus- ja laajennusinvestointeja.

2.2 Tietohallintohenkilöstö

Kyselyssä kartoitettiin organisaatioiden tietohallinnon henkilöstöresursseja ja niiden käyttöä. Valtiovarainministeriö teki erillisen tietohallintohenkilöstöä koskevan kyselyn valtionhallinnon organisaatioille vuoden 2011 alussa. Tietohallintoon työpanosta käyttävän henkilöstön kokonaismäärä oli 3 253 henkeä (2009: 4 350 henkeä). Henkilömäärässä vähennystä on noin tuhat henkeä, 25 prosenttia. Tämä osuus vastaa koko valtionhallinnon henkilöstön vähenevämmää, mikä johtuu yliopistouudistuksesta. Opetus- ja kulttuuriministe-

Kuvio 7. Tietohallintohenkilöiden lukumäärä hallinnonaloittain vuosina 2009 ja 2010 (opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2010 määrässä ei ole yliopistoja)

rion tietohallinnon henkilöstö väheni yli tuhannella henkilöllä. Jos yliopistoja ei huomioida, ovat tietohallinnon henkilöstöresurssit hieman nousseet.

Henkilötyövuosina tietohallinnon kokonaistyömäärä oli noin 4 000 henkilötyövuotta (2009: 5 204 henkilötyövuotta). Keskimäärin tietohallintohenkilöstön osuus organisaatioiden henkilöstön kokonaistyömäärästä oli 4,7 prosenttia. Henkilöstön kokonaistyömäärä oli yhteensä 84 800 henkilötyövuotta. Ilman yliopiston henkilötyövuosia vuoden 2009 tietohallintoon käytetty työmäärä oli 3 900 henkilötyövuotta, joten nousua työmäärässä muissa organisaatioissa on noin sata henkilötyövuotta. Tämä on 2,5 prosenttia tietohallinnon kokonaistyöpanoksesta.

Vastaajat arvioivat muun kuin tietohallintohenkilöstön työpanokseksi tietohallinnon hankkeissa olleen 656 henkilötyövuotta, joten pelkän tietohallintohenkilöstön kokonaistyömääräksi on arvioitu 3 340 henkilötyövuotta. Henkilötyövuosien arviointia pidettiin paikoitellen vaikeana, koska muun muassa kehittämishankkeisiin osallistuu muutakin henkilöstöä.

Tietohallintohenkilöstön määrä lisääntyi 37 organisaatioissa, yhteensä 271 hengellä, keskimäärin seitsemän henkeä organisaatiota kohti. Tietohallintohenkilöstön vähenemisestä (siirtynyt toisiin tehtäviin tai eläkkeelle) ilmoitti 39 organisaatiota, yhteensä 222 henkilöä, keskimäärin kuusi henkilöä organisaatiota kohti. Muutokset kohdistuvat samoihin organisaatioihin, ja kyselyssä mukana olleiden organisaatioiden keskimääräiseen tietohallintohenkilöstön määrään tuli lisäystä noin 50 henkeä. Suurimmasta tietohallintohenkilöstön lisäyksestä raportoi sisäasiainministeriön Hallinnon tietotekniikkakeskus, 74 henkeä; samanaikaisesti 25 henkeä siirtyi muihin tehtäviin tai eläkkeelle, joten saldo on 49 hengen lisäys. Verohallinnon henkilöstö kasvoi 28 hengellä.

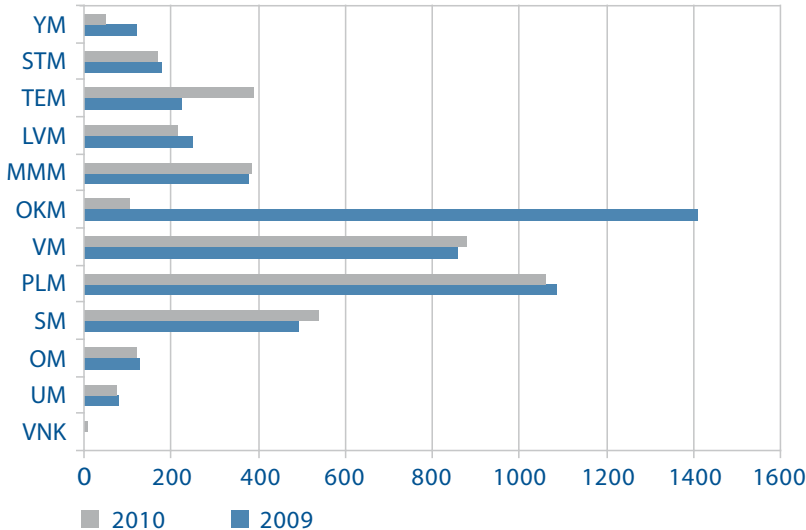
Valtion IT-palvelukeskuksen henkilöstö kasvoi puolestaan 20 hengellä. Lukumääräisesti suurimmasta vähennyksestä ilmoitti Puolustusvoimat, 47 henkeä (kokonaisvaihtuvuus on 31 hengen vähennys).

Arvioitaessa henkilötyövuosien osalta kokonaistyömäärää ja työn kohdistumista, virheprosentti on noin viisi prosenttia.

2.2.1 Henkilöstön työpanos hallinnonaloittain

Eri hallinnonaloista eniten tietohallintohenkilöstöä on puolustusministeriön hallinnonalalla, 740 henkeä ja 1 061 henkilötyövuotta kaiken kaikkiaan. Tilanne on muuttunut viime vuosista, jolloin silloisessa opetusministeriössä on ollut eniten tietohallintohenkilöstöä. Peräti 92 prosentin vähennys johtuu yliopistojen muuttumisesta itsenäisiksi. Vähiten tietohallintohenkilöstöä on edelleen valtioneuvoston kansliassa 13 henkeä, vaikka kasvua on edelliseen vuoteen yhdeksän henkeä.

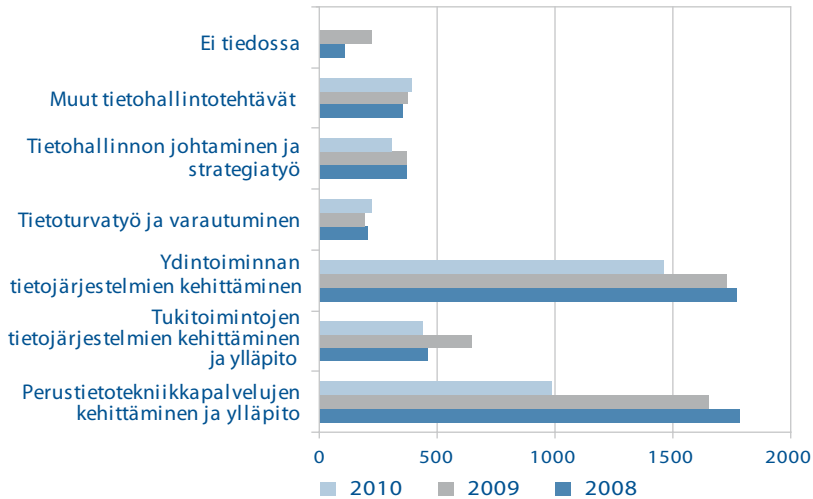
Kuvio 8. Tietohallintohenkilöiden henkilötyövuosimäärät hallinnonaloittain vuosina 2009 ja 2010

2.2.2 Henkilöstön jakautuminen eri tehtäviin

Henkilöstön työpanoksen jakautuminen tietohallintotehtäviin jaotellaan seuraavasti: perustietotekniikkapalvelujen kehittäminen ja ylläpito, tukitoimintojen tietojärjestelmien ja niihin liittyvien sähköisten palvelujen kehittäminen ja ylläpito, ydintoiminnan tietojärjestelmien ja niihin liittyvien sähköisten palvelujen kehittäminen ja ylläpito, tietoturvatyö ja varautuminen, tietohallinnon johtaminen ja strategiatyö sekä muut tietohallintotehtävät ja tietotekniikkaan liittyvät palvelutehtävät. Eniten työpanosta on käytetty ydintoimintojen tietojärjestelmiin liittyviin tehtäviin eli noin 1 500 henkilötyövuotta.

Kuvio 9. Tietohallinnon työpanoksen jakautuminen palveluittain vuosina 2008 – 2010, henkilötyövuotta

Perustietotekniikkapalvelujen kehittämiseen ja ylläpitoon on käytetty yhteensä 980 henkilötyövuotta (2009: 1 657 henkilötyövuotta), jonka osuus kokonaistyömäärästä on 26 prosenttia. Vähennystä on 41 prosenttia. Suuri muutos johtuu opetus- ja kulttuuriministeriön työpanoksen vähentymisestä edellisen vuoden 713 henkilötyövuodesta 24 henkilötyövuoteen. Nyt suurin osuus työmäärästä menee puolustusministeriön hallinnonalalle, 364 henkilötyövuotta, josta Puolustusvoimat kirjasi 361 henkilötyövuotta. Tehtävän osuus on toiseksi suurin kaikista tietohallintotehtävistä.

Tukitoimintojen tietojärjestelmien kehittämiseen ja ylläpitoon kului yhteensä 440 henkilötyövuotta (2009: 648 henkilötyövuotta). Vähennystä on tässäkin 32 prosenttia, ja osuudeksi kokonaistyöpanoksesta jää 12 prosenttia. Myös tässä yliopistojen itsenäistymisen vaikutus tekee opetus- ja kulttuuriministeriön muutoksesta suurimman tukitoimintojen osuuden vähentyessä 227 henkilötyövuodesta 12 henkilötyövuoteen. Suurin osuus tehtävästä menee nyt valtiovarainministeriön hallinnonalalle, 200 henkilötyövuotta, josta Verohallinnon osuus on 121 henkilötyövuotta.

Ydintoiminnan tietojärjestelmien kehittämiseen ja ylläpitoon käytettiin eniten henkilötyövuosia, 1 463 henkilötyövuotta (2009: 1 730 henkilötyövuotta). Vähennystä on 15 prosenttia, osuus kokonaisuudesta on 38 prosenttia. Tässäkin tehtävässä opetus- ja kulttuuriministeriön muutos on suuri, 300 henkilötyövuodesta 44 henkilötyövuoteen. Valtiovarainministeriön hallinnonala ottaa suurimman osuuden 313 henkilötyövuodellaan. Suurin panostus yksittäisistä organisaatioista oli Puolustusvoimilla, 230 henkilötyövuotta. Sisäasiainministeriön hallinnonalalla Poliisihallitus ilmoitti kehittämishenkilöstön rekrytoi-

misesta, mikä johtuu käynnistyneestä poliisin tietojärjestelmän kokonaisuudesta (kymmenen uutta henkilöä).

Tietoturvatyöhön ja varautumiseen käytettiin 225 henkilötyövuotta (2009: 194 henkilötyövuotta). Kasvua on 16 prosenttia ja osuus kokonaisuudesta on kuusi prosenttia. Puolustusministeriöllä on tässä tehtävässä suurin työ määrä, 86 henkilötyövuotta (2009: 87 henkilötyövuotta). Opetus- ja kulttuuriministeriöllä vähennys on 27 henkilötyövuotta. Puolustusvoimat käytti tietoturvatyöhön yhteensä 84 henkilötyövuotta ja Hallinnon tietotekniikkakeskus 62 henkilötyövuotta.

Tietohallinnon johtamiseen ja strategiatyöhön arvioitiin käytetyn 306 henkilötyövuotta (2009: 366 henkilötyövuotta), mikä on vain 8 prosenttia kokonaisuudesta (2009: 7 %). Vähennystä edelliseen vuoteen on 16 prosenttia. Puolustusministeriöllä on tässä selkeästi suurin arvio käytetystä työajasta, 152 henkilötyövuotta (2009: 155 henkilötyövuotta), josta puolustusvoimien osuus on 143 henkilötyövuotta. Opetus- ja kulttuuriministeriön vaikutus tämän tehtävän kokonaistyömäärään on 53 henkilötyövuoden vähennys.

Muihin tietohallintotehtäviin arvioitiin käytetyn 396 henkilötyövuotta (2009: 380 henkilötyövuotta). Tähän kuuluvat esimerkiksi menetelmien kehittäminen, projektitoiminnan kehittäminen, koulutustoiminta ja tietotekniikkapalvelujen sisäinen hallinto. Lisäystä on neljä prosenttia, ja osuus kokonaisuudesta on 10 prosenttia. Suurin osuus työpanoksista muihin tietohallintotehtäviin on kirjattu puolustusministeriön hallinnonalalla, 109 henkilötyövuotta, josta Puolustusvoimille 108 henkilötyövuotta.

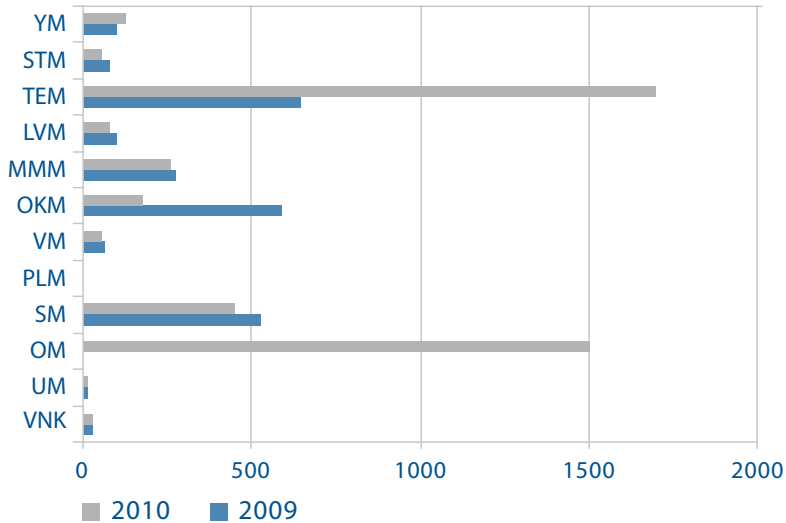
Ydintoiminnan sekä tukitoimintojen tietojärjestelmien kehitykseen ja ylläpitoon ostopalvelujen määrä on kasvanut euromääräisesti. Perustietotekniikan kehittämiseen ja ylläpitoon käytettiin vähemmän resursseja niin ostopalveluissa kuin henkilöstön työ määrässä. Tietoturvatyön osuus molemmissa luvuissa on kasvanut.

Kyselyssä tiedusteltiin tietohallintovastaavan kuulumista organisaation johtoryhmään. Vastaajista 36 prosenttia kertoi tietohallintovastaavan kuuluvan organisaation johtoryhmään, yhteensä 28 organisaatiossa.

2.2.3 Etäkäyttöpoliitikka ja etätö

Etätöitä kerrottiin tehtävän 56 organisaatiossa, mikä oli 72 prosenttia vastaajista (2009: 82 virastoa ja laitosta). Yhteensä etätöitä tekee osa- tai kokonaisuutena 4 448 henkilöä (2009: 2 400 henkilöä). Määrä on kasvanut huomattavasti verrattuna edelliseen vuoteen, ja yksi suurimmista muutoksista on oikeusministeriön hallinnonalalta, jolla etätötekijöiden määrän ilmoitettiin olevan nyt 1 500 henkeä kun vuoden 2009 osalta luku puuttui ao. kohdasta. Eniten etätöitä tekeviä henkilöitä ilmoitettiin työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalta, lähes 1 700 henkeä, missä lisäystä on yli tuhat henkeä. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla edellisen vuoden luku 589 henkeä on nyt laskenut 173 henkeen.

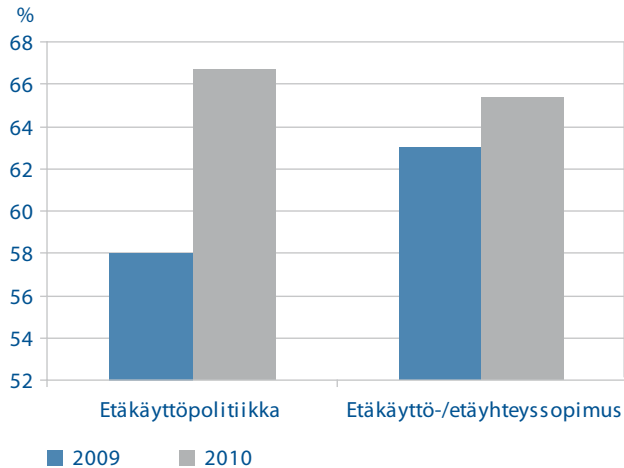
Kuvio 10. Etätyötä tekevien lukumäärä hallinnonaloittain vuosina 2009 ja 2010

Eniten yksittäisistä virastoista tai laitoksista etätyöntekijöitä ilmoittivat oikeusministeriö 1 500 henkeä, teknologian tutkimuskeskus VTT 554 henkeä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset 500 henkeä sekä Patentti- ja rekisterihallitus 450 henkeä.

Etäkäyttöpolitiikka on vahvistettu 68 prosentilla kysymykseen vastaajista (2009: 58 %) ja etäkäyttösopimus (etäyhteyssojimus) 67 prosentilla kysymykseen vastaajista (2009: 63 %).

Kuvio 11. Etäkäyttöpolitiikan ja etäkäyttösopimuksen prosenttiosuudet vuosina 2009 ja 2010

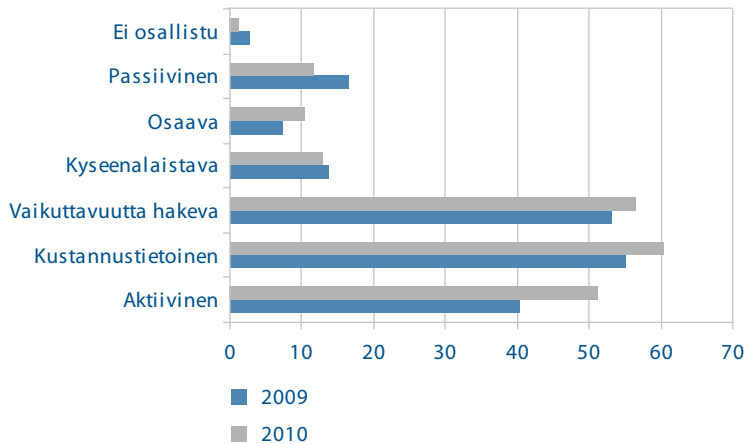

Etäyhteysorganisaation sähköpostiin ja kalenteriin on yhteensä 29 000 henkilöllä (2009: 76 000 henkilöä, vähennys 47 000 henkilöä) ja muihin lähiverkossa käytössä oleviin järjestelmiin 13 000 henkilöllä (2009: 45 000 henkilöä, vähennys 32 000 henkilöä). Näissä luvuissa näkyvät yliopistojen osuudet edelliseen vuoteen, yliopistot ilmoittivat vastaavien etäyhteyksien päässä olevan 38 000 ja 33 000 henkeä.

2.2.4 Johdon rooli

Organisaatioilta tiedusteltiin johdon roolia IT-toiminnan kehittämisessä. Vaihtoehtoja olivat aktiivinen, kustannustietoinen, vaikuttavuutta hakeva, kyseenalaistava, osaava, passiivinen sekä ei osallistu. Näistä pyydettiin valitsemaan kolme kuvaavinta. Johdon roolin arvioi kustannustietoiseksi 60 prosenttia vastaajista, vaikuttavuutta hakevaksi 56 prosenttia vastaajista ja aktiiviseksi 52 prosenttia vastaajista. Arviot vastaavat edellisen vuoden määritelmiä. Vai yksi ilmoitti, ettei johto osallistu IT-toiminnan kehittämiseen.

Kuvio 12. Vastaajien näkemykset organisaation johdon roolista IT-toiminnan kehittämisessä vuosina 2009 ja 2010

IT-henkilöstöä koskeva kehittämissuunnitelma, erikseen tai osana henkilöstösuunnitelmaa, on laadittu 31 organisaatiolla, mikä on 40 prosenttia vastaajista.

2.3 Tietotekniikkavarustus

Tietotekniikkavarustuksen osalta kyselyssä selvitettiin virastojen ja laitosten laitekanta työasemien, palvelimien sekä ohjelmistolisenssien osalta. Selvityksen piiriin kuuluivat myös älypuhelimet. Edellisvuoteen verrattuna vuoden 2010 lukuihin vaikuttaa merkittävästi yliopistojen ja korkeakoulujen jääminen kyselyn ulkopuolelle. Tämä muutos näkyy esimerkiksi työasemien määrän vähenemisenä yli 70 000 työasemalla. Määriä ja tuloksia arvioitaessa on otettava huomioon myös se, etteivät Puolustusvoimat ilmoita konesali- ja palvelintietoja. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY-keskukset) osalta todettiin, että virastot eivät ole ylläpitäneet rekisteriä kaikista kyselyn piirissä olleista laitteista.

2.3.1 Työasemat

Käytössä olevia työasemia oli yhteensä 98 000 kappaletta (2009: 172 600 kappaletta). Näistä asiakaskäytössä olevia työasemia on 4 500 kappaletta (2009: 15 700 kappaletta). Työasemien määrän väheneminen on huomattavaa, noin 74 000 työasemaa, ja se selittyy pitkälti yliopistojen ja korkeakoulujen irtautumisella; vuonna 2009 työasemista 40 prosenttia oli yliopistoissa ja korkeakouluissa (68 500 kpl). Työasemamäärään sisältyvien asiakaskäytössä olevien työasemien määrä väheni 4 500 kappaleeseen (2009: 15 700). Edellisenä vuonna kerrottiin asiakaspäätteistä 90 prosenttia olevan yliopistoissa, mikä selittää asiakaspäätteiden vähenemisen. Jos yliopistojen ja korkeakoulujen vaikutus otetaan huomioon, on työasemien kokonaismäärä vähentynyt noin kuusi prosenttia.

Uusia työasemia hankittiin 18 500 kappaletta (2009: 43 300 kappaletta), joista kannettavien osuus oli 42 prosenttia (2009: 36,4 %). Kannettavien osuus kaikista työasemista on 34 prosenttia (2009: 28 %). Painopiste työasemien hankinnassa on siirtymässä kannettavien työasemien suuntaan. Usein kannettava työasema on ainoa työntekijän käytössä oleva työasema, ja esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön vastauksessa ilmoitettiin tavoitteeksi vähentää työasemamäärää jatkossa yhden laitteen politiikalla.

Taulukko 6. Työasemien lukumäärä hallinnonaloittain 2001–2010

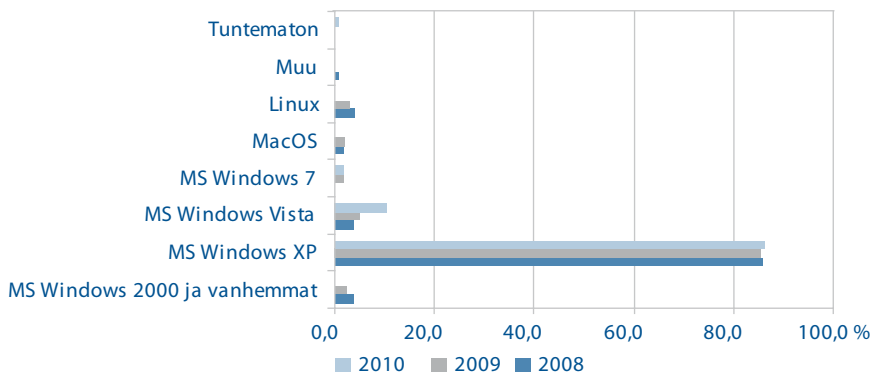
Hallinnonala	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Valtioneuvoston kanslia	275	342	358	369	391	400	390	324	387	372	398
Ulkoasiainministeriö	2045	2045	1990	2020	2050	2150	2722	3010	3035	3100	3113
Oikeusministeriö	8951	11011	10321	10029	10035	12009	11000	11009	11600	12115	12225
Sisäasiainministeriö	13304	14026	14577	14107	14820	16944	17582	17870	15404	17979	15475
Puolustusministeriö	13303	13555	13500	13862	17270	18270	19280	16900	16226	17229	14751
Valtiovarainministeriö	13080	12942	13179	13332	13376	13452	13644	13587	16053	16775	16557
Opetus- ja kulttuuriministeriö	59922	60390	64826	67949	65609	72162	73733	73356	73063	70996	2976*
Maa- ja metsätalousministeriö	7071	7293	7299	7574	7806	8610	7185	7658	7597	7331	7325
Liikenne- ja viestintäministeriö	7898	7696	7007	8223	5762	4553	4410	4272	4057	3744	2125
Työ- ja elinkeinoministeriö	12084	13813	13519	14532	14868	17008	16899	15744	16885	13952	16431
Sosiaali- ja terveysministeriö	4435	4784	4426	4386	5274	5314	5220	5646	5563	5616	5430
Ympäristöministeriö	3015	3560	3814	3069	3567	3579	3755	3704	3440	3388	1159
YHTEENSÄ	145383	151457	154816	159452	160828	174451	175820	173080	173310	172597	94989

*Opetus- ja kulttuuriministeriön luvusta puuttuvat yliopistot vuonna 2010

Hallinnonaloista lukumääräisesti eniten työasemia on valtiovarainministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, sisäasiainministeriön, puolustusministeriön ja oikeusministeriön hallinnonaloilla, joilla kaikilla työasemien määrä on 12 000 tai enemmän. Yleisesti ottaen työasemien määrä on hienoisessa laskussa.

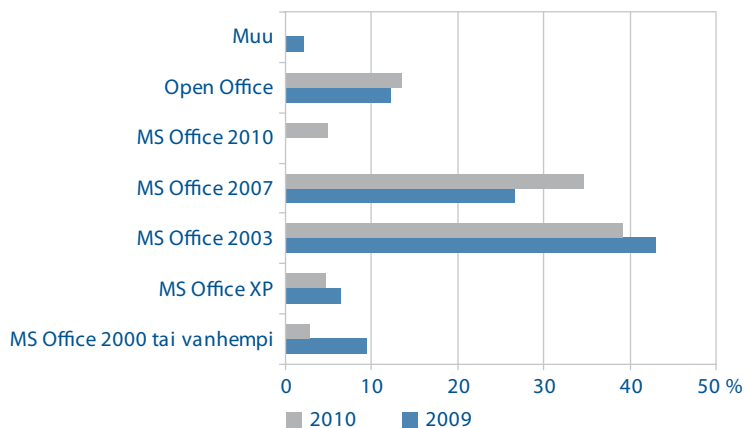
Käyttöjärjestelmissä näkyy linjaus, missä MS Windows 2000 ja sitä vanhemmista versioista ollaan luopumassa. Microsoft-käyttöjärjestelmien suhteellinen määrä on kasvanut entisestään ollen nyt lähes 99 prosenttia käyttöjärjestelmistä. Yksinomaan Windows XP:n suhteellinen osuus on 86 prosenttia (84 300 kpl) eli lähestulkoon sama kuin viime vuonna. Windows Vistan suhteellinen osuus (10,5 %) samoin kuin määrä (10 300 kpl) on kasvanut selvästi, Windows 7:n suhteellinen määrä on puolestaan pysynyt samana. MacOS- ja Linux-käyttöjärjestelmien suhteelliset osuudet ovat pudonneet erittäin pieniksi: MacOS 0,2 prosenttia (2009: 1,9 %) ja 0,4 prosenttia (2009: 3,1 %).

Kuvio 13. Henkilökohtaiset työasemat käyttäjärjestelmittäin vuosina 2008- 2010, prosenttiosuudet

Toimisto-ohjelmissa painopiste on siirtynyt suhteellisen nopeasti MS Office 2007 ja 2010 versioihin, vanhemmissa versioissa lukumäärät ovat vähentyneet huomattavasti. MS Office -lisennejä on 86 700 kappaletta eli 86,5 prosenttia (2009: 85,6 %) lisenssien koko määrästä. Open Officea käytetään laajasti oikeusministeriön hallinnonalalla, muilla hallinnonaloilla osuus toimisto-ohjelmaliensseistä on vielä pieni. Määrällisesti Open Officea on käytössä 13 500 kappaletta, mikä on vähemmän kuin viime vuonna, mutta sen suhteellisessa osuudessa (13,5 %) on hieman kasvua verrattuna edelliseen vuoteen.

Kuvio 14. Käytössä olevien toimisto-ohjelmistolisenssien osuudet vuosina 2009 ja 2010, %

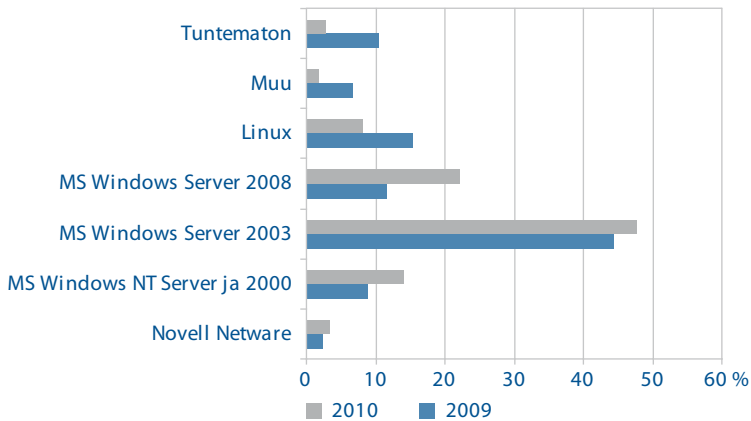

2.3.2 Palvelimet

Tiedosto- ja tulostuspalvelimia oli virastoissa ja laitoksissa 1 500 kappaletta (2009: 3 400). Edellisen vuoden lukuihin sisältyi 1 300 yliopistojen palvelinta, joten vähennys edelliseen vuoteen on 30 prosenttia ilman yliopistopalvelimia.

Tiedosto- ja tulostuspalvelinten määrässä on selvä pudotus edelliseen vuoteen verrattuna huomioiden valtionhallinnon organisatoriset muutoksetkin. Taustalla vaikuttanee dokumentin- ja asianhallinnan prosessien kehittyminen sekä tulostustoiminnan ulkoistamisen yleistymisen valtionhallinnossa. Palvelinten käyttöjärjestelmien osalta käytetyimpiä ovat MS Windows Server 2003 ja 2008 versiot, jotka ovat kasvattaneet suhteellista osuuttaan edelliseen vuoteen verrattuna.

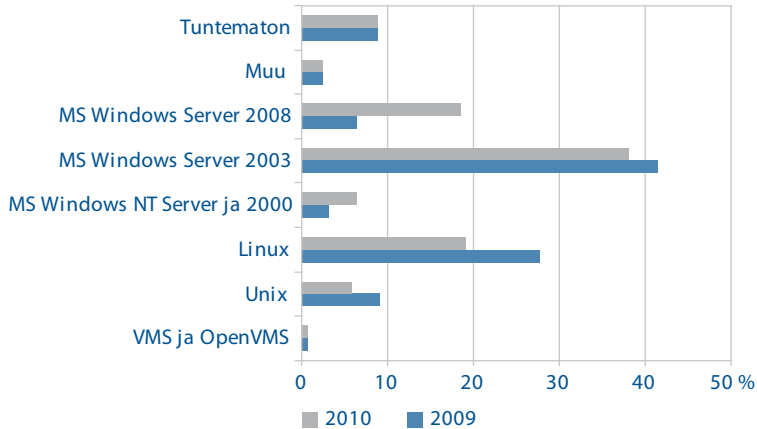
Kuvio 15. Tiedosto- ja tulostuspalvelimet käyttöjärjestelmittäin vuosina 2009 ja 2010, %

Tietokanta- ja sovelluspalvelimia oli 4 800 kpl (2009: 7 370). Edellisen vuoden luvuissa yliopistojen osuus oli noin 2 600 palvelinta, joten palvelimien määrä on pysynyt melko lailla samana, kun yliopistojen luvut leikataan pois.

Palvelinten uusimisten yhteydessä on odotettavissa siirtymistä tehokkaampiin yksiköihin, palvelinalustojen konsolidointeja sekä palvelinalustojen virtualisointihankkeita. Käyttöjärjestelmien osalta suhteellista osuuttaan vuoden aikana on huomattavasti kasvattanut MS Windows Server 2008 määrän ollessa noin 900 ja osuuden kasvaessa melkein 19 prosenttiin; Linux- ja Unix-palvelinten osalta suhteellinen osuus on pienentynyt.

Kuvio 16. Tietokanta- ja sovelluspalvelimet käyttöjärjestelmittäin vuosina 2009 ja 2010, %

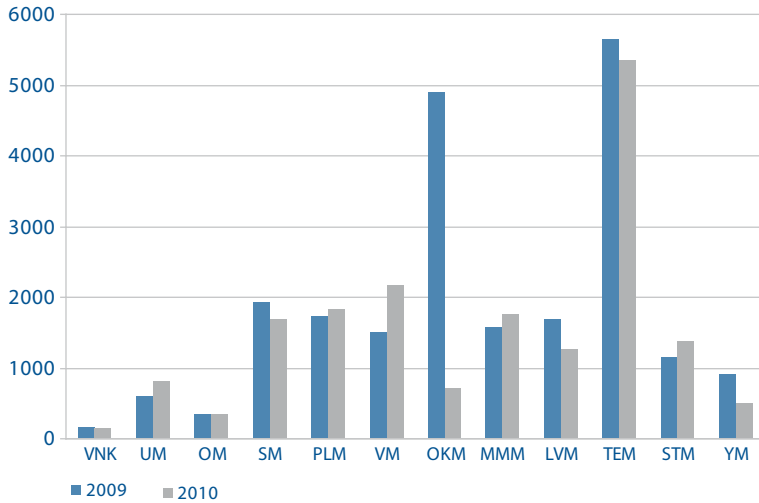
Virtuaalipalvelimien määräksi raportoitiin 2 466 kappaletta (2009: 3 235 kpl). Ottaen huomioon yliopistojen vuonna 2009 ilmoittamien virtuaalipalvelimien määrän (n. 1 200 kpl) ja niiden puuttumisen vuoden 2010 tuloksista, on virtuaalipalvelimien määrä edelleen kasvanut. Eniten virtuaalipalvelimia raportoivat Verohallinto (252 kpl), Maanmittauslaitos (200 kpl) ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (187 kpl).

Omien konesalien määräksi ilmoitettiin 179 kappaletta (2009: 239 kpl) ja näissä olevien palvelimien määräksi 3 756 kappaletta (2009: 6 221 kpl). Omia konesaleja oli 86 prosentilla organisaatiosta.

2.3.3 Älypuhelimien käyttö ja liittymät

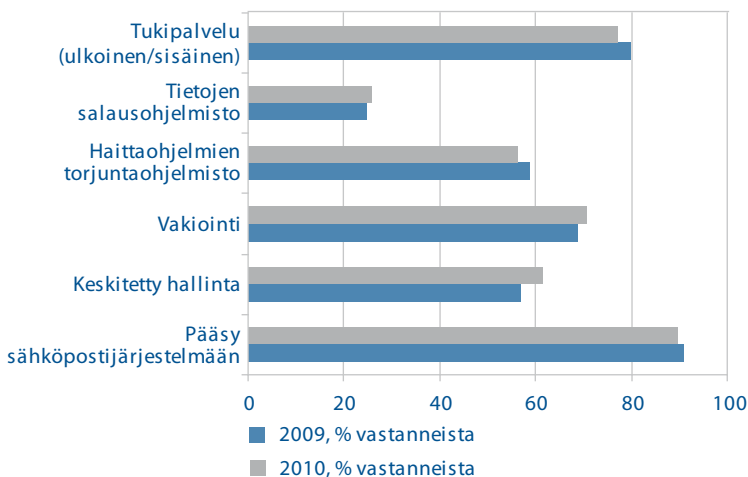
Älypuhelimia ilmoitettiin olevan käytössä 73 organisaatiolla yhteensä 18 000 kappaletta (2009: 22 150 kappaletta, 2008: 16 500 ja 2007: 12 200 kappaletta). Kasvu on ollut 35 prosentin luokkaa vuosittain, mutta vuonna 2010 älypuhelimien määrä putosi selkeästi. Jos otetaan huomioon yliopistojen poistuminen kyselystä, olisi vuoden 2009 määrä 17 900, jolloin vuoden 2010 luku on pysynyt suurin piirtein samana. Eniten älypuhelimia on käytössä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla, 5 300 älypuhelimia. Erillisistä virastoista eniten älypuhelimia oli kirjattuna elinkeino, liikenne- ja ympäristö- eli ELY-keskuksilla 2 000 kappaletta, VTT:llä 1 970 kappaletta ja Puolustusvoimilla 1 350 kappaletta.

Kuvio 17. Älypuhelimien lukumäärä hallinnonaloittain vuosina 2009 ja 2010

Organisaation sähköpostijärjestelmään älypuhelimilla pääsi 70 organisaatiossa, mikä on 90 prosenttia kysymyksen vastanneista organisaatioista (2009: 90 %). Keskitetty älypuhelinien hallinta oli 48 organisaatiolla (62 %). Älypuhelimet oli vakioitu 55 organisaatiolla (71 %). Haittaohjelmien torjuntaohjelmisto oli 44 organisaatiolla (56 %) ja tiedostojen ja tietojen salausohjelma 20 organisaatiolla (26 %). Älypuhelimia koskeville kysymyksille tarjosi tukipalvelua 60 organisaatiota (77 %); tukipalvelu voi olla joko sisäistä tai ulkoista.

Kuvio 18. Älypuhelimien hallinta organisaatioissa vuosina 2009 ja 2010, prosenttia vastanneista

Puhelin-, sisäverkon tietoliikenne- ja Internet- liittymien yhteismääräksi vuodenvaihteessa 2010 – 2011 ilmoitettiin yhteensä 104 000 kappaletta, joista puhelinliittymiä oli suurin osa eli 97,4 prosenttia. Luvuissa esiintyy epätarkkuuksia esimerkiksi sen vuoksi, että vastauksissa viitattiin palvelukeskuksilta hankittaviin viestintäpalveluihin.

2.4 Sähköiset palvelut

Valtion tietohallinnon kyselyssä kysyttiin sähköisten palvelujen tarjonnasta, käytön volyymistä ja kehittämishankkeista. Volyyymi-kysymyksessä kysyttiin palvelujen asiointitapahtumien määrää, ja asiointitapahtumalla tarkoitetaan tässä yksittäisen ulkoisen asiakkaan palveluun liittyvää tapahtumaa riippumatta palvelukanavasta (esimerkiksi puhelinsoitto, sähköposti, hakemusten vastaanotto, sähköinen tallennus).

Organisaatioiden kaikkien palvelujen asiointitapahtumien kokonaismäärä valtionhallinnossa arvioitiin olevan noin 232 miljoonaa tapahtumaa. Asiointitapahtumien määrä nousee miljooniin Ilmatieteenlaitoksella, Energiamarkkinavirastossa, Verohallinnossa, Väestörekisterikeskuksessa, Häätäkeskuslaitoksessa, maistraateissa (yhteensä), Tullilaitoksella, työ- ja elinkeinoministeriössä, oikeusministeriössä ja Poliisihallituksessa sekä myös Valtiokonttorilla.

Ilmatieteenlaitoksen ja Energiamarkkinaviraston asioinnista 99 prosenttia tapahtuu sähköisesti., Verohallinnossa osuus on 85 prosenttia ja Väestörekisterikeskuksella samoin kuin Tullilaitoksella 90 prosenttia. Häätäkeskuslaitoksella osuus on 100 prosenttia. Häätäkeskuksen hätäilmoitukset hoidetaan tällä hetkellä perinteisesti puhelinyhteydellä, mutta tulevaisuudessa viestinnän monikanavaisuus korostuu. Maistraateissa sähköisen asiointin osuus on vielä prosentin luokkaa, mutta maistraatit pyrkivät sähköistämään kaikki palvelut palveluketjussa. Työ- ja elinkeinoministeriön sähköinen asiointi koskee pelkästään työhallinnon palveluita, joiden osuus on noin 25 prosenttia. Oikeusministeriössä sähköisen asiointin osuus on 65 prosenttia. Poliisihallituksessa sähköisen asiointin osuus on 7 prosenttia. Lupahallinnon palvelut siirretään verkkoon vuosien 2011 – 2013 aikana.

Tilastokeskuksella on lukuisia erityyppisiä sähköisiä asiointipalveluita, joiden kokonaisvolyymien ja sähköisen asiointin osuuden määrittely ei palvelujen erilaisen luonteen takia ole mahdollista. Valtiokonttorin tapahtumia ei voi järkevästi summata yhteen, vakuutustapahtumia on jo pelkästään viitisen miljoonaa.

Asioinnista arvioitiin olevan sähköistä asiointia keskimäärin 41 prosenttia vuoden 2010 lopussa. Tavoitetaso sähköiselle asiointille on keskimäärin 59 prosenttia vuoteen 2013 mennessä. Osa ei pystynyt arvioimaan palvelujensa volyyymimääriä tai sähköisen asiointin osuutta.

Verohallinnolla sähköiset asiointitapahtumat muodostuvat useiden tiedonkeruukanavien kautta; suurin osa tiedoista saadaan sähköisenä muun muassa

työnantajilta ja rahoituslaitoksilta. Ulkoasianministeriö kertoo sähköisen asiointin olevan vielä pientä, mutta sähköisten asiointimahdollisuuksien luomiseen, niin kansalais-, yritys-, kuin yhteisöasioissa, pyritään nopealla aikataululla. Osa asiointista halutaan joka tapauksessa tehdä soittamalla tai käymällä, vaikka sähköiset palvelut olisivatkin käytössä.

Taulukko 7. Sähköisten asiointipalvelujen prosenttiosuudet 15 viraston kaikista asiointitaphtumista vuonna 2010 sekä tavoiteltu osuus vuonna 2013

Virasto	Asiointitaphtumien kokonaismäärä	%-osuus 2010	%-osuus 2013
Hätäkeskuslaitos	4 200 000	100	100
Ilmatieteen laitos	100 000 000	99	99
Energiamarkkinavirasto	1 973 000	99	99
Väestörekisterikeskus	14 390 729	90	91
Tullilaitos	2 470 000	90	95
Verohallinto	80 934 000	85	95
Oikeusministeriö	5 100 000	65	70
Viestintävirasto	600 000	45	80
Työ- ja elinkeinoministeriö	7 500 000	25	
Valtiokonttori	N/A	20	30
Celia-kirjasto	1 100 000	11	20
Poliisihallitus	5 500 000	7	15
Ulkoasianministeriö	1 000 000	5	90
Maistraatit	3 150 000	1	30
Maanmittauslaitos	800 000	1	20

Valtion IT-palvelukeskuksen tuottamia tukipalveluita jo olemassa oleviin sähköisiin asiointipalveluihin ilmoitettiin otettavan käyttöön vuosina 2011 – 2013 seuraavasti: kansalaisen asiointitili 16 organisaatiossa ja verkkotunnistamis- ja maksamispalvelu VETUMA 20 organisaatiossa.

Palvelujen volyymimääriä ja sähköisen palvelun osuutta kysyttiin myös erillisellä, sähköiset palvelut hallinnonaloittain listaavalla lomakkeella. Vastaajat täydensivät lomakkeelle vuoden 2010 aikana käyttöön otetut uudet sähköiset palvelut ja suurimmat sähköisten palvelujen volyymimäärät. Organisaatiot eivät raportoineet kaikkia sivustojen käyntejä, koska sähköisen asiointin määrän arviointia pidettiin hankalana.

Ulkoasianministeriön ja oikeusministeriön tiedot eivät ole muuttuneet, uusia sähköisiä palveluita ei raportoitu.

Sisäasianministeriön hallinnonalalla Hätäkeskuslaitoksen karttakoordinaatija on aiemmin ilmoitettu haetun noin 1,4 miljoonaa kertaa. Toinen volyymiltään suuri palvelu on 112info, jossa on ilmoitettu olevan noin 540 000 käyntiä. Uusia palveluita ei ole otettu käyttöön.

Valtiovarainministeriön hallinnonalalla Tullilaitoksen koko palvelun asiointimäärästä sähköisten palvelujen prosenttiosuus on lähes 100 prosenttia. Vuonna 2010 on ilmoitettu otetun käyttöön Nettiarex, saapumis- ja poistumisilmoituksen teko netin kautta, jossa asiointitapahtumien määrä on ollut 4 200 sekä valmisteverottomien tuotteiden seurantarjestelmä EMCS, jossa asiointitapahtumia on ollut 2 844. Tullilaitoksen asiointitapahtumien määrä on yli kaksi miljoonaa käyntiä. Verohallinnossa on otettu käyttöön kiinteistövälittäjän varainsiirtoveroilmoitus YritysSuomi.fi -palvelussa. Vuonna 2009 käyttöön otettu verotili tulee korvaamaan osan vanhoista palveluista. Verotilin ilmoitusten lukumääräksi kerrottiin yli 4 miljoonaa ja prosenttiosuudeksi palvelun kokonaisasiointimäärästä 79 prosenttia. Asiointitapahtumien yhteismäärä Verohallinnossa on ilmoitettu olevan reilu 81 miljoonaa tapahtumaa (2009: myös 81 miljoonaa). Sähköisten asiointitapahtumien määrä verohallinnossa oli reilu 38 miljoonaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla museovirasto on ottanut käyttöön Kuvakokoelmat.fi -palvelun. Opetushallituksen Koulutusnetti.fi -palvelussa on miljoona kävijää.

Maa- ja metsätalousministeriön palveluista erilaiset karttapalvelut ovat käytettyjä, esimerkiksi Maanmittauslaitoksen Kansalaisen karttapaikka 3,5 miljoonalla käynnillään ja Metsähallituksen retkikartta miljoonalla kävijällään. Metsähallituksen Luontoon.fi kerää yli 2,5 miljoonaa kävijää.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla Trafilla on verkkopalveluita, joista vuonna 2010 on otettu käyttöön lentotunti-ilmoitukset. Liikennevirasto on ottanut käyttöön kelirikkopalvelun, internet-kartan sekä yrityksille ja viranomaisille tarkoitetun Tiemappi2-palvelun. Lisäksi Liikennevirasto on tuonut verkkoon julkaisut ja kirjaston. Vuodelle 2011 Liikennevirasto on merkinnyt tulevaksi maaliikenteen WMS-katselupalvelun sekä LAM-palvelun viranomaisille ja yrityksille. Viranomaisille tarkoitettu Vallu, valtakunnallinen liikennelupa ja suunnittelujärjestelmä on otettu käyttöön. Ilmatieteidenlaitoksen sääpalvelulla on noin 100 miljoonaa asiointitapahtumaa. Liikenneviraston liikenteen tiedotuspalvelussa on kävijöitä noin 1,7 miljoonaa päivittäin. Yrityksille tarkoitettua Onroad-etäkäyttöpalvelua käyttää noin sata käyttäjää päivittäin.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla uusia palveluita ilmoitti Patentti- ja rekisterihallitus, jolla on Virre-tietopalvelu kauppa-, säätio- ja yritysikiinnitysrekisteritiedoille. Lisäksi on Virre-sovelluspalvelu yrityksille ja viranomaisille. Patentti- ja rekisterihallituksen palveluissa volyyymi on yli 20 miljoonaa asiointia vuodessa. Energiaviraston sähkönettihintapalvelussa on lähes kaksi miljoonaa käyntiä.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla otettiin vuonna 2010 Lääkealan turvallisuus ja kehittämiskeskuksessa käyttöön sähköisten lääkkeiden myyntilupahakemukset yrityksille. Vuodelle 2011 käyttöön otettavaksi merkittiin haut ikääntyneiden lääkityssuosituksista sekä lääkkeiden erityisluvat. Valvirassa otettiin vuonna 2010 käyttöön tupakan myyntiluparekisteri sekä

terveydenhuollon ammattihenkilörekisteri. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) ilmoitti otetun käyttöön tiedot ja tulokset erikoissairaanhoidon hoitoon pääsystä sekä Finriski-laskurin.

Ympäristöministeriön hallinnonalalla Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ilmoitti uudeksi palveluksi viranomaisille tarkoitetun kuntien tilitysyhteenvetolomakkeen.

2.5 Sähköisten palvelujen kehittämishankkeet

Suunnitteilla tai käynnissä olevia uusia sähköisten palvelujen kehittämishankkeita kysyttiin erillisellä kyselyosioilla. Uusia sähköisiä hankkeita ilmoitti 23 organisaatiota, yhteensä 29 hanketta. Uusista hankkeista ilmoittivat Opetushallitus, Väestörekisterikeskus, Kansallisarkisto, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, Tekes, Valvira (kolme hanketta), Poliisin tekniikkakeskus, Metsähallitus, Suomen Akatemia, Valtion elokuvatarkastamo, Elintarviketurvallisuusvirasto Evira (kolme hanketta), Energiamarkkinavirasto, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Geologian tutkimuskeskus, Celia näkövammaisten kirjasto, Maahanmuuttovirasto, Liikennevirasto (kaksi hanketta), Opetus- ja kulttuuriministeriö, Häätäkeskuslaitos, Tullilaitos, Aluehallintovirastot, ELYjen tietohallintoyksikkö ja Oikeushallinnon tietotekniikkakeskus (kaksi hanketta). Suurin osa hankkeista liittyy asiointipalveluun (22 hanketta). Tietopalvelua tarjoavia hankkeita on kolme ja tiedonkeruupalveluihin liittyviä hankkeita on neljä.

Kohderyhminä sähköisissä palveluissa voivat olla kansalaiset (mukaan lukien opiskelijat), yritykset ja muut viranomaiset. Uusista kehittämishankkeista kaikille kohderyhmille on tarkoitettu kuusi kehitteillä olevaa palvelua: Valviran sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmä Valveri, Suomen Akatemian SARA-verkkoasiointi, Eviran sikarekisteri, joka uusitaan ja liitetään eläinrekisteriin, Liikenneviraston internet-sivusto ja Häätäkeskuksen TOTI-palvelu. Pelkästään viranomaisille on tarkoitettu kaksi kehitteillä olevaa palvelua: Väestörekisterikeskuksen RAKI-hanke ja Poliisin tekniikkakeskuksen JJK-hanke. Pelkästään yrityksille on kohdistettu viisi hanketta: Tekesin hakemus- ja asiointipalvelun uudistus, Valviran anniskeluravintoloiden sähköinen jatkoaikahakemus, Eviran terveystodistussovelluksen vienti-ilmoitukset ja todistukset, Energiamarkkinaviraston SATU-palvelu ja Liikenneviraston kauppa-alustukijärjestelmän vaatimusmäärittely. Yksistään kansalaisille tarkoitettuja palveluita on hankkeista viisi: SDe-hankeeseen kuuluva Opetushallituksen Oppijan verkkopalvelukokonaisuus, Metsähallituksen Tuikki-kalastuspäiväkirja, Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen liittyminen KDK:n asiakasliittymään, Celia näkövammaisten kirjaston eKirjasto sekä Maahanmuuttoviraston UMA sähköisen asioinnin osa-alue.

Uusissa kehittämishankkeissa kohderyhmänä ovat enimmäkseen yritykset 21 hankkeessa. Toiseksi suurin kohderyhmä on kansalaiset, joille kohdistettuja hankkeita on yhteensä 19. Muille viranomaisille kohdistettuja sähköisiä palveluja on kehitteillä 12 hankkeessa. Käyttöönotto on suunniteltu 16 hankkeessa vuodelle 2011. Pisimmälle suunnitellun käyttöönoton osalta menee Hätäkeskuksen TOTI-hanke, vuodelle 2015. Siinä on kyse Hätäkeskuksen operatiivisen järjestelmän uusimisesta, joka parantaa kansalaisten palvelua ja myös viranomaisten ja hätäkeskusten välistä yhteistyötä.

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen Sähkö II -hanke kytkeytyy Euroopan lääkeviraston järjestelmiin. Metsähallitus hyödyntää kalastuspäiväkirjan merkintöjä kalavesien käytön ja hoidon suunnittelussa. Liikenneviraston kauppa-alustukijärjestelmä on määrittelyvaiheessa, päätöstä toteutuksesta ei ole vielä tehty. Opetus- ja kulttuuriministeriön SALAMA-asianhallintajärjestelmässä on suunnitelmissa ottaa käyttöön kansalaisen asiointitili. Aluehallintoviranomaisten SPA-hanke (sähköiset palvelut ja asianhallinta -hanke) on AVI:n ja ELYjen yhteinen sähköisten palvelujen ja asiointin kehittämishanke. ELYjen tietohallintoyksikön hallinnoima SPA-hanke ei tee varsinaista järjestelmää vaan luo komponentteja, joita voidaan käyttää sähköisten palvelujen kehittämisessä.

Kaikista mainituista sähköisten palvelujen kehittämishankkeista mobiilikäyttöliittymä tulee olemaan vain kolmessa palvelussa, sähköinen varmenne tunnistautumisessa 16 palvelussa, sähköinen allekirjoitus kuudessa palvelussa ja TUPAS-tunnistautuminen 10 palvelussa. Tuotteiden tai palvelujen myyntiä tarjotaan yhdessä tulevassa palvelussa, mahdollisuus maksaa verkossa on kahdessa palvelussa, ja ajan-, tilan- tai resurssinvarausta voi tehdä neljässä palvelussa. Kaikkien edellä mainittuja ominaisuuksia sisältyy keskimäärin noin 21 prosenttiin uusista palveluista, eniten tunnistautumista sähköisellä varmenteella, 55 prosentilla.

Uusista sähköisistä palveluista omiin operatiivisiin taustajärjestelmiin integroitu suurin osa, 27 tulevaa palvelua. Organisaatioiden perustietojärjestelmiin on integroitu kymmenen palvelua, samoin muihin viranomaisten tietojärjestelmiin tai rekistereihin kymmenen palvelua. Yksityisoikeudellisten organisaatioiden (esim. ETK, Itella, Liikennevakuutuskeskus) tietojärjestelmiin tullaan integroimaan kolme palvelua ja kansalaisen asiointitiliin seitsemän palvelua. verkkotunnistamis- ja maksamispalvelu VETUMAan liittyy yhdeksän palvelua. Keskimäärin 40 prosenttia tulevista sähköisistä palveluista on integroitu johonkin mainittuun järjestelmään, eniten integrointeja on omiin operatiivisiin taustajärjestelmiin, 93 prosentilla.

Palvelukokonaisuuksissa, joihin uudet sähköisten palvelujen hankkeet liittyvät, sekä perinteisten että sähköisten asiointitapahtumien kokonaismäärän arvioitiin olleen välillä 400 – 4 000 000, keskimäärin 330 000. Suurimpia volyymeiltaan ovat olleet muun muassa Hätäkeskuslaitoksen TOTI-palvelu yli neljällä miljoonalla asiointillaan (kaikki sähköistä asiointia) ja Väestörekiste-

rikeskuksen väestötietojärjestelmän rakennus- ja kiinteistötietojen käsittely (RAKI-hanke), jossa on yli 800 000 asiointia vuodessa (sähköisen asioinnin osuus yli puoli miljoonaa). Maahanmuuttoviraston asiointivolyy miksi on arvioitu puoli miljoonaa asiointia, josta sähköisen asioinnin osuus on ollut nolla. Liikenneviraston internet-sivustossa sivulatauksia kerrottiin olevan miljoonia. Yhdeksässä hankkeessa tavoitteena on saavuttaa sähköisen asioinnin osuudeksi 100 prosenttia, kahdessa se jo on saavutettu (Liikenneviraston internet-sivusto ja hätäkeskusjärjestelmä). Keskimäärin uusissa hankkeissa on tavoitteena saavuttaa 79 prosentin kattavuus sähköisessä asiointissa.

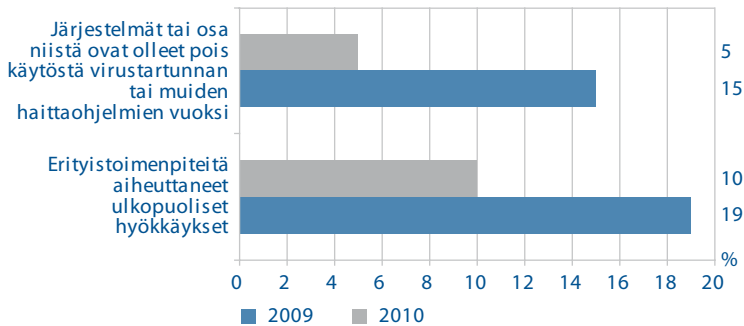
2.6 Tietoturvaluisuus ja sen kehittäminen

Tietoturvaluisuusvastaava on nimetty 95 prosenttiin organisaatioista, yhteensä 73 organisaatioon. Näistä 30 on kokopäivätoimisia ja 43 osapäivätoimisia henkilöitä (2009: 37 ja 63 henkilöä). Neljä organisaatiota ilmoitti, ettei heillä ole nimetty tietoturvaluisuusvastaavaa (2009: 6 organisaatiota). Poikkeusoloihin varautumisesta on vastaava nimetty 65 organisaatioon, joista 20 kokopäivätoimisia ja 45 osapäivätoimisia henkilöitä.

Toiminnan ja tietohallinnon riskikartoitus on tehty 69 prosentissa vastaavista organisaatioissa (2009: 68 %). Tietoturvaluisuuden johtamiseen vahvistetut tietoturvakäytännöt ja -periaatteet, eli tietoturvasuunnitelma on laadittu 64 prosentille vastaajista. Suurin osa oli vuosilta 2008 – 2010. 30 prosenttia suunnittelee laativansa tietoturvasuunnitelman vuosina 2011 – 2012. Tietoturvaluisuuden kehittämissuunnitelma on laadittu 42 prosentilla vastaajista (2009: 42 %). 31 prosentilla näistä se oli vahvistettu vuonna 2010, kolme organisaatiota on vahvistanut sen kuluvana vuonna (2011). 44 prosenttia suunnittelee sen valmistelua vuosina 2011 – 2012.

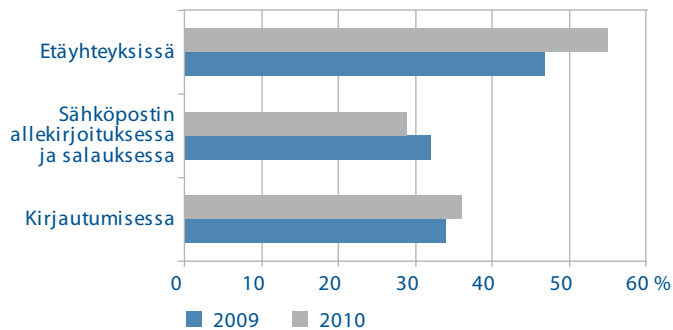
Havaittuja tietoturvaluisuusongelmia kirjasi 12 organisaatiota. Tämä on huomattavasti vähemmän verrattuna edelliseen vuoteen (2009: 37 organisaatiota), mutta jos vuoden 2009 määristä poistetaan yliopistojen vastaukset, tietoturvaluisuusongelmia vuonna 2009 ilmoitti 17 organisaatiota. Järjestelmä tai sen osa on ollut pois käytöstä virustartunnan tai muiden haittaohjelmien vuoksi viidellä prosentilla organisaatioista (2009: 15 %), ja erityistoimenpiteitä aiheuttaneita ulkopuolisia hyökkäyksiä raportoi 10 prosenttia organisaatioista (2009: 19 %).

Kuvio 19. Havaitut tietoturvallisuusongelmat vuosina 2009 ja 2010, prosenttiosuudet

Henkilövarmenteita käytettiin noin puolessa vastanneista organisaatioista. Henkilövarmenteita kirjautumisessa käytti 36 prosenttia organisaatioista (2009: 34 %), sähköpostin allekirjoittamisessa ja salauksessa 29 prosenttia organisaatioista (2009: 30 %) ja etäyhteyksissä 55 prosenttia organisaatioista (2009: 47 %).

Kuvio 20. Henkilövarmenteiden käyttö organisaatioissa vuosina 2009 ja 2010, prosenttiosuudet

2.7 IT- hankkeiden hallinta

Tietojärjestelmää IT-hankkeiden hallintaan käytti 21 prosenttia organisaatioista, yhteensä 16 organisaatiota (2009: 9 %). Parilla oli käytössä työ- ja elinkeinoministeriön ja parilla sisäasiainministeriön yhteinen järjestelmä, myös MS Office -tuotteita oli käytössä sekä muutama muun ulkopuolisen toimittajan järjestelmä.

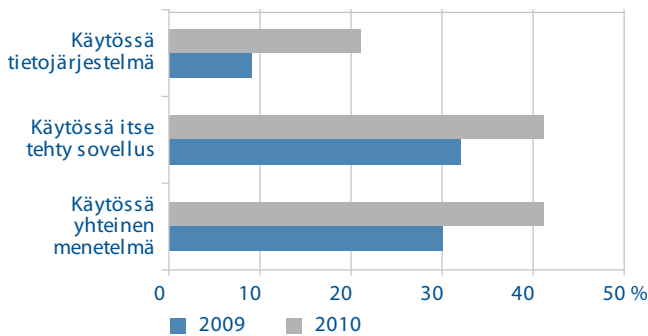
Itse tehty sovellus tai järjestelmä oli 41 prosentilla vastaajista, yhteensä 32 organisaatiolla (2009: 33 %). Selkeästi suurin osa käytti Excel-pohjaista järjestelmää, tai muuta MS Office -sovellusta. Lisäksi mainittiin Mediawiki, Access ja muutama muu yksittäinen sovellus.

IT-hankkeiden hallintaan yhteinen menetelmä oli 41 prosentilla organisaatioista (2009: 30 %). Suurimmalla osalla oli ratkaisuna yhtenäinen projektisalkku tai hankesalkku, jota hallitaan säännöllisesti vuosikellon mukaan. Noin kuudella organisaatiolla menetelmä perustui standardiin, mm. PMBOK; yhdeksällä organisaatiolla puolestaan oli pohjana IT-toimittajan malli.

Vastaajista 19 prosenttia kertoi käyttävänsä IT-hankkeiden arviointiin yhteistä kustannus-höytylaskelmaa, yhteensä 15 organisaatiota. Pohjana näissä on ValtInvest-malli neljällä organisaatiolla ja JHS -malli mainittiin viidessä organisaatiossa. Lisäksi käytetään muun muassa työ- ja elinkeinoministeriön yhteistä mallia ja muita yleisiä malleja.

IT-hankkeiden hallinnan välineiden hyödyntäminen on kasvanut verrattuna edelliseen vuoteen.

Kuvio 21. IT-hankesalkun hallinnan välineet, prosenttiosuudet

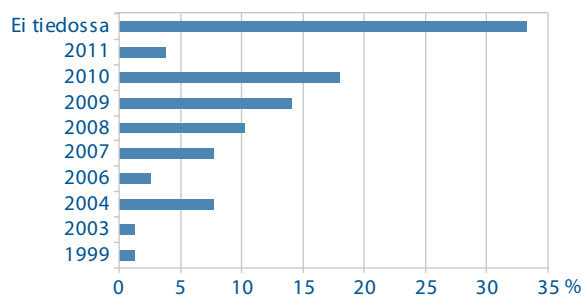

3 Strategiat ja kehityshankkeet

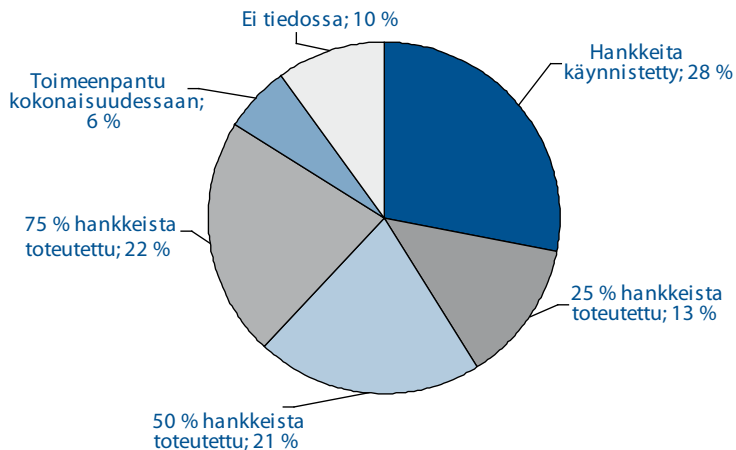
3.1 Tietohallintostrategiat

Voimassa oleva tietohallintostrategia, IT-strategia tai vastaava kehittämissuunnitelma on käytössä 80 prosentilla organisaatioista (2009: 75 %). Tietohallintostrategiaa ei ole ollenkaan käytössä 15 organisaatioissa (2009: 20 organisaatiota), näistä kuudella ei ole minkäänlaista mainintaa tietohallinnon suunnittelusta. Useat soveltavat hallinnonalan yleistä tietohallintostrategiaa (esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön), käsittelevät tietohallintoa muun suunnittelun yhteydessä tai ovat aikeissa laatia tietohallintostrategian. Tietohallintostrategian vahvistamisvuodeksi mainittiin suurimmalla osalla vuosi 2010 tai 2009. Vanhin vahvistettu tietohallintostrategia on vuodelta 1999.

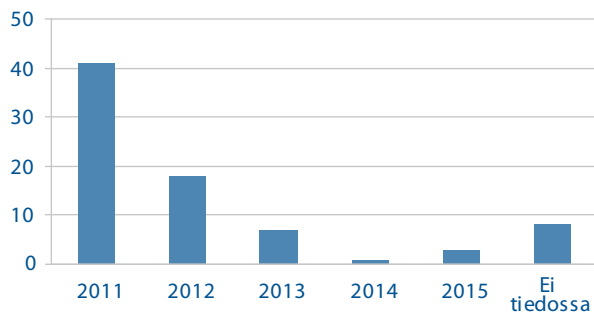
Kuvio 22. Tietohallintostrategioiden vahvistamisvuodet

Strategian toimeenpanon toteutumisen astetta arvioi yhteensä 70 organisaatiota. Strategian toimeenpano oli vasta alkanut tai toimenpiteitä ja hankkeita käynnistetty suurimmassa osassa vastaajista, eli 22 organisaatioissa, mikä on 28 prosenttia organisaatioista (2009 luku oli nolla). Vastaavasti strategia oli toimeenpantu kokonaisuudessaan vain viidessä organisaatioissa, kuudella prosentilla (2009: 24 %). Loppusuoralla toimeenpano oli noin neljäsosalla organisaatioista eli 17 organisaatiolla hankkeista oli toteutettu kolme neljäsosaa (2009: 17 %). Toimeenpano oli hyvässä vauhdissa ja noin puolet hankkeista toteutettu 16 organisaatioissa eli 21 prosentilla organisaatioista (2009: 25 %). Toimeenpano on alkanut ja noin neljäsosa hankkeista toteutettu 10 organisaatioissa, mikä on 13 prosenttia vastaajista (2009: 34 %).

Kuvio 23. Tietohallintostrategian toteutusaste 1.1.2011

Tietohallintostrategian päivitys on suunnitteilla 70 organisaatiolla, joista 41 organisaatiolla on tarkoitus päivittää strategiaa vuoden 2011 aikana.

Kuvio 24. Tietohallintostrategian päivitysvuosi

Valtionhallinnon tulevat yhteiset palvelut oli otettu huomioon strategiaa laadittaessa 76 prosentilla vastanneista organisaatioista (2009: 60 %, vastanneita 100).

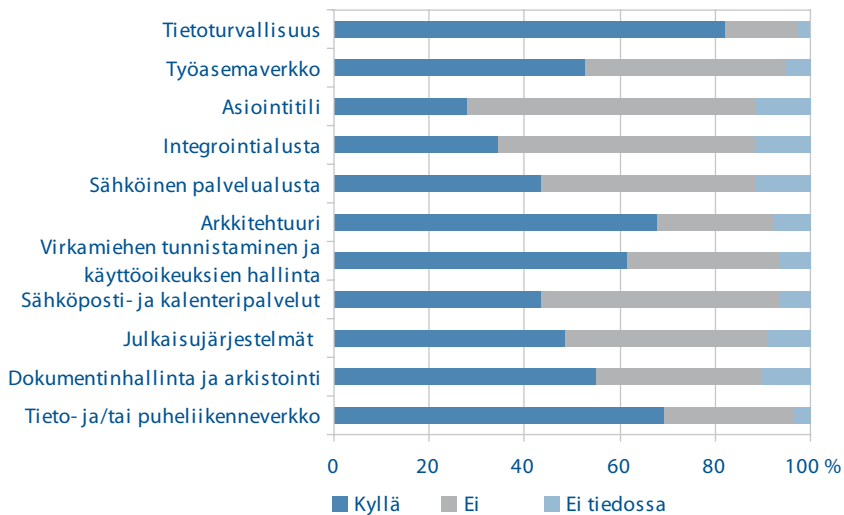
Valtion yhteiset palvelut huomioidaan suurimmassa osassa osana omia strategioita, osassa yleisellä tasolla mainiten tai keskitettyjä palveluita arvioitaessa. Osassa vastauksista mainitaan oman hallinnonalan strategia. Strategian laadinnan tai päivityksen ajankohdasta riippuen linjauksia valtion palvelujen hyödyntämisestä tehdään sitä mukaa, kun se on järkevää sekä taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaista. Osa odottaa valtion palveluista konk-

reettisempää tietoa, muun muassa kustannusrakennetta, mutta linjauksissa on yhteiset määrittelyt huomioitu mm. arkkitehtuurin osalta. Tietoturvallisuuden hallintajärjestelmää ja teknistä tietoturvaa kehitetään valtion yhteisten (ValtIT, VAHTI) tietoturvalinjausten mukaisesti ja valtion yhteisiä tietoturva-palveluja hyödyntäen. Valtion IT-palvelukeskuksen palvelut mainitaan usean organisaation vastauksissa hyödynnettävänä palveluna.

3.2 Kehittämishankkeet

Käynnistettäviä kehittämishankkeita vuosille 2011 – 2013 oli kirjattu useita. Osalla on kehittämishankkeita jo käynnissä, joten niitä ei ole kirjattu tähän kyselyyn. Kehittämishankkeita on kirjattu yhteensä 458 hanketta (2009: 570 hanketta). Eniten käynnistettävät hankkeet liittyvät tietoturvallisuuden, tieto- ja puhelinliikenneverkon sekä arkkitehtuurin kehittämiseen.

Kuvio 25. Vuosina 2011 – 2013 suunnitteilla olevat kehityshankkeet, organisaatioiden prosentiosuudet

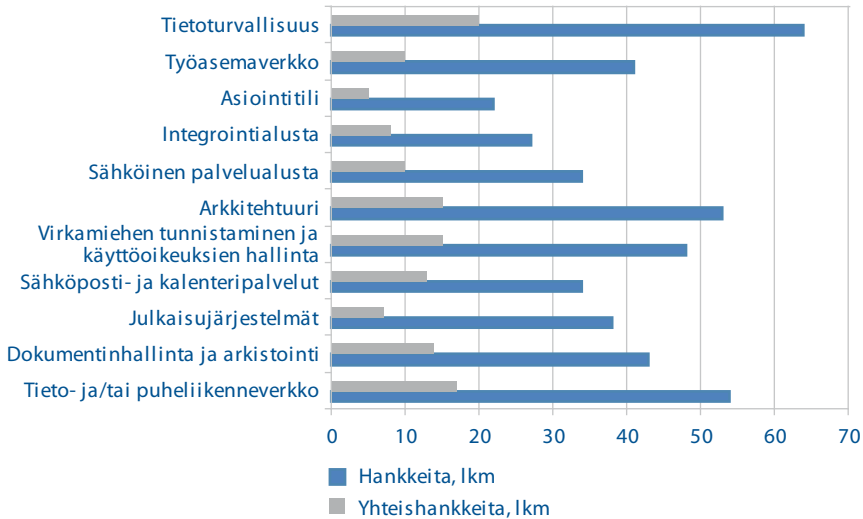

Hallinnonaloista eniten suunnitteilla olevia kehityshankkeita kirjasi työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala 90 hanketta, valtiovarainministeriön hallinnonala 85 hanketta ja maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala 72 hanketta. Edellisenä vuonna opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla oli kirjattu yhteensä 141 hanketta, nyt luku oli 57 hanketta. Osa näistä on ollut yliopisto-hankkeita; opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeet vähenivät kaikilla teema-alueilla. Sisäasiainministeriön hankkeet vähenivät 61 hankkeesta 35 hankkeeseen.

seen. Työ- ja elinkeinoministeriön hankeluku on kasvanut 31 hankkeella. Kasvua oli jokaisella hanketeema-alueella.

Yhteishankkeiksi kaikista hankkeista ilmoitettiin yhteensä 134 hanketta, noin 30 prosenttia. Eniten yhteishankkeita ilmoitettiin olevan tietoturvaluushankkeissa, 20 hankkeessa, mikä on 31 prosenttia tietoturvaluushankkeiden määrästä.

Kuvio 26. Kehittämishankkeiden ja yhteishankkeiden lukumäärät vuonna 2010

Monet yhteisistä hankkeista liittyivät muun muassa valtion yhteisten IT-palvelujen käyttöönottoon ja ValtIT:n strategian soveltamiseen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY) sekä aluevirastot (AVI) tekevät kutakuinkin kaikki hankkeet yhteishankkeina. Maa- ja metsätalousministeriön laitokset tekevät paljon yhteistyötä ministeriönsä kautta, ja myös Hallinnon turvallisuusverkkohankkeen (TUVE) nimissä tehtiin yhteistyötä.

4 Johtopäätöksiä

Vuoden 2010 tietohallinnon lukuihin vaikuttaa suuresti vuoden alussa tapahtuneet organisatoriset muutokset, erityisesti yliopistojen irtautuminen valtionhallinnosta. Yliopistouudistus vaikuttaa menojen vähentymiseen kokonaisuudessaan, ja tämän huomioiminen on vertailussa suhteellisen helppoa. Aluehallinnon uudistus ja muut sisäiset organisaatiomuutokset vaikuttavat enemmän tulosten vertailtavuuteen sikäli, että raportoitavien laitosten ja yksiköiden määrä ja rajat ovat muuttuneet. Hallinnonala on mahdollisesti pysynyt samana, mutta koska luvut eivät ole suoraan poimittavissa kirjanpidosta vaan vaativat käsityötä, ovat virhemahdollisuudet tai tulkintaerot lukujen suhteen todennäköisiä.

4.1 Menojen kasvu ja tuottavuus

Valtionhallinnon tietohallinnon menot ovat yhteensä 908 miljoonaa euroa. Kyselyn perusteella valtion tietohallinnon menot ovat vähentyneet puoli prosenttia, kun vuosittainen kasvu on yleensä ollut kymmenen prosentin luokkaa. Kun yliopistojen vaikutus huomioidaan, kasvua on ollut noin 14 prosenttia, mikä vastaa suurin piirtein edellisvuoden kasvuprosenttia.

Palvelujen ostot muodostavat suurimman osan valtion tietohallintomenoista. Niiden suhteellinen osuus on kaikilla hallinnonaloilla suuri. Opetus- ja kulttuuriministeriöllä palvelujen ostot nousivat suhteellisesti eniten. Muutos tapahtui paljolti henkilöstömenojen kustannuksella. Vaikka keskimäärin tietohallintohenkilöstöä raportoitiin tulleen lisää kuin siirtyneen toisiin tehtäviin tai eläkkeelle, tietohallinnon henkilötyömäärä ja palkkojen ja palkkioiden osuus on suhteellisesti vähentynyt.

Palvelujen ostossa suurimman osuuden vievät edelleen ydintoiminnan tietojärjestelmien sekä niihin liittyvien palvelujen kehittäminen ja ylläpito. Tietoturvatyön osuus palvelujen ostoissa on myös noussut, erityisesti puolustusministeriössä. Koska ostopalvelut kohdistuvat tietojärjestelmien ja sähköisen asioinnin kehittämiseen enenevin määrin, voidaan osan konsultointipalveluista tulkita kohdistuneen sinne; konsultointipalvelujen menokehykseen kirjatut hankinnat ovat vähentyneet huomattavasti.

Valtionhallinnossa on meneillään suuria hankkeita, jotka kasvattavat kehittämismenoja, yhteishankkeista mainittiin muun muassa valtion yhteiset IT-palvelut, hallinnon turvallisuusverkkohanke TUVE sekä asian- ja aiheidenhallinnan tietojärjestelmä VALDA. Aluehallinnon tietohallintopalveluyksikkö AHTI yhdistää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksien (ELY) ja aluehallintovirastojen (AVI) hankkeita.

Laitteostot ovat kautta linja vähentyneet eri hallinnonaloilla. Opetus- ja kulttuuriministeriön vähennys on huomattava. Myös ympäristöministeriön kulu vähennys laiteostoissa on suuri. Laittevuokrat ja leasingmaksut ovat hieman kasvaneet. Kasvu on ollut tasaista, suuria heittoja ei ole yhdelläkään hallinnonaloista. Samoin on valmisohjelmistojen laita, ainoastaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöllä valmisohjelmistojen osuus on kaksinkertaistunut edellisvuodesta.

Aikaisempien vuosien tapaan voidaan nostaa esille valtionhallinnon tietohallinnon tuottavuutta koskevan informaation ja vertailutiedon puuttuminen. Tiedolle olisi kysyntää pyrittäessä saamaan vertailutietoa julkisen ja yksityisen sektorin tietohallinnon tuottavuudesta sekä enenevässä määrin EU-aluetta koskevissa julkisen sektorin vertailuissa.

Valtionhallinnon tietohallintomenojen ja -investointien osalta hankkeiden vaikutukset realisoituvat usein ydintoiminnassa ei-tietohallintoon kuuluvissa menokehyksissä, tässä kyselyssä kyseistä vertailutietoa ei kuitenkaan ollut käytettävissä. Yleisesti tuottavuuden kehittymistä analysoitaessa tulisikin analysoida menoja ja vaikuttavuutta kokonaisvaltaisesti.

4.2 Henkilöstöresurssit

Päätoimisen tietohallintohenkilöstön määrä kokonaisuutena pysyi samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna vertailukelpoisin osin. Tehtävät painottuivat enemmän ydintoiminnan tietojärjestelmien kehittämiseen ja ylläpitoon, vastaavasti ulkoisissa palveluhankinnoissa tietojärjestelmien kehittämiseen kohdistuvat ostot ovat kasvaneet. Kehitystä on edelleen tapahtunut omien resurssien suuntaamisessa perustietotekniikkapalveluista ydintoiminnan tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen kehittämisen palveluhankintoihin. Sekä investoinnit että henkilökunnan oma työpanos voidaan tulkita kyselyn perusteella kohdistuvan entistä enemmän ydintoiminnan kehittämisen mahdollistamiseen.

Kokonaisuutena vastaukset antavat viitteitä sekä tehtävien vaatimustason lisääntymisestä että potentiaalista toiminnan edelleen tehostamiseen. Yhteisten ensisijaisesti Valtion IT-palvelukeskuksen kautta tapahtuvien perustietotekniikkapalvelujen tarjonnan lisäämisellä, palvelujen konkretisoimisella sekä jalkautuksella voidaan edelleen nopeuttaa tehtävien siirtoa ja vähentää päällekkäistä työtä. Ulkoisilla palveluilla ei kuitenkaan voida korvata etenkään organisaation ydintoimintoja tukevien tietoteknisten ratkaisujen kehittämiseen, pal-

velutoiminnan johtamiseen eikä ostopalvelujen ohjaamiseen tarvittavia omia henkilöstöresursseja.

Tietohallintohenkilöstön osaamisen varmistaminen edellyttäisi koulutuspanostuksien lisäämistä, vaikka koulutukseen suunnatut palveluhankinnat ovat jo hieman lisääntyneet edelliseen vuoteen verrattuna. Koulutusmahdollisuudet edesauttavat myös ammattitaitoisen IT-henkilöstön rekrytointia.

4.3 Yleisjohdon rooli

Organisaation johdon roolissa IT-toiminnan kehittämisessä oli tunnistettu samat painopisteet kuin edellisenä vuonna, isoja muutoksia ei ollut. Yleiskehitys oli kuitenkin myönteinen: johdon rooli koetaan vaikuttavuutta hakevaksi ja kustannustietoiseksi ja johdon aktiivisuutta koskevien mainintojen suhteellisessa määrässä on selkeä nousu verrattuna viime vuoteen. Johdon osallistuminen IT-toiminnan kehittämiseen on myös lisääntynyt, enää vain yksi vastaaja ilmoitti, ettei organisaation johto osallistu lainkaan tietohallintoa koskevaan päätöksentekoon. Myös niiden vastaajien määrä, jotka kokivat johdon roolin passiiviseksi, oli selvästi laskussa. Myös osaavuus-mainintojen suhteellinen osuus on hieman noussut. Parannusta nykyiseen edistäisi edelleen organisaation ja IT-johdon tiiviimpi yhteistyö ja IT-johdon osallistuminen johtoryhmätyöskentelyyn. Reilu kolmannes tietohallintovastaavista on johtoryhmän jäsen; valtionhallinnon organisatoriset muutokset tosin selittävät suhteellisen osuuden kasvun.

4.4 Strategiat ja kehityshankkeet

Virastojen tietohallintostrategioiden toimeenpanossa on tapahtunut myönteistä kehitystä. Aikaisemmissa kyselyissä ilmoitetut strategian laadinnan tai päivityksen hankkeet on saatu hyvin päätökseen vuoden 2010 aikana. Vastaajista 80 prosenttia ilmoitti, että organisaatiolla on vahvistettu tietohallintostrategia. Vajaalla kolmannella näistä vastaajista strategia on hiljattain saatu valmiiksi ja strategiaa toteuttavia hankkeita on käynnistetty, toisaalta viidellä vastaajaorganisaatiolla strategia on toimeenpantu täysin. Kolme neljäsosaa vastaajista on päivittämässä tietohallintostrategiaansa vuosien 2011 ja 2012 aikana, joten strategiatyö on saatu hyvin juurrutettua osaksi jatkuvaa toimintaa.

Strategioissa turvaudutaan usein koko hallinnonalan strategiaan, joka on korvannut joko kokonaan tai osittain viraston oman strategian. Strategioiden laajuus vaihtelee tiivistetyistä ja oleelliseen keskittyvistä laajoihin yleisiä strategiatavoitteita ja arkkitehtuurirakenteita sisältäviin. Strategiatyötä voitaisiin edelleen jäntevöittää strategioiden sisältöä koskevan ohjeistuksen laadinnalla.

Tämä edesauttaisi osaltaan niukkojen resurssien suuntaamisessa konkreettisten hankkeiden eteenpäinviemiseen.

Tulevat valtionhallinnon yhteiset palvelut on vastausten perusteella otettu strategioissa yleisellä tasolla hyvin huomioon. Valtionhallinnon yhteisistä palveluista kaivattiin vielä konkreettisempaa tietoa toimeenpanon suunnitteluksi.

Kehityshankkeita on menossa satoja, joista yhteishankkeita on noin kolmannes. Yhteishankkeita edesauttavat valtion tulevat yhteiset IT-palvelut sekä muun muassa aluevirastojen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten yhteiset hankkeet aluehallinnon tietohallintopalveluyksikön kanssa.

4.5 IT- hankkeiden hallinta

IT-hankkeiden hallintaan käytettiin enemmän työvälineitä kuin viime vuonna. Yhteistä menetelmää organisaatiossaan hankkeiden hallintaan käytti 41 prosenttia vastaajista, joista osalla oli käytössä itse kehitetty sovellus tai hankittu tietojärjestelmä hankehallinnan tueksi. Kokonaisuutena hyödyntämisaste on kuitenkin edelleen alhainen ja panostukset vaikuttaisivat positiivisesti läpivietävien hankkeiden tuloksiin. Organisaation koko vaikuttaa mahdollisten tukijärjestelmien tarpeeseen, mutta yhteisen menetelmän hyödyntäminen on organisoinnista ja tahtotilasta kiinni.

4.6 Sähköinen asiointi

Asiointin osalta vastaajat arvioivat, että 41 prosenttia asioinnista on sähköistä vuoden 2010 lopussa. Tavoiteltu prosenttiosuus sähköiselle asiointille on 59 prosenttia asiointitapahtumista vuoteen 2013 mennessä, mikä on realistinen tavoite toteutuneen kehityksen valossa. Vuoden aikana sähköisten palvelujen lukumäärä ja asiointivolyymit ovat kasvaneet hyvin.

Sähköisen asiointin palveluiden osalta lähestymistapa asiointin hallintaan on vielä pääsääntöisesti hallinnonalakohtainen ja keskittynyt rajattujen asiointitapahtumien sähköistämiseen. Jatkossa kehityssuunnan toivoisi menevän kohti valtionhallinnon asiointin ratkaisuja, joissa perinteisistä raja-aidoista luovuttaisiin ja lähestyttäisiin kokonaisuutta asiakkaan ja asiointiprosessin tarpeen näkökulmasta. Valtion IT-palvelukeskuksen tarjoamat yhteiset palvelut ovat hyvä esimerkki hallinnonalarajat ylittävistä ratkaisuista, joihin tulisi pyrkiä systemaattisesti. Julkishallinnon velvoite arkkitehtuurityöhön pitkällä aikavälillä ohjaa myös kehitystä oikeaan suuntaan, kun organisaatioiden kypsyys yhteiskäyttöisten palveluiden kehittämiseen ja hyödyntämiseen paranee. Sähköisten palveluiden ominaisuuksista mobiilikäyttöliittymä on tällä hetkellä vain harvassa palvelussa, jatkossa nämä varmasti yleistyvät.

Liitteet:

Taulukko 1. Tietohallinnon menojen suhteelliset osuudet hallinnonaloittain vuosina 2002 – 2010, prosenttia

Hallinnonala	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Valtioneuvoston kanslia	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4
Ulkoasiainministeriö	1,5	1,9	1,9	2,1	1,7	2,0	2,0	2,2	2,2
Oikeusministeriö	6,2	5,2	4,6	4,6	4,7	4,4	4,4	4,9	4,8
Sisäasiainministeriö	10,8	11,7	12,6	13,1	12,5	12,2	12,2	9,4	9,7
Puolustusministeriö	17,6	17,0	19,4	20,4	21,5	21,5	21,5	21,9	24,6
Valtiovarainministeriö	18,5	18,9	17,9	16,9	18,3	19,1	19,1	22,9	28,8
Opetus- ja kulttuuri- ministeriö	17,7	16,1	16,3	16,4	16,5	15,9	15,9	14,8	1,9
Maa- ja metsätalous- ministeriö	7,0	7,2	6,8	6,4	5,3	5,6	5,6	5,4	6,1
Liikenne- ja viestintämi- nisteriö	8,3	10,2	9,2	8,8	7,6	6,8	6,8	5,5	7,7
Työ- ja elinkeinoministeriö	8,5	7,8	7,1	7,4	7,8	8,8	9,3	8,6	9,8
Sosiaali- ja terveys- ministeriö	3,6	3,6	3,4	3,4	3,5	3,5	3,5	2,8	2,9
Ympäristöministeriö	1,7	1,6	1,6	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	1,0
YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Taulukko 2. Tietotekniikkatoiminnan menot hallinnonaloittain ja menolajeittain vuonna 2010, 1000 euroa

Hallinnonala	Palkat ja palkkiot	Laite- ostot	Laitevuokrat ja leasing- maksut	Valmis- ohjelmis- tot	Palvelujen ostot	Muut menot	Yhteensä
Valtioneuvoston kanslia	403	74	171	129	2445	312	3534
Ulkoasiainministeriö	3100	1300	100	1300	14114	187	20101
Oikeusministeriö	5503		2980	2014	32522	836	43855
Sisäasiainministeriö	27068	5772	2649	2682	47836	2219	88226
Puolustusministeriö	65640	42638	2751	28310	75561	8676	223576
Valtiovarainministeriö	42574	2329	2683	10987	183888	19242	261703
Opetus- ja kulttuuri- ministeriö	3910	627	325	778	12060	118	17819
Maa- ja metsätalous- ministeriö	19358	1922	3076	2906	27298	496	55056
Liikenne- ja viestintämi- nisteriö	8676	1779	1494	2852	54237	521	69559
Työ- ja elinkeinoministeriö	19271	2062	4661	8290	53920	554	88759
Sosiaali- ja terveys- ministeriö	8108	973	483	4442	12495	41	26542
Ympäristöministeriö	2382	84	298	1305	4773	29	8871
YHTEENSÄ	205994	59560	21671	65995	521149	33231	907600

Taulukko 3. Palvelujen ostot ulkoisilta toimittajilta hallinnonaloitain vuonna 2010, 1000 euroa

Hallinnonala	Tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen kehittämisen	Tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen ylläpito	Sovellusvuokrauspalvelut (ns. ASP-palvelut)	Käyttöpalvelut	Laitteiden huolto- ja korjauspalvelut	Työasemien, työasemaverkon ja -tuen hankinnat kokonaispalveluna	Tietoliikenne ja tiedon siirto	Puheliikenne	Video- neuvottelu- palvelut	Konsultointi- palvelut	Koulutus- palvelut	Muut palvelut	Palveluiden ostot yhteensä
Valtioneuvoston kanslia	855	1023	0	207	2	0	124	199	0	25	3	7	2445
Ulkoasiainministeriö	4500	2800	500	2200	166	0	3000	518	15	50	55	210	14014
Oikeusministeriö	8486	8823		5869	769		2694	437	1039		184	3925	32226
Sisäasiainministeriö	6480	4722	5	14408	3087	2301	6170	3227	167	6535	530	203	47835
Puolustusministeriö	39125	4015	280	2474	6455	3790	13030	5260	0	225	830	77	75561
Valtiovarainministeriö	51234	41815	2670	32243	2057	6052	12485	5409	332	13070	2078	10208	179653
Opetus- ja kulttuuriministeriö	3961	3443	151	1991	48	255	329	622	6	144	58	875	11883
Maa- ja metsätalousministeriö	9181	5225	513	2840	373	2460	2497	2526	233	852	261	337	27298
Liikenne- ja viestintäministeriö	15110	14434	437	12686	452	814	4842	1507	122	3283	209	341	54237
Työ- ja elinkeinoministeriö	15490	9615	725	11115	1225	5260	3594	9935	202	1672	194	281	59308
Sosiaali- ja terveysministeriö	2148	1305	285	4089	333	1421	1525	956	15	231	168	20	12496
Ympäristöministeriö	807	1781	298	395	105	0	647	553	34	99	51	3	4773
YHTEENSÄ	157377	99001	5864	90517	15072	22353	50937	31149	2165	26186	4621	16487	521729

Taulukko 4. Palvelujen ostojen kohdistuminen palveluluokittain 2010, prosenttia

Hallinnonala	Perustietotekniikkapalveluiden kehittäminen ja ylläpito	Tukitoimintojen tietojärjestelmiin liittyvien palveluiden kehittäminen ja ylläpito	Ydintoiminnan tietojärjestelmien sekä niihin liittyvien palveluiden kehittäminen ja ylläpito	Tietoturvatyö ja varautuminen	Tietohallinnon johtaminen ja strategiatyö	Muut tietohallinto-tehtävät ja tietotekniikkaan liittyvät palvelutehtävät	Yhteensä
Valtioneuvoston kanslia	20,2	13,9	65,2	0,0	0,6	0,1	100,0
Ulkoasiainministeriö	54,3	10,9	29,7	1,4	0,7	3,0	100,0
Oikeusministeriö	26,7	1,9	63,3	0,6	0,0	7,4	100,0
Sisäasiainministeriö	23,0	12,4	58,3	1,0	1,5	3,8	100,0
Puolustusministeriö	9,6	22,5	26,4	31,8	0,2	9,5	100,0
Valtiovarainministeriö	21,9	14,8	53,1	0,7	0,2	9,4	100,0
Opetus- ja kulttuuriministeriö	13,1	7,2	76,7	0,3	0,5	2,2	100,0
Maa- ja metsätalousministeriö	32,6	7,8	55,6	1,6	0,6	1,8	100,0
Liikenne- ja viestintäministeriö	29,8	4,7	63,4	1,0	0,4	0,8	100,0
Työ- ja elinkeinoministeriö	43,4	18,8	35,6	0,5	0,9	0,7	100,0
Sosiaali- ja terveysministeriö	37,6	19,9	37,2	1,1	2,1	2,1	100,0
Ympäristöministeriö	28,6	8,6	58,2	0,6	0,8	3,0	100,0
YHTEENSÄ	25,3	13,7	49,0 %	5,5	0,5	6,0	100,0

Taulukko 5. IT-investoinnit 2009 ja 2010, 1000 euroa

Hallinnonala	2009	2010	Muutos %
Valtioneuvoston kanslia	339	551	63
Ulkoasiainministeriö	4 500	4 500	0
Oikeusministeriö	5 912	1 925	-67
Sisäasiainministeriö	8 815	18 613	111
Puolustusministeriö	54 444	54 573	0
Valtiovarainministeriö	41 872	47 921	14
Opetus- ja kulttuuriministeriö	9 608	2 661	-72
Maa- ja metsätalousministeriö	7 685	10 667	39
Liikenne- ja viestintäministeriö	8 740	18 605	113
Työ- ja elinkeinoministeriö	15 883	14 699	-7
Sosiaali- ja terveysministeriö	2 597	2 591	0
Ympäristöministeriö	683	84	-88
YHTEENSÄ	161 078	177 390	10

Taulukko 6. Tietohallintohenkilöstön käyttö eri tehtävissä vuonna 2010, henkilötyövuotta

Hallinnonala	Perustieto- teknikkapalvel- lujen kehittämi- nen ja ylläpito	Tukitoimintojen tietojärjestel- mien kehittämi- nen ja ylläpito	Ydintoiminnan tietojärjestel- mien kehittämi- nen ja ylläpito	Tietoturvatyö ja varauminen	Tietohallinnon johtaminen ja strategiatyö	Muut tietohallin- totehtävät	Ei tiedossa	Yhteensä
Valtioneuvoston kanslia	0	0	6	1	1	1		8
Ulkoasiainministeriö	3	3	64	2	3	1		76
Oikeusministeriö	37	26	34	1	2	19		119
Sisäasiainministeriö	152	10	145	72	24	76		480
Puolustusministeriö	364	121	230	86	152	109		1061
Valtiovarainministeriö	112	200	313	22	36	74		757
Opetus- ja kulttuuriministeriö	24	12	44	4	12	10		105
Maa- ja metsätalousministeriö	67	21	253	11	18	16		386
Liikenne- ja viestintäministeriö	26	19	133	7	14	17		215
Työ- ja elinkeinoministeriö	150	11	133	11	28	52		385
Sosiaali- ja terveysministeriö	38	17	81	5	14	16		171
Ympäristöministeriö	12	1	27	2	2	7		51
YHTEENSÄ	984	440	1463	225	306	396	0	3814

Taulukko 7. Henkilökohtaiset työasemat käyttäjärjestelmittäin vuosina 2009 ja 2010

Käyttäjärjestelmä	2009		2010	
	Henkilökohtaiset työasemat		Henkilökohtaiset työasemat	
	kpl	%	kpl	%
MS Windows 2000 ja vanhemmat	3794	2,2	332	0,3
MS Windows XP	147745	85,6	84341	86,1
MS Windows Vista	8748	5,1	10312	10,5
MS Windows 7	3026	1,8%	1763	1,8
MacOS	3358	1,9	169	0,2
Linux	5291	3,1	395	0,4
Muu, mikä?	635	0,4%	9	0,0
Tunteamaton			644	0,7
YHTEENSÄ kpl	172597	100,0	97965	100,0

Taulukko 8. Henkilökohtaiset työasemat käyttäjärjestelmittäin ja hallinnonaloittain vuonna 2010, lukumäärä

Hallinnonala	MS Windows 2000 ja vanhemmat	MS Windows XP	MS Windows Vista	MS Windows 7	MacOS	Linux	Muu	Tunteamaton	Yhteensä
Valtioneuvoston kanslia		398							398
Ulkoasiainministeriö	8	3100		5					3113
Oikeusministeriö		12225							12225
Sisäasiainministeriö	1	15012	0	41	20	50		351	15475
Puolustusministeriö		14731		20					14751
Valtiovarainministeriö		16461		91		5			16557
Opetus- ja kulttuuriministeriö	5	2323	192	397	46	12	1		2976
Maa- ja metsätalousministeriö	78	6726	39	375	22	77	8		7325
Liikenne- ja viestintäministeriö	50	1365	208	291	50	161			2125
Työ- ja elinkeinoministeriö	127	7061	8446	478	11	15		293	16431
Sosiaali- ja terveysministeriö	63	4929	288	65	20	65			5430
Ympäristöministeriö		10	1139			10			1159
YHTEENSÄ	332	84341	10312	1763	169	395	9	644	97965

Taulukko 9. Toimisto-ohjelmistolisenssit vuonna 2010, lukumäärä

Hallinnonala	MS Office 2000 tai vanhempi	MS Office XP	MS Office 2003	MS Office 2007	MS Office 2010	Open Office	Muu	Yhteensä
Valtioneuvoston kanslia			396					396
Ulkoasiainministeriö				3100				3100
Oikeusministeriö	2004		1551	148		12225		15928
Sisäasiainministeriö		3	12335	2307	85	10		14740
Puolustusministeriö			14771	20				14791
Valtiovarainministeriö	581	2963	1704	10830		175		16253
Opetus- ja kulttuuriministeriö		33	998	974	847	159	5	3016
Maa- ja metsätalousministeriö	64	795	2145	4299	45	595		7943
Liikenne- ja viestintäministeriö	50	600	900	101	300	211		2162
Työ- ja elinkeinoministeriö	112		1599	9744	3751	54	10	15270
Sosiaali- ja terveysministeriö	3	312	3035	2080	2	119		5551
Ympäristöministeriö				1150				1150
YHTEENSÄ kpl	2814	4706	39434	34753	5030	13548	15	100300

Taulukko 10. Henkilökohtaisten työasemien hankinnat vuonna 2010, lukumäärä

Hallinnonala	Pöytäkoneet	Kannettavat	Yhteensä
Valtioneuvoston kanslia	35	20	55
Ulkoasiainministeriö	750	50	800
Oikeusministeriö	0	200	200
Sisäasiainministeriö	742	1206	1948
Puolustusministeriö	1060	1665	2725
Valtiovarainministeriö	4970	825	5795
Opetus- ja kulttuuriministeriö	299	264	563
Maa- ja metsätalousministeriö	880	1120	2000
Liikenne- ja viestintäministeriö	242	474	716
Työ- ja elinkeinoministeriö	1494	1689	3183
Sosiaali- ja terveysministeriö	187	307	494
Ympäristöministeriö	3	35	38
YHTEENSÄ	10662	7855	18517

Taulukko 11. Tiedosto ja tulostinpalvelimet käyttäjärjestelmittäin vuosina 2009 ja 2010

Käyttäjärjestelmä	2009		2010	
	Tiedosto- ja tulostuspalvelimet		Tiedosto- ja tulostuspalvelimet	
	kpl	%	kpl	%
Novell Netware	81	2,4	49	3,3
MS Windows NT Server ja 2000	302	8,9	205	14,0
MS Windows Server 2003	1499	44,3	699	47,7
MS Windows Server 2008	398	11,8	324	22,1
Linux	522	15,4%	119	8,1
Muu	228	6,7	27	1,8
Tuntematon	354	10,5	41	2,8
YHTEENSÄ kpl	3384	100,0	1464	100,0

Taulukko 12. Tiedosto- ja tulostinpalvelimet hallinnonaloittain ja käyttäjärjestelmittäin vuonna 2010, lukumäärä

Hallinnonala	Novell Netware	MS Windows NT Server ja 2000	MS Windows Server 2003	MS Windows Server 2008	Linux	Muu	Tuntematon	Yhteensä
Valtioneuvoston kanslia			1					1
Ulkoasiainministeriö		2	60	80				142
Oikeusministeriö							30	30
Sisäasiainministeriö		2	89	129	8			228
Puolustusministeriö	30		2	2	3			37
Valtiovarainministeriö	8		150	26		1		185
Opetus- ja kulttuuriministeriö	11	2	21	9	7	2	3	55
Maa- ja metsätalousministeriö		183	32	15	21			251
Liikenne- ja viestintäministeriö		1	27	8	4		2	42
Työ- ja elinkeinoministeriö		12	274	46	75	23	5	435
Sosiaali- ja terveysministeriö		3	34	5	1	1	1	45
Ympäristöministeriö			9	4				13
YHTEENSÄ	49	205	699	324	119	27	41	1464

Taulukko 13. Tietokanta ja sovelluspalvelimet käyttäjärjestelmittäin vuosina 2009 ja 2010

Käyttäjärjestelmä	2009		2010	
	Tietokanta- ja sovelluspalvelimet		Tietokanta- ja sovelluspalvelimet	
	kpl	%	kpl	%
VMS ja OpenVMS	49	0,7	40	0,8
Unix	670	9,1	280	5,9
Linux	2041	27,7	912	19,1
MS Windows NT Server ja 2000	237	3,2	307	6,4
MS Windows Server 2003	3065	41,6	1821	38,1%
MS Windows Server 2008	471	6,4	885	18,5
Muu	182	2,5	115	2,4
Tuntematon	656	8,9	420	8,8
YHTEENSÄ kpl	7371	100,0	4780	100,0

Taulukko 14. Tietokanta- ja sovelluspalvelimet käyttäjärjestelmittäin ja hallinnonaloittain vuonna 2010, lukumäärä

Hallinnonala	VMS ja OpenVMS	Unix	Linux	MS Windows NT Server ja 2000	MS Windows Server 2003	MS Windows Server 2008	Muu	Tuntematon	Yhteensä
Valtioneuvoston kanslia			1	1					2
Ulkoasiainministeriö		10		2	60	80			152
Oikeusministeriö		22	96	17	212	25			372
Sisäasiainministeriö		7	97	19	229	107	63		522
Puolustusministeriö		3	1	4	8	2		5	23
Valtiovarainministeriö	19	84	242	38	676	398	2		1459
Opetus- ja kulttuuriministeriö		7	50	8	62	56	10	10	203
Maa- ja metsätalousministeriö	2	30	103	164	46	29	19		393
Liikenne- ja viestintäministeriö		9	82	8	107	63	1	4	274
Työ- ja elinkeinoministeriö	2	88	132	30	228	79	8	401	968
Sosiaali- ja terveysministeriö	12	13	73	11	146	34	12		301
Ympäristöministeriö	5	7	35	5	47	12			111
YHTEENSÄ	40	280	912	307	1821	885	115	420	4780

Taulukko 15. Älypuhelimien ominaisuudet hallinnonaloittain vuonna 2010

Hallinnonala	Organisaatioiden lkm	Pääsy sähköposti- järjestelmään	Keskittetty hallinta	Vakiointi	Haittaohjelmien torjuntaohjelmisto	Tietojen salausohjelmisto	Tukipalvelu (ulkoinen/sisäinen)
Valtioneuvoston kanslia	2	2	2	2	2	1	2
Ulkoasiainministeriö	1	1	1	1	1	1	1
Oikeusministeriö	1	1	1	1	1	1	1
Sisäasiainministeriö	7	7	7	7	7	7	7
Puolustusministeriö	3	2	2	2	2	1	2
Valtiovarainministeriö	11	10	9	10	7	3	11
Opetus- ja kulttuuriministeriö	16	12	5	5	6	2	6
Maa- ja metsätalousministeriö	10	10	7	7	7	1	7
Liikenne- ja viestintäministeriö	5	4	2	4	3	1	3
Työ- ja elinkeinoministeriö	14	14	6	10	5	0	13
Sosiaali- ja terveysministeriö	7	6	5	5	3	2	6
Ympäristöministeriö	1	1	1	1	0	0	1
YHTEENSÄ lukumäärä	78	70	48	55	44	20	60

Taulukko 16. Suunnitteilla olevat kehittämishankkeet vuosille 2011 - 2013 hallinnonaloittain

HALLINNONALA	Tieto- ja/tai puheliikenneverkko	Dokumentinhallinta ja arkistointi	Julkaisu-järjestelmät	Sähköposti- ja kalenteri-palvelut	Virkamiehen tunnistamien ja käyttö-oikeuksien hallinta	Arkki-tehtuuri	Sähköinen palvelu-alusta	Integrointi-alusta	Asiointitili	Työ-asemaverkko	Tietoturvaluus	Yhteensä
Valtioneuvoston kanslia			2		1						2	5
Ulkoasiainministeriö	1	1			1		1			1	1	7
Oikeusministeriö		1	1		1		1	1	1	1	1	9
Sisäasiainministeriö	4	4	4		3		3	2	2	5	4	35
Puolustusministeriö	3	2	1	3	3		1	2	1	2	3	22
Valtiovarainministeriö	10	8	7	8	9		9	6	4	9	11	85
Opetus- ja kulttuuriministeriö	6	7	6	4	5		6	2	3	2	11	57
Maa- ja metsätalousministeriö	10	6	5	6	10		10	3	3	6	9	72
Liikenne- ja viestintäministeriö	3	2	3		3		5	1	1	2	3	25
Työ- ja elinkeinoministeriö	13	6	5	10	8		9	6	5	9	11	90
Sosiaali- ja terveysministeriö	4	5	3	3	5		5	4	2	4	7	47
Ympäristöministeriö		1	1				1				1	4
YHTEENSÄ lukumäärä	54	43	38	34	48	53	34	27	22	41	64	458

Taulukko 17. Valtionhallinnon sähköiset palvelut kansalaisille ja yrityksille 2010

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yritykset V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyymi: asiointita- pahtumien määrä	Sähk. palv. %-osuus palve- lun koko asiointi- määrästä
PL 23 Valtioneuvoston kanslia	Valtioneuvoston mediapalvelu		K+Y+V					
PL 24 Ulkoasiainministeriön hallinnonala								
Ulkoasiainministeriö	Ulkoainen rekrytointi		K	2006	Ei	Ei	2600	80
Ulkoasiainministeriö	Mobiilipalvelu matkailijoille (myös tekstivies- tiversiona nro 16358)	wap.formin.fi	K+Y+V	2002	Kyllä	Ei		
Ulkoasiainministeriö	Kriisitilanteissa julkaistava tiedustelulomake		K+Y					
PL 25 Oikeusministeriön hallinnonala								
Oikeusministeriö	Suomen säädöstietopankki, FINLEX	www.finlex.fi	K+Y+V					
Oikeusministeriö	Lausuntopyynnöt		K+Y+V	2003				
Oikeusministeriö	Sähköinen haastehakemus		K + Y					
Oikeusministeriö	Ota kantaa	www.otakantaa.fi	K	2002				
Oikeusministeriö	Kansanvalta	www.kansanvalta.fi	K	2007				
Oikeusministeriö	Ulosoton sähköinen hakeminen		K + Y		Ei			
PL 26 Sisäasiainministeriön hallinnonala								
Hätäkeskuslaitos	Karttakoordinaattien hakupalvelu		K + Y			Ei	n. 1,4 milj.	
Maahanmuuttovirasto	Manu -ulkomaalaisasioiden toimintakäsikirja		Y	2005		Kyllä		
Maahanmuuttovirasto	Muuttaisinko Suomeen? -verkkopalvelu		K+V	2006		Ei	n. 35000	
Maahanmuuttovirasto	Suomen kansalaiseksi? -verkkopalvelu		K+V	2005		Ei	n. 25000	

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url-osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrittäjät V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyyymi: asiointita- pahtumien määrä	Sähkö. palv. %-osuus palve- lun koko asiointi- määrästä
Rajavartiolaitos	eRajavyöhykelupa	www.suomi.fi	K	2007	Ei, toimii mobiililait- teilla	Kyllä	1095	23
Sisäasiainministeriö	112info	www.112.fi	Y	2006		Kyllä	n.540000	100
Sisäasiainministeriö	Suomen alueajat		K+V	2002		Ei		
Sisäasiainministeriö	Sähköinen ajanvaraus (poliisi, maistraatti, yh- teispalvelusteet)	www.poliisi.fi	Y	2007		Ei	14000	
Sisäasiainministeriö	Sähköinen rikosilmoitus	www.poliisi.fi	K	2004		Ei	n. 40000	
Sisäasiainministeriö	Vartiomiestien toimintaan liittyvät il- moitukset	www.suomi.fi	Y	2004		Kyllä	44	
Polisiammattikorkeakoulu	NetETSIVÄ - Polisiammattikorkeakoulun kirjjas- ton kokoelematietokannan julkainen osa		K+Y+V	2008		Ei		
PL 28 Valtiovainministeriön hallinnonala								
LH: Länsi-Suomen lääninhallitus	Vesikuluneuvoksesterin sähköinen asiointi		Y+V	2006		Kyllä		
LH: Lääninhallitukset	Linjaliikenteen matkustajajärjestelmän keruu		Y	2005		Kyllä	700	100
LH: Lääninhallitukset	Sähköinen tavara-liikennelupahakemus		Y	2006		Ei	929	18,3
LH: Oulun lääninhallitus	Patio -paikkatietojärjestelmä	www.patio.suomi.fi	K+V	2008		Kyllä		100
Maistraatit	Sähköinen ajanvaraus	www.maistraatti.fi	K	2007				

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrietykset V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyymi: asiointifa- pahtumien määrä	Sähkö. palvelu- osuus palvelu- n koko asiointi- määrästä
Maistraatit	Nimien muutosilmoitukset (9 erilaista ilmoitusta)	www.maistraatti.fi	K	2008		Kyllä		
Maistraatit	Edunvalvontaan liittyvät ilmoitukset (3 eri ilmoitusta)	www.maistraatti.fi	K	2004		Kyllä		
Maistraatit	Henkilötietojen luovutuksen kieltäminen	www.maistraatti.fi	K	2004		Kyllä		
Maistraatit	Pyyntö avioliiton/parisuhteen rekisteröinnin esteiden tutkimalle	www.maistraatti.fi	K	2004		Kyllä		
Maistraatit	Muut maistraattien ilmoitukset *	www.maistraatti.fi	K	2004		Kyllä		
Maistraatit	Avioehto- ja lahjoitusasioiden rekisterin tietopalvelu	www.maistraatti.fi	K+Y+V	2006		Kyllä		
Maistraatit	Asukaskyselypalvelu	www.maistraatti.fi	Y+V	2007		Kyllä		
Maistraatit	Ilmoitus lahjoituksesta	www.maistraatti.fi	K	2008		Kyllä		
Maistraatit	Kotikunta- ja väestötietoihin liittyviä ilmoituksia (6 erillistä ilmoitusta)	www.maistraatti.fi	K	2006		Kyllä		
Tilastokeskus	Sähköinen suora yritys- ja yhteisöidontekuruu (lukuksia eri tiedonkeruulomakkeita, n.100 kpl); kuvallutiedot, vastausmahdollisuus ja palaute	www.tilastokeskus.fi/keruu	Y	2001	Ei	Kyllä/Ei		60%/yritykset
Tilastokeskus	tilastokeskus.fi-verkkosivusto (mm. noin 200 tilaston kotisivua; esim. kuluttajahintaindeksin kotisivu http://tilastokeskus.fi/tii/ghi/fin-dex.html)	www.tilastokeskus.fi	K+Y+V	2004 1)	Ei	Kyllä/Ei	239 000 3)	100
Tilastokeskus	"Tilastotietokannat: mm. maksuttomat StatFin-palvelu ja EuroStatin avaintaulukot sekä lukuksia maksullisia tilastotietokantoja"	www.tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat	K+Y+V	2006 2)	Ei	Kyllä/Ei		100

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url-osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrittäjät V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyymi: asiointita- pahtumien määrä	Sähk. palv. %-osuus palve- lun koko asiointi- määrästä
Tilastokeskus	Suomen virallinen tilasto -portaali	www.virallinen- lasto.fi	K+Y+V	2008	Ei	Ei		100
Tilastokeskus	Findikaattori	www.findikaattori.fi	K+Y+V	2009	Ei	Ei	6 000-4)	100
Tullilaitos	Autoverotus (uudistettu) / Move		Y	2007	Ei	Kyllä	150000	80 %
Tullilaitos	Autoverotuksen hintatietojärjestelmä / Mahti		Y+K	2006	Ei	Ei		100 %
Tullilaitos	Ajoneuvojen tietojen ilmoittaminen		Y	2006	Ei	Kyllä	22000	100 %
Tullilaitos	Intrastat, EU-sisäkaupan tilastotietojen keruu		Y	1995	Ei	Kyllä	370000	97 %
Tullilaitos	Ulkomaankauppatilastojen jakelijärjestelmä		Y+K	2008	Ei	Ei		100 %
Tullilaitos	Passitus / Nettipassitus (NCTS)		Y	2003	Ei	Kyllä / Ei	130000	100 %
Tullilaitos	Passitus / Nettipassitus (TIR)		Y	2009	Ei	Kyllä/Ei	234000	100 %
Tullilaitos	Tuontitullaus / ITU		Y	2004	Ei	Kyllä	600000	75 %
Tullilaitos	Vientitullaus / ELEX		Y	2008	Ei	Kyllä	614000	100 %
Tullilaitos	Nettiventti, vienti-ilmoitukset netin kautta		Y+K	2009	Ei	Kyllä/Ei	95000	100 %
Tullilaitos	Arex, saapumis- ja poistumisilmoitukset		Y	2009	Ei	Kyllä	34600	99 %
Tullilaitos	Nettiarex, saapumis- ja poistumisilmoitukset netin kautta		Y	2010	Ei	Kyllä/Ei	4200	100 %
Tullilaitos	EMCS valmisteverottomien tuotteiden seuranta- järjestelmä		Y	2010	Ei	Kyllä	2844	100 %
Valtiokonttori	Heli - valtion verkkokrytoinijärjestelmä		K+V	2006				
Valtiokonttori	Netra- ja Tahti- informaatiopalvelut		K+Y+V	2003				
Valtiokonttori	Työeläkepalvelu		K	2006				
Valtiokonttori	Valtiokonttorin Vakuutusilastot		K+Y	2007				

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrittäjät V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyymi: asiointita- pahtumien määrä	Sähkö. palvelu -% osuus palvelun koko asiointi- määrästä
Valtiovarainministeriö	Suomi.fi kansalaisportaali	www.suomi.fi						
Valtiovarainministeriö	Hankerekisteri HARE	www.hare.vn.fi	K+Y+V					
Verohallinto	Kiinteistönvälittäjän varain siirtovero ilmoitus	www.yrityssuomi.fi	Y+K	2010	Ei	Kyllä	100000	1
Verohallinto	VAT-numeron tarkistus	http://ec.europa.eu/	Y+K		Ei	Ei	125683	96,94
Verohallinto	ALVU-palvelu (arvonlisäveron ulkomaalaispa- lautushakemus toiseen EU-maahan)	www.vero.fi/alueu	Y	2009	Ei	Kyllä	7141	100
Verohallinto	Kausiveroilmoitus - alkuuottajat ja kuvatai- telijät Verotili korvaa tämä							
Verohallinto	Arvonlisäveron ja työnantajasuoritusten val- vontailmoitukset Verotili korvaa tämä							
Verohallinto	Ilmoitin-palvelulla voi tarkistaa, korjata ja lä- hettää ilmoituksia (ilm. lkm)	www.ilmoitin.fi	Y	2007	Ei	Kyllä	2792521	100
Verohallinto	Katso - organisaation sähköinen tunnistamis- palvelu (yhenteinen Kelan kanssa), Vhn tunnis- tustapahtumat	https://yritys.tun- nistus.fi	Y		Ei	Kyllä	4082733	100
Verohallinto	palikka.fi (vuosi-ilmoitustietueiden lkm)	www.palikka.fi	Y+K	2006	Ei	Kyllä	300470	19,23
Verohallinto	Tilinumeron ilmoittaminen (muutosten lkm)	www.suomi.fi/asiointi	K		Ei	Kyllä	213589	26,8
Verohallinto	TYVI -ilmoitukset* (tietueiden lkm)	www.vero.fi/tyvi	Y		Ei	Kyllä	5092780	100
Verohallinto	Veroilmoitus verkossa (henkilöasiakkaan esi- täytetyn veroilmoituksen muutos)	www.vero.fi/veroil- moitus	K	2008	Ei	Kyllä	1500000	28,8
Verohallinto	Verokortti verkossa	www.vero.fi/vero- kortti	K		Ei	Kyllä	1559487	32,8
Verohallinto	Verovelkatodistuksen tilaus	www.vero.fi/verovel- katodistus	K+Y		Ei	Kyllä	283494	21,65

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrittäjät V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyymi: asiointi- pahtumien määrä	Sähkö. palvelu -osuus palvelun koko asiointi- määrästä
Verohallinto	Vuosi-ilmoituksen erittely ja yhteenvedo (tietueiden lkm)	www.suomi.fi	Y+K		Ei	Kyllä	16655963	97,32
Verohallinto	Yrityksen veroilmoitus (yritysten esitetyt veroilmoitukset, joista sähköisesti %)		Y		Ei	Kyllä	1049439	13,7
Verohallinto	YTI -palvelu (osoitemuutokset)	http://www.ytj.fi/palvelut/asiointi	Y+K		Ei	Kyllä	35615	51,25
Verohallinto	Verotili (ilmoitusten lkm)	www.vero.fi/verotili	Y+K	2009	Ei	Kyllä	4394860	79
Väestörekisterikeskus	Nimipalvelu	www.vrk.fi	K	2002	Ei	Ei	1M käyttäjä/v	100
Väestörekisterikeskus	Omien tietojen tarkastus väestötietojärjestelmästä	www.vrk.fi	K	2002	Ei	Kyllä	1180	3
Väestörekisterikeskus	Osoitepalvelu	www.osoitepalvelu.net	K	1999	Ei	Ei	41622	38
Väestörekisterikeskus	Sähköinen muuttoilmoitus	www.muuttoilmoitus.fi	K	2000	Ei	Kyllä	341730	52
Väestörekisterikeskus	Väestökirjahallinnon sähköiset asiointilomakkeet (Suomi.fi)	www.suomi.fi	K	2002	Ei	Kyllä	37747	
Väestörekisterikeskus	Äänestyspaikka palvelu	www.vrk.fi	K	2003	Ei	Ei	20000 / vaalit	100
Väestörekisterikeskus	Julha, julkishallinnon yhteystietohakemisto	www.julha.fi	K	1999	Ei	Ei	2462655	100
PL 29 Opetusministeriön hallinnonala								
Celia - näkövammaisten kirjasto	Celianet - kirjaston verkkopalvelu	http://193.185.85.234/scripts/intro2.dll	K	2004	Ei	Kyllä		12
Celia - näkövammaisten kirjasto	Oppari verkkokauppa / oppikirjojen myynti verkossa	http://www.oppari.fi/	K	2008	Ei	Ei		90

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url-osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yritykset V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyymi- asiointita- paukumien määrä	Sähkö. palv. %-osuus palve- lun koko asiointi- määrästä
CIMO	FIRST -verkosto-ohjelman sähköinen hakulomake	https://hakulomake.cimo.fi/frst/	K+V	2007	Ei	Ei	27	100
CIMO	International Study Programmes Database	www.studyinfinland.fi	K+V	2006	Ei	Ei	248893	100
CIMO	Kansainvälisen harjoittelun sähköinen hakulomake	http://kv-harjoittelu-hakulomake.cimo.fi	K+Y+V	2005	Ei	Ei	1686	100
CIMO	North-South-South -verkosto-ohjelman sähköinen hakulomake	https://hakulomake.cimo.fi/nss/	K+V	2007	Ei	Ei	98	100
CIMO	YK:n apulaisasianintuntijaohjelman sähköinen hakulomake		K	2008	Ei	Ei	426	100
CIMO	Sähköinen paikkatarjouslomake työnantajille	http://kv-harjoittelu-hakulomake.cimo.fi/placementoffer/	Y	2007	Ei	Ei	440	100
Kotimaisten kielten tutkimuskeskus	Aineistopalvelu Kaino		K	2006	Ei	Ei	81700	100
Kotimaisten kielten tutkimuskeskus	Julkaisujen verkkokauppa		K+Y+V	2007	Ei	Ei	1600	40
Museovirasto	Suomen Museot Online	http://suomenmuseotonline.fi/fi	K	2006	Ei	Ei	168 811	100
Museovirasto	Kuvakoeilmat.fi	https://www.kuvakoeilmat.fi/	K/Y	2010	Kyllä			10
Opetushallitus	WERA- tilastotietojen raportointipalvelu		K+Y+V	2005	Ei	Ei	10 000	
Opetushallitus	Koulutusnetti.fi koulutukseen hakeminen		K	2005	Ei	Ei	1 milj.	
Opetushallitus	Julkaisut ja oppimateriaalit - verkkokauppa		K					
Opetushallitus	tonet.fi - työssä oppimisen verkkopalvelu							

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrietykset V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyymi: asiointita- pautumien määrä	Sähkö. palvelu- % osuus palvelu- n koko asiointi- määrästä
Opetushallitus	Amknetti -haku ammattikorkeakouluihin ha- kupalvelu	www.amkhaku.fi	K	2003-2007	Ei	Ei	100 000	100
Opetushallitus	Yliopistoihin hakeutumisen palvelu	www.yliopistohaku.fi	K	2008	Ei	Ei	60 000	95
Opetushallitus	Ammatilliseen koulutuksen ja lukio koulutuk- sen hakupalvelu	www.haenyt.fi	K	2008	Ei	Ei	100 000	99
Opetushallitus	Ammatillisen opettajakorkeakoulujen haku- palvelu	<a href="http://www.opekorkea-
haku.fi">www.opekorkea- haku.fi	K	2004	Ei	Ei	5 000	100
Opetushallitus	Hakijapalvelu amk- ja yliopistojen palveluihin	www.amkhaku.fi www.yliopistohaku.fi	K	2007-2008	Ei	Kyllä		
Opetushallitus	Aikuis koulutuksen palautejärjestelmä	aipal.oph.fi	K	2008	Ei	Ei	60 000- 120 000	100
Opetusministeriö	Sähköinen harkinnanvaraisten valtionavustus- ten haku (lomake 1)		K	2007				
Suomen Akatemia	Asiantuntijalausunnat	https://lauri.aka.fi/ akatemia	K	2006	Ei	Kyllä	4000	100
Suomen Akatemia	Tutkimusrahoitushakemukset	https://lauri.aka.fi/ akatemia	K+Y+V	2000	Ei	Kyllä	5000	90
Suomen Akatemia	Tutkimusraportit	https://lauri.aka.fi/ akatemia	K+Y+V	2000	Ei	Kyllä	2000	100
Valtion taidemuseo	Taidekokeilmat - verkkopalvelu		Y	2006				
Valtion taidemuseo	Valtion taidemuseon verkkokauppa		K	2007				

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yritykset V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyymi: asiointita- pautumien määrä	Sähkö. palvelu- % osuus palvelu- n koko asiointi- määrästä
Valtion elokuvatakatamo	Kuvaohjelmien sähköinen ilmoitusjärjestelmä (E-ILMO)		Y	2001				
Valtion elokuvatakatamo	Peliohjelmien sähköinen ilmoitusjärjestelmä		Y	2001				
Varastokirjasto	Vaari-koelomatietokanta		K+Y+V					
Varastokirjasto	Kontentti-tietokanta		K+Y+V	2002				
PL30 Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala								
Maa- ja metsätalousministeriö	Kalastuksenhoitomaksurekisteri (rekisteriin ilmoittautuminen)		Y	1997	Ei	Ei	220000jäsenä	40 %
Maa- ja metsätalousministeriö	Kalastuskieltoalueiden karttapalvelu	www.mmm.fi	Y	2003	Ei	Ei	?	?
Maa- ja metsätalousministeriö	Kalastusmaksujen verkkokauppa	http://kalastuslupa.smilehouse.com	Y	2003	Ei	Ei	65000/vuosi	12 %
MMM:n tietopalvelukeskus	Matilda - tietopalvelu	www.matilda.fi	K+Y+V	2003	Ei	Ei	25000	
Maaseutuvirasto MAVI	Sähköinen vientitodistusten haku	https://rinne.mmm.fi	Y	2002	Ei	Kyllä	241	39 %
Maaseutuvirasto MAVI	Sähköinen tuontitodistusten haku	https://ahde.mmm.fi	Y	2004	Ei	Kyllä	984	52 %
Maaseutuvirasto MAVI	Sonnipalkkoiden sähköinen haku	http://vipu.mavi.fi	K+Y	2005	Ei	Kyllä	1038	17 %
Maaseutuvirasto MAVI	Vipu viljelijätukihakemusten selailupalvelu	http://vipu.mavi.fi	K+Y	2006	Ei	Kyllä	60000	
Maaseutuvirasto MAVI	Koulumaitotuen sähköinen haku	https://korpi.mmm.fi	Y	2007	Ei	Kyllä	190	34 %
Maaseutuvirasto MAVI	Viljelijän peltokartta	https://peltokartta.mmm.fi/vipu	K+Y	2007	Ei	Kyllä	10000	
Maaseutuvirasto MAVI	Tilaneuvonnan neuvojarekisteri	http://www.mavi.fi	K+Y	2007	Ei	Ei		
Maaseutuvirasto MAVI	Tukitietojen julkaisu	http://www.mavi.fi/eutuet	K+Y	2008	Ei	Ei		
Maaseutuvirasto MAVI	Viljelijätukien sähköinen haku	http://vipu.mavi.fi	K+Y	2009	Ei	Kyllä	noin 10000	15 %

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrittäjät V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyymi- asiointi- pahtumien määrä	Sähkö. palvelu- osuus palvelun koko asiointi- määrästä
Elintarvike turvallisuusvirasto Evira	Kasvinterveysten asiointipalvelut	www.evira.fi --> http://extra.evira.fi/ www.kare/	Y					
	- Kasvinsuojelun rekisteri		K+Y+V	2003	Ei	Ei	25 000	80
	- Terveystodistusvoellus/vienti-ilmoitukset ja todistukset	www.eira.fi --> http:// extra1.evira.fi/	Y	2005	Ei	Kyllä	12 000	80
Elintarvike turvallisuusvirasto Evira	Eläinten merkittämisen ja rekisteröinnin asiointipalvelut							
	- Lammasta- ja vuohirekisteri ELLA	www.evira.fi --> https://miemi.mmm. fi/elain/	Y + K	2008	Ei	Kyllä	200 000	75
	- Sikarekisteri	www.evira.fi --> https://sika. mmm.fi/	Y + K	2002	Ei	Kyllä	300 000	80
Elintarvike turvallisuusvirasto Evira	Lampaiden ja vuohien korvamerkkien tilaukset	www.evira.fi	Y+K	2005	Ei	Kyllä	10 000	17
Elintarvike turvallisuusvirasto Evira	BSE-tutkimusten sähköiset lähetteet	https://palvelut.evira. fi/esi	Y+V	2005	Ei	Kyllä	120 000	20
Elintarvike turvallisuusvirasto Evira	Hygieniasaamisjärjestelmä	WWW.EVIRA.FI	K+Y+V	2004	Ei	Ei	100 000	100
Maanmittauslaitos	Kansalaisen karttapaikka		K	1996	Ei	Ei	3 500 000	100
Maanmittauslaitos	Ammattilaisen karttapaikka		Y+V	1996	Ei	Kyllä	100 000	100
Maanmittauslaitos	KTJ selaintietopalvelu		Y+V	2005	Ei	Kyllä	250 000	95
Metsähallitus, luontopalvelut	Retkikartta.fi: karttapalvelu retkeily-, metsä- tys- ja kalastuskohteista	www.retkikartta.fi	K	2007	Ei	Ei	1 000 000	100% (ei vastaa muuta palvelua)

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrietykset V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyyymi: asiointita- pahtumien määrä	Sähk. palv. %-osuus palve- lun koko asiointi- määrästä
Metsähallitus, luontopalvelut	Luontoon.fi: Luonnossa liikkujan verkko- palvelu	www.luontoon.fi	K	2004	Ei	Ei	2 521 121	66 %
Metsähallitus, luontopalvelut	Metsästyksen saalispaalute	www.villipohjola.fi	K	2004	Ei	Ei	5 000	50 %
Metsähallitus, luontopalvelut	Kalastuksen saalispaalute	www.metsa.fi	K	2008	Ei	Ei	2 300	100 %
Metsähallitus, luontopalvelut	Metsästyksen ja kalastuslupien myynti	www.villipohjola.fi	K	2001	Ei	Kyllä	20 000	20 %
Metsähallitus, luontopalvelut	Lupahakujärjestelmä	lupahaku.protacon.fi	K+Y	2009	Ei	Kyllä	5 000	75 %
Metsäntutkimuslaitos	METINFO interaktiiviset metsäpalvelut	www.mmetia.fi/me- tinfo/	K+V+Y	2003	Ei	Palveluissa sekä avoimia että rekis- teröitymis- tä vaativia osia	44000	
Maa- ja elintarviketalouden tutki- muskeskus	Taloustohtori, tilastoportaali	www.mtt.fi/talous- tohtori		2006	Ei	Ei		100
Maa- ja elintarviketalouden tutki- muskeskus	Artturi, nurmentuottajan tukipalvelu	www.mtt.fi/artturi		1999	Ei	Ei		100
Maa- ja elintarviketalouden tutki- muskeskus	Kasper, pelto- ja puutarhavielijän tukipalvelu	www.mtt.fi/kasper		2000	Ei	Ei		100
Maa- ja elintarviketalouden tutki- muskeskus	Rehutaulukot ja ruokintasuositukset	www.mtt.fi/rehu- taulukot		1999	Ei	Ei		100
PL 31 Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala								
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Ajoneuvotietojen kysely internetissä, teksti- viestillä, puhelimella	www.trafi.fi	K+V+Y	2000/2007	Ei	Ei	2 600 000	2

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrittäjät V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyyymi: asiointita- pahtumien määrä	Sähkö. palvelu- -%-osuus palvelun koko asiointi- määrästä
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Trafin sähköiset lomakkeet		K+Y	2000-2009	Ei	Kyllä/Ei	4000	4,5
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	EkoAKE - uuden auton kulutus ja päästötiedot		K+V+Y	2001	Ei	Ei	61 000	100
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Takaisinmaksukampanja - ajoneuvojen valmistusvirheiden hallinta		K+V+Y	2007	Ei	Ei		
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Korjaamoietokanta		K+V+Y	2007	Ei	Ei		
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Ajo-oikeuteen liittyvät testit ja pelit		K	2003-2007	Ei	Ei		
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Ilmoittautuminen TMA:n perus- ja täydennystutkintoon		K+Y	2004	Ei	Ei	180	72
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Verkkolasku		Y	2004	Ei	Ei	1 600 000	18
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Verokyselylaskuri		K	2007	Ei	Ei		
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Liikenteessä käytettyä polttoainetta kannattavuuslaskuri		K	2007	Ei	Ei		
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Ajoneuvoveron korkolaskuri		Y	2007	Ei	Ei		
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Ajoneuvoliikenteen tietojärjestelmän (ATI) kyselyliittymä		Y+V	2007	Ei	Kyllä	12 000 000	100
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Ajoneuvoliikenteen tietojärjestelmän (ATI) sovellus-sovellus kyselyrajapinta		Y+V	2007	Ei	Kyllä	11 700 000	100
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Sähköinen rekisteröinti (ATI ja LTI)		Y	2007	Ei	Kyllä	4 197 000	100
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Sähköiset rekisteröinti-ilmoitukset Internetissä		K	2010	Ei	Kyllä	72 510	30
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Ajokorttietojärjestelmän (LTI) kyselyliittymä		V		Ei	Kyllä	9 100 000	
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Lentoturvallisuusilmoitukset		K	2009	Ei	Ei	4500	5
Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi	Lentotunti-ilmoitukset		K	2010	Ei	Kyllä	2000	20
Ilmatieteen laitos	Ilmanlaatuportaali	www.ilmanlaatu.fi	K+V+V	2007	Kyllä	Ei	70 000	100 %

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=y yritykset V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyyymi: asiointita- pahtumien määrä	Sähkö. palvelu- osuus palvelu- n koko asiointi- määrästä
Ilmatieteen laitos	Kansalaisten säätöpalvelu	www.fmi.fi	K	90- luku	Kyllä	Ei	noin 100 milj.	95 %
Ilmatieteen laitos	Suomen säätöpalvelut		K		Kyllä	Ei		90 %
Ilmatieteen laitos	TESTBED	testbed.fmi.fi	K	2006	Kyllä	Ei	2 500 000	100 %
Ilmatieteen laitos	Kaupalliset Weatherproof-palvelut	www.weatherproof.fi	K+Y	1994	Kyllä	Kyllä		100 %
Ilmatieteen laitos	Ilmanet - säätiötojen reaaliaikainen välityskanava yrityksille	ilmanet.fmi.fi	Y	1997	Kyllä	Kyllä		100 %
Liikennevirasto	Kelirikko palvelu	http://kelirikko.tiehallinto.fi/kelirikko/index.jsp	K+Y+V	2010	ei	ei		90
Liikennevirasto	Internetkartta	http://fnnrnet.tiehallinto.fi/internetkartta	K+Y+V	2010	ei	ei		80
Liikennevirasto	Maaliikenteen WMS-katselupalvelu	http://kartta.liikennevirasto.fi/maaliikenne/wms	K+Y+V	2011	ei	ei		100
Liikennevirasto	Tiemappi2	http://fnnrnet.tiehallinto.fi/Tiirakartta/kartta.jsp	Y+V	2010	ei	kyllä		100
Liikennevirasto	TIIRA-tietopalvelu (tiedon ja liikenteen tietopalvelu, johon louhitaan tiedot lähorekistereistä, esim. tie-, silta-, ja onnettomuusrekisteri sekä LAM)	https://fnnrnet.tiehallinto.fi/fnnrnet/tietopalvelut	Y+V	2009	ei	kyllä		100
Liikennevirasto	LAM (tieLiikenteen Automaattinen Mittausjärjestelmä, järjestelmän raportointisovellus)	https://fnnrnet.tiehallinto.fi/fnnrnet/sovellukset/lam	Y+V	2011	ei	kyllä		100

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrittäjät V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyyymi: asiointita- pahtumien määrä	Sähk. palv. %-osuus palve- lun koko asiointi- määrästä
Liikennevirasto	Tierekisterin katselu (yleisten teiden verkkoon liittyvien tietojen katselusovellus)	https://finmanet.tiehallinto.fi/finmanet/sovellukset/tierekisteri	Y+V	2003	ei	kyllä		100
Liikennevirasto	Kuvatieto (tiekuvien varasto katselu- ja ylläpitotökytöilyttymiseen)	https://finmanet.tiehallinto.fi/finmanet/sovellukset/kuvatieto	Y+V	2009	ei	kyllä		100
Liikennevirasto	Liikenneviraston julkaisujen selailu ja tulostaminen	http://portal.liikennevirasto.fi/sivu/www/fi/palvelut/tietopalvelut	K+Y+V	2010	Ei	Ei	500 suomenkielisiä, 100 engl. kielistä ja 10 ruotsinkielistä hakua-kuukaudessa	60
Liikennevirasto	Liikenneviraston kirjaston Trafikki -kokoelma-tietokanta selailu	"http://www.baltice.org/"						
Liikennevirasto	BIMWeb	http://portal.fma.fi/sivu/www/fma_fi/merenkulun_palvelut/vaylat_kanavat/vikailmoitus	Y+V	2006				
Liikennevirasto	Turvallisuusvirastojen ilmoittaminen (vikailmoituslomake)	http://www.tasoristeys.fi	K					
Liikennevirasto	Tasoristeys.fi	http://www.tasoristeys.fi						

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrittäjät V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volymy: asiointita- pahtumien määrä	Sähkö. palvelu- osuus palvelu- koko asiointi- määrästä
Liikennevirasto	Portnet	http://www.portnet.fi	Y+V	2000				
Liikennevirasto	AisWeb Alusten automaattinen tunnistusjärjestelmä		Y+V	2006				
Liikennevirasto	Liikenteen tiedotus (tiesää, liikenne, tietyöt, kelikamerat, lautat ja lossit)	http://alk.tiehallinto.fi/alk/	K+Y+V	1998	Ei	Ei	n.1,7 milj/sivulatausta/päivä	100
Liikennevirasto	Onroad-etäkäyttöpalvelu (järjestelmien etäkäyttö)		Y	2007	Ei	Kyllä	100 käyttäjä/arkipäivä	100
Liikennevirasto	"eLearning, alueurakoiden haadun varmistamisen verkkokoulutuskurssi"	https://finnranet.tiehallinto.fi/finnranet/sovellukset/elearning	V					
Liikennevirasto	eUrakka (sähköinen tarjousten käsittely)	https://finnranet.tiehallinto.fi/finnranet/sovellukset/eurakka	Y	2005	Ei	Kyllä	Vuosittain n. 100 kilpailutusta	80
Liikennevirasto	"Matka.fi tarjoaa valtakunnalliset juna-, bussi- ja lautta-yhteydet."	www.matka.fi	K	2003	Ei	Ei		100
Liikennevirasto	Vallu – Valtakunnallinen liikennelupa ja suunnittelujärjestelmä Sisältää kaikki tieliikenteen alaliettoluvat (linja-auto, taksi, tavarajäma käytössä kaikissa ELY-keskuksissa. Joukko liikenteensuunnittelu on käytössä myös joukko liikenteen toimivaltaisilla viranomaisilla (26kpl kuntaa)	www.vallu.fi	V	2010	Ei	Kyllä		100
Liikennevirasto	Digitraffic – ajantasaisen liikennetiedon tietopalvelu	www.liikennevirasto.fi/Digitraffic	V, Y	2008	Ei	Kyllä		

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrietykset V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyymi: asiointi- pohdumien määrä	Sähkö. palvelu %-osuus palvelun koko asiointi- määrästä
Liikennevirasto	Digiroad Kuntayliäpidon selainsovellus	http://tuotantoselain.digiroad.fi/digiroad	V	2007	ei	kyllä	?	50
Viestintävirasto	CERT-FI palvelu	http://www.cert.fi/index/palvelut/palvelutaiheittain/enum.html	K+Y+V	2004	Kyllä	Ei	10000 kpl/v	99 %
Viestintävirasto	ENUM-palvelu		Y+V	2007	Ei	Ei	3 kpl/v	100 %
Viestintävirasto	FI-verkkotunnuspalvelu	https://domain.ficora.fi/	K+Y+V	2003	Ei	Kyllä	50000 kpl/v	99 %
Viestintävirasto	Nettimittari (laajakaistanopeuden mittaus)	https://nettimittari.ficora.fi/	K+Y+V	2006	Ei	Ei	130000 kpl/v	100 %
Viestintävirasto	Taajuuksulaskuri	http://www.ficora.fi/index/luvat/taajuuksulaskuri.html	K+Y+V	2006	Ei	Ei	100 kpl/v	100 %
Viestintävirasto	Teletoimintailmoitus ja teleurakointi-ilmoitus	http://www.ficora.fi/index/luvat.html	K+Y	2006	Ei	Ei	25 kpl/v	96 %
Viestintävirasto	TV-maksuillmoitukset	http://www.tv-maksu.fi/	K+Y+V	1999	Ei	Ei	135000 kpl/v	78 %
Viestintävirasto	Televerkon siirrettyjen numeroiden palvelu	http://www.siirretyt-numerot.fi/	K+Y+V	2008	Ei	Ei	5000 kpl/v	100 %
PL 32 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala								
Työ- ja elinkeinoministeriö	Asiakirja- tai julkaisupyynnöt		K+Y	2003				
Työ- ja elinkeinoministeriö	Yritys-Suomi portaali		Y					

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url-osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yritykset V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittyminen (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyymi- asiointita- pahtumien määrä	Sähkö. palvel. %-osuus palvelu- n koko asiointi- määrästä
Työ- ja elinkeinoministeriö	Hilma-julkiset hankinnat							
Energiamarkkinavirasto	FINETS (Finnish Emissions Trading System; Päästökaupan asiointijärjestelmä)		Y	2006	Ei	yritysosa julkinen	9478	100 %
Energiamarkkinavirasto	FINETR (Finnish Emissions Trading Registry; Päästökaupparekisteri)		K+Y+V	2005	Ei	yritysosa julkinen	3854 (si- sältää vain CITL/ITL transaktiot)	100 %
Energiamarkkinavirasto	Sähkön nettihintapalvelu		K+Y+V	2006	Ei	yritysosa julkinen	1672055	100 %
Energiamarkkinavirasto	Valvontatietojärjestelmä		Y	2006	Ei	Kyllä	5891	99 %
Geologian tutkimuskeskus	Kitti, kiviainesten tilinpitopalvelu (YMN kanssa)	http://geo.fi/kitti/	V+Y	2008	Ei	Ei	1900	100
Geologian tutkimuskeskus	Geoaineistot- aineistohaku	http://weppi.gtk.fi/aineistohaku/	V+Y	2007	Ei	Ei	7900	95
Geologian tutkimuskeskus	Geo.fi karttaportaali	http://www.geo.fi	V+Y+K	2005	Ei	Ei	15500	100
Geologian tutkimuskeskus	Active Map Explorer/Exploration Finland palvelu malminetsijöille ja kaivosyrityksille	http://en.gtk.fi/ExplorationFinland/	Y	1998	Ei	Ei	49000	100
Geologian tutkimuskeskus	Valtausraportit latauspalvelu	http://www.gtk.fi/geotieto/arkisto/valtausraportit.html	Y	2009	Ei	Ei		70
Kulttuuritutkimuskeskus	KULTU-tutkimustietokanta		K+V+Y	1992	Ei	Ei	1040	100
Kulttuuritutkimuskeskus	Julkaisujen tilaus		K+V+Y	1998	Ei	Ei	76	90
Kulttuurivirasto	Ilmoitus kuluttaja-asiamiehelle		K+V+Y	2002				
Kulttuurivirasto	Ilmoitus vaarallisesta tavarasta tai palvelusta		K+V+Y	2002				

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrietykset V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mistä (Kyllä/ Ei)	Volyymi: asiointita- pahtumien määrä	Sähkö. palvelu- % osuus palvelu- n koko asiointi- määrästä
Kulttuurivirasto	Kulttajanuonnan sähköinen tiedonkeruu		V	2005				
Matkallun edistämiskeskus	Esiteltiäus		K	1999				
Matkallun edistämiskeskus	PROMIS		Y	1997				
Matkallun edistämiskeskus	Tapahtumarekisteröinnit		Y	2002				
Mittateknikan keskus	Kurssi-ilmoittautuminen		K+Y	2006	Ei	Ei	400-500 / v	90-100 %
Patentti- ja rekisterihallitus	Sähköinen patenttihakemus ja hakemusvai- heen jälkeinen asiointi	patent.prh.fi	K+Y	2001	Ei	Kyllä	8100	87
Patentti- ja rekisterihallitus	Patinfo, WEB-tietopalvelusuomalaisista pa- tentti- ja hyödyllisyysmallihakemuksista	www.prh.fi	K+Y+V	1999	Ei	eu	550000	
Patentti- ja rekisterihallitus	Kirjastotietokanta, WEB-tietopalvelu PRH:n kirjastotietokannasta	www.prh.fi	K+Y+V	2000	Ei	Ei	120000	
Patentti- ja rekisterihallitus	Hymannetti, ilmainen WEB-tietopalvelu hyödyllis- syyksille	www.prh.fi	K+Y+V	2003	Ei	Ei	19000	
Patentti- ja rekisterihallitus	Tavaramerkkihakemuksen sähköinen vireil- lepano	www.prh.fi	K+Y	2007	Ei	Kyllä	1485	39,5
Patentti- ja rekisterihallitus	Tavaramerkki-tietokanta, ilmaista WEB tieto- palvelua tavaramerkkihakemuksista ja rekis- teröinneistä	www.prh.fi	K+Y+V	2000	Ei	Ei	950000	
Patentti- ja rekisterihallitus	Mallinetti, ilmainen WEB-tietopalvelu myön- netyistä mallioikeuksista	www.prh.fi	K+Y+V	2001	Ei	Ei	148000	
Patentti- ja rekisterihallitus	Yhdistyksen perustaminen sähköisesti, vuo- rovaikutteinen	www.prh.fi	K+Y+V	2008	ei	Kyllä		20
Patentti- ja rekisterihallitus	Sähköinen ilmoittaminen yhdistysrekisteriin	www.prh.fi	K+Y+V	2005	Ei	Kyllä	5299	45

Viranomaisen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrietykset V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyymi- asiointita- paukumien määrä	Sähk. palv. %-osuus palve- lun koko asiointi- määrästä
Patentti- ja rekisterihallitus	Yhdistysnetti, ilmainen WEB-tietopalvelu yhdistysrekisteristä	www.prh.fi	K+Y+V	2000	Ei	Ei	450000	
Patentti- ja rekisterihallitus	NettiYreka, WEB-tietopalvelu yhdistysrekisteristä sopimusasiakkaille	www.prh.fi	K+Y+V	2001	Ei	Kyllä	17000	
Patentti- ja rekisterihallitus	Yhdistysosoitteet, yhdistysten osoitteiden WEB-tietopalvelu sopimusasiakkaille	www.prh.fi	K+Y+V	2002	Ei	Kyllä	500	
Patentti- ja rekisterihallitus	Yhdistysrekisterin tietopalvelu, verkkokauppa (osoitteet ja otetiedot)	www.prh.fi	K+Y+V	2005	ei	ei	1000/v	
Patentti- ja rekisterihallitus	Purkki, ilmainen WEB-tietopalvelu purkautuneista yhdistyksistä	www.prh.fi	K+Y+V	2008	Ei	Ei	1000	
Patentti- ja rekisterihallitus	YTI-tietopalvelu, perustiedot yrityksistä, yhteisöistä ja säätiöistä	www.ytj.fi	K+Y+V	2001	Ei	Ei	17400000	
Patentti- ja rekisterihallitus	YTI-asiointipalvelu, osoite- ja yhteystietojen muutokset sähköisesti	www.ytj.fi	Y	2009	Ei	Kyllä	16000	53
Patentti- ja rekisterihallitus	YTI-palvelurajapinta, sovelluspalvelu YTI-tiedoista		V	2009	Ei	Kyllä		
Patentti- ja rekisterihallitus	Virre-tietopalvelu, kauppa-, säätio- ja yrityskiinnitysrekisteritiedot	www.virre.fi	K+Y+V	2010	Ei	Ei		
Patentti- ja rekisterihallitus	Virre-sovelluspalvelu kauppa-, säätio- ja yrityskiinnitysrekisteritiedoista		Y+V	2010	Ei	Kyllä		
Patentti- ja rekisterihallitus	Sähköiset tilinpäätösilmoitukset, yhteistyökumppani verohallinto		Y	2008	Ei	Kyllä	195000	69
Patentti- ja rekisterihallitus	EBR-palvelu, yritystiedot Euroopasta	www.prh.fi	K+Y+V	1999	Ei	Kyllä	56000	
Patentti- ja rekisterihallitus	Kuulutustietopalvelu, kaupparekisterin tehtyjen merkintöjen kuulutus	www.prh.fi	K+Y+V	2007	Ei	Ei	210000	
Patentti- ja rekisterihallitus	Roolitietopalvelu, sovelluspalvelu yrityksen edustajatiedoista		Y+V	2007	Ei	Kyllä		
Patentti- ja rekisterihallitus	Tilinpäätökset, sovelluspalvelu		Y+V	2008	Ei	Kyllä	82000	

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrittäjät V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edeellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyymi: asiointta- pohdumien määrä	Sähkö. palvelu % osuus palvelun koko asiointi- määrästä
Patentti- ja rekisterihallitus	Yrityskimmitystiedot, sovelluspalvelu		Y	2006	Ei	Kyllä	11000	
Tekes	Sähköinen hakemuspalvelu		Y	2001				
Tekes	Hilja, EU-puiteohjelmien raportointi		Y	2000				
Tekes	Partnerihaku Partha		Y	2000				
Turvatekniikan keskus	Onnettomuuslomake	https://onnettomuusilmoitus.tukes.fi	K+Y+V	2006	Ei	Kyllä	20	10
Turvatekniikan keskus	Parek-siirto		Y	2006	Ei	Kyllä	15000	100
Turvatekniikan keskus	Tiedotteiden sähköinen jakelupalvelu		K+Y+V	1998	Ei	Ei	5000	100
Turvatekniikan keskus	Turkintorekisteri	http://rekisterit.tukes.fi/fi/Turkinnot/	K	2002	Ei	Ei	1200	75
Turvatekniikan keskus	Vakausextranet	https://extranet.tukes.fi/	Y+V	2002	Ei	Kyllä	300	60
Työhallinto	Oma työnhaku (työnhaku aloitus, tietojen päivitys, työnhaku päättäminen)		K	2004-2006	Ei	Kyllä		80
Työhallinto	CV-Netti (työnhakijan oma cv ja ansioluettelot)		K	2006	Ei	Kyllä		
Työhallinto	Paikkavahti (työnhakijalle tieto kriteerit täyttävistä työpaikoista)		K	2005	Ei	Ei		
Työhallinto	Koulutusvahti (hakijalle tieto kriteerit täyttävistä työvoimakoulutuksesta)		K	2006	Ei	Ei		
Työhallinto	CV-vahti (yritykselle tieto kriteerit täyttävistä työnhakijoista)		Y	2006	Ei	Ei		

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrittäjät V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyyymi: asiointita- pahtumien määrä	Sähkö. palvel. %-osuus palvelun koko asiointi- määrästä
Työhallinto	Työvoimakoulutukseen hakeminen ja hakuti- lanteen seuranta		K	2006	Ei	Kyllä		56
Työhallinto	Omien työtönmyydyturvatietojen katselu ja sel- vityspyynnön vastaanottaminen		K	2008	Ei	Kyllä		
Työhallinto	Tieto menellä olevasta työvoimakoulutukses- ta yrityksille		Y	2008	Ei	Ei		
Työhallinto	Sähköinen työnhakuinfo		K	2008	Ei	Kyllä		
Työhallinto	Passari (työpaikkatietojen automaattinen siir- to sopimusyrityksestä)		Y	2007	Ei	Kyllä		
Työhallinto	Avoimen työpaikan ilmoittaminen		Y	2000	Ei	Kyllä/Ei		53
Työhallinto	Omien yritys/työnantajätietojen katselu ja tie- tojen päivittäminen		Y	2001	Ei	Kyllä		
Työhallinto	Rakennusrahastojen tukihakemuspalvelu		Y	2007-2008	Ei	Ei		90
Työhallinto	OPAL (oppilaspalaute)		K		Ei	Ei		90
PL 33 Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala								
Lääkelaitos	Sähköinen haittavaikutusilmoitus		K	2006				
Lääkealan turvallisuus- ja kehittä- miskeskus	Sähköiset lääkkeiden myyntilupahakemukset	cd/dvd	Y	2010	Ei	Ei	10.000	15
Lääkealan turvallisuus- ja kehittä- miskeskus	Ikääntyneiden lääkkityösuositukset -haku	www.fimea.fi	K+V	2011	Ei	Ei		
Lääkealan turvallisuus- ja kehittä- miskeskus	Lääkkeiden erityisluvat -haku	www.fimea.fi	V	2011	Ei	Ei		

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrittäjät V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyyymi: asiointi- pahtumien määrä	Sähkö. palvelu -osuus palvelun koko asiointi- määrästä
Valvira	Alkoholin tukkumyyjien kuukausiraportti		Y	1997	Ei	Ei	2.000	99
Valvira	Alkoholiiluparekisteri		Y+V	2000	Ei	Kyllä	32.000	100
Valvira	Elintarvikeliikkeiden alkoholimyyn tiraportti		Y	2005	Ei	Kyllä	6.000	65
Valvira	Ravintoloiden neljännesvuosi -ilmoitus		Y	2003	Ei	Kyllä	30.000	73
Valvira	Vesihygienian osaamistesti		K+V	2007	Ei	Ei	5.000	100
Valvira	Alkoholi tuotelmointus		Y	2008	Ei	Kyllä	13.000	90
Valvira	Tupakan myynti lupahakemus		Y	2009	Ei	Ei	1.600	82
Valvira	Lausuntopyyntö alkoholi lupahakemuksiin (poliisi)		V	2003	Ei	Kyllä	5.000	100
Valvira	Verovelkakysely		V	2009	Ei	Kyllä	5.000	100
Valvira	Tupakan myynti luparekisteri		K+V	2010	Ei	Ei	1.800	100
Valvira	Terveydenhuollon ammattihenkilörekisteri		K+V	2010	Ei	Ei	220.000	95
Valvira	Tarkastus ilmoitus poliisi		V	2004	Ei	Kyllä	600	100
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	APUDATA - tietokanta apuvälinealan organisaatioista ja palveluista	http://info.stakes.fi/apuvaineet/fi/apudata	K+Y+V	2002	Ei	Ei		100
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	THL:n verkkojulkaisut	http://www.thl.fi/web/fi/tutkimus/julkaisut/verkkojulkaisut	K+Y+V	2009	Ei	Ei		100
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ja Kela	Koodistopalvelu	http://sty.stakes.fi/FI/koodistopalvelu/koodistopalvelu/koodistopalvelu.htm	Y+V	2004	Ei	Ei		100

Viranomaisen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohdenyhmä K=kansal. Y=yrittäjät V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyyymi: asiointita- pahtumien määrä	Sähkö. palvelu- osuus palvelu- koko asiointi- määrästä
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	Neuvoa-antavat	http://neuvoa-antavat.stakes.fi/FI/index.htm	K+Y+V	2005	Ei	Ei	100	100
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	Sotkanet	http://uusi.sotkanet.fi/portal/page/portal/etusivu	K+Y+V	2005	Ei	Ei	92346 ha- kua/2010	100
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	THL:n kirjakauppa	http://www.thl.fi/kiirjakauppa	K+Y+V	2006	Ei	Ei		100
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	Hoitotoimistotietokannat (Netti-Hilmo)	http://www.stakes.fi/FI/tilastot/nettihilmo/index.htm	Y+V	2002	Ei	Ei		100
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy	http://www.thl.fi/fi/tilastot/hoitoonpaasy/esh	K+Y+V	2010	Ei	Ei		100
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	Terveytemme	http://www.terveytemme.fi/	K+Y+V	2008	Ei	Ei		100
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	Tartuntatauti- ja verisuonitautien tilastotietokannat	http://www3.kti.fi/stat/	K+Y+V	2000	Ei	Ei		100
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	Toimipaikkarekisteri	http://www.stakes.fi/FI/tilastot/toimipaikat/index.htm	Y+V	2006	Ei	Ei		100
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	Terveysuomi.fi	http://www.terveysuomi.fi/	K+Y+V	2009	Ei	Ei	165928 käyn- tiä/2010	100
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	Sosiaaliportti	http://www.sosiaaliportti.fi/	K+Y+V	2006	Ei	Ei	461977 käyn- tiä/2010	100
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	Fineli – elintarvikkeiden koostumustietopankki	http://www.fineli.fi/	K+Y+V	1998	Ei	Ei	n. 4000 käyntiä/pv	100

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yrittäjät V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyymi: asiointita- pahtumien määrä	Sähkö. palvel. %-osuus palvelun koko asiointi- määrästä
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	Terveys 2000 -tutkimuksen aineiston tilaus	http://www.terveys2000.fi/	Y+V	2005	Ei	Kyllä		
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	Finriski-laskuri	http://www.ktl.fi/portal/suomi/osastot/eteo/tutkimus/riskipiste/finriski-laskuri	K+Y+V	2010	Ei	Ei		
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	Ohtanen	http://lib.stakes.fi/ohtanen/default.aspx	Y+V		Ei	Ei		
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	Alkoholilaskuri	http://www.ktl.fi/portaali/suomi/tietoa_terveydesta/terveyden_riskestit/alkoholilaskuri__ktl	K+Y+V		Ei	Ei		
Säteilyturvakeskus	Tilaukset verkossa (Radon, ohjelmat jne.)		Y					
Työsuojelun piirihallinto	Työsuojelujulkaisut verkkokauppa	www.tyosuojelu.fi	K+Y+V	2007	Ei	Ei	25000	60%
Työterveyslaitos	Verkkokauppa: TTL-kirjakauppa	http://verkkokauppa.ttl.fi	K+Y+V	2003	Kyllä	Kyllä	5000	20
Työterveyslaitos	Työterveysuudon virtuaaliyliopisto	www.tthvyo.fi	K	2005	Kyllä	Ei	1000	
Työterveyslaitos	Koulutusilmoittautuminen	http://www.ttl.fi/internet/Suomi/Koulutus/Koulutuskalenteri/	K	2009	Kyllä	Ei		
Työterveyslaitos	Digitum, web-kyselyjärjestelmä		Y+V	2001	Kyllä	Kyllä		

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url -osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=yriytykset V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyymi- asiointita- pahtumien määrä	Sähkö. palvelu- % osuus palvelu- n koko asiointi- määrästä
Vakuutusvalvontavirasto- nyk. Finanssivalvonta	Vakuutusestäjärekisteri	https://sol.itella.net/b/vakuutusedes-tajarekisteri/	Y	2005	Ei	Kyllä	5400	50 %
PL 35 Ympäristöministeriön hallinnonala								
Alueelliset ympäristökeskukset	Avustushakemus rakennusperinnön hoitoon		Y	2005	Ei		321	20 %
Asumisen rahoitus- ja kehittämis- keskus	ara.fi-verkkopalvelu	www.ara.fi						
Asumisen rahoitus- ja kehittämis- keskus	Korjausavustushakemuslomake		Y	2007	Ei	Ei	860	70 %
Asumisen rahoitus- ja kehittämis- keskus	Yleishyödyllisten yhteisöjen valvontalomake		Y	2008	Ei	Ei	480	95 %
Asumisen rahoitus- ja kehittämis- keskus	Kunnittainen asuntomarkkinaselvityslomake		V	2008	Ei	Ei	320	95 %
Asumisen rahoitus- ja kehittämis- keskus	Kuntien tilitysyhteenvetolomake		V	2010	Ei	Kyllä	320	95 %
Ympäristöhallinto	ymparisto.fi- verkkopalvelu	www.ymparisto.fi						
Ympäristöhallinto	OIVA - Ympäristö- ja paikkatietopalvelu asian- tuntijoille	www.ymparisto.fi/oiva	K+Y+V	2008	Ei	Kyllä		
Ympäristöhallinto	Ympäristön valvonta- ja kuormitustiedot		Y	2004	Ei	Kyllä	6150	90 %
Ympäristöhallinto	Asemakaavan seurantatiedot		V+Y	2003	Ei	Kyllä	1558	100 %
Ympäristöhallinto	Vesihuoltolaitostietojärjestelmän tilastotiedot		V+Y	2006	Ei	Kyllä	354	50 %
Ympäristöhallinto	Yleiset asiointilomakkeet *		K+Y+V	2006	Ei	Ei	166	
Ympäristöhallinto	Tuottajavastuulomakkeet *		Y	2005	Ei	Ei	146	80 %

Viranomainen	Palvelun nimi ja kuvaus	Palvelun url-osoite	Kohderyhmä K=kansal. Y=y yritykset V=viranom.	Käyttöön- ottovuosi	Mobiili- käyttö- liittymä (Kyllä/Ei)	Edellyttää tunnistautu- mista (Kyllä/ Ei)	Volyymi: asiointita- pahtumien määrä	Sähk. palv. %-osuus palve- lun koko asiointi- määrästä
Ympäristöhallinto	Maa-ainestenottoon liittyvät lomakkeet		Y	2005	Ei	Ei	6357	80 %
Ympäristöhallinto	Kylmäainekyselyn vastauslomake		Y	2008	Ei	Ei	187	
Ympäristöhallinto	Tuote-VOC -asetus 837/2005 - määrätieto- lomake		Y	2008	Ei	Ei	27	
Ympäristöhallinto	Suojauskemikaalien määräkyseilylomake		Y	2008	Ei	Ei	36	
Ympäristöhallinto	Biosidisten torjunta-aineiden määräkyseily- lomake		Y	2008	Ei	Ei	2	
Ympäristöhallinto	Harkinnanvaraisten avustusten hakulomak- keet		K+Y+V	2008	Ei	Ei	89	20 %
Ympäristöministeriö	Asuminen.fi	www.asuminen.fi						

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
Snellmaninkatu 1 A
PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO
Puhelin 09 160 01
Telefaksi 09 160 33123
www.vm.fi

32a/2011
Valtiovarainministeriön julkaisuja
Elokuu 2011

ISSN 1459-3394 (nid.)
ISBN 978-952-251-234-5 (nid.)
ISSN 1797-9714 (pdf)
ISBN 978-952-251-235-2 (pdf)

VM:N
JULKAISUSARJAN
TEEMAT:

Budjetti
Hallinnon kehittäminen
ICT-toiminta
Kunnat
Ohjaus ja tilivelvollisuus
Rahoitusmarkkinat
Taloudelliset ja
talouspoliittiset
katsaukset
Valtion työmarkkinalaitos
Verotus